

Innholdsfortegnelse

1	BUDSJETTFORSLAGETS OPPBYGNING.....	4
1.1	Funksjonsområder.....	4
1.2	Bydelens organisering.....	6
2	BYRÅDETS BUDSJETTFORSLAG.....	7
2.1	Byrådets overordnede målsettinger for bydelssektoren	7
2.1.1	Byrådets mål for bydelene i EST-sektoren	7
2.1.2	Byrådets tiltak for å nå målene i EST-sektoren	7
2.1.3	Byrådets mål for barnehagesektoren i bydelene	7
2.1.4	Byrådets tiltak for å nå målene i barnehagesektoren	8
2.2	Byrådets forslag til betalingssatser	8
2.2.1	Oppholdsbetaling i barnehager	8
2.2.2	Egenbetaling for renhold, matlaging m.m.	9
2.2.3	Egenbetaling for trygghetsalarm.....	9
2.2.4	Tilrettelagt transport: egenandel for TT-reiser i Oslo.....	10
2.2.5	Tilrettelagt transport: Egenandelstak for faste reiser til aktivitetsskole, dagtilbud som alternativ til arbeid, arbeid og høyere utdanning	10
2.2.6	Tilrettelagt transport: egenandel for fritidsreiser med TT til Akershuskommunene Oppegård, Lørenskog, Nittedal og Bærum	10
3	BUDSJETTRAMMER FOR BYDEL SØNDRE NORDSTRAND	12
3.1	Strategisk plan – 2012-2015	12
3.2	Klimavurdering av budsjettet.....	12
3.3	Demografi og sosiale forhold.....	13
3.4	Kriteriesystemet - Budsjetfordeling til bydelene	17
3.5	Økonomiske rammer og konsekvenser for 2014	18
3.5.1	Bydelens økonomiske situasjon 2014.....	18
3.5.2	Bydelens budsjett for 2015	18
4	BYDELSDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETTFORDELING.....	21
4.1	Omstillingsbehov og aktivitetsendring	21
4.2	Budsjettfullmakter delegert til bydelsutvalgene	27
4.2.1	Budsjettfordeling.....	27
4.2.2	Budsjettforutsetninger/-regler	28
4.2.3	Rammer for videredelegering	29

4.3	Bydelsdirektørens forslag til vedtak	30
5	FUNKSJONSOMRÅDE 1: HELSE, SOSIAL OG NÆRMILJØ.....	32
5.1	Bydelsutvalg og administrasjon	32
5.1.1	Budsjettspesifikasjon	32
5.1.2	Ansvarsområde	33
5.1.3	Status og utfordringer	34
5.1.4	Mål, strategier og tiltak	39
5.2	Helse- og miljøarbeid.....	40
5.2.1	Budsjettspesifikasjon	40
5.2.2	Ansvarsområde	40
5.2.3	Status og utfordringer	41
5.2.4	Mål, strategier og tiltak	42
5.3	Rehabilitering.....	43
5.4	Psykisk helse	43
5.5	NAV kommune	44
5.5.1	Budsjettspesifikasjon	44
5.5.2	Ansvarsområde	44
5.5.3	Status og utfordringer	44
5.5.4	Mål, strategier og tiltak	49
5.5.5	Merknader til driftsbudsjettet.....	50
5.6	Oslo Sør-satsingen	50
5.6.1	Budsjettspesifikasjon	50
5.6.2	Ansvarsområde	51
5.6.3	Status og utfordringer	51
5.6.4	Merknader til driftsbudsjettet.....	53
6	FUNKSJONSOMRÅDE 2 A: BARNEHAGER	54
6.1	Barnehagene.....	54
6.1.1	Budsjettspesifikasjon	54
6.1.2	Ansvarsområde	56
6.1.3	Status og utfordringer	57
6.1.4	Mål, strategier og tiltak	63
7	FUNKSJONSOMRÅDE 2 B: OPPVEKST	64
7.1	Barnevern	64
7.1.1	Budsjettspesifikasjon	64
7.1.2	Ansvarsområde	65
7.1.3	Status og utfordringer	65

7.1.4	Mål, strategier og tiltak	70
7.1.5	Merknader til driftsbudsjettet.....	70
7.2	Forebygging, frivillighet og folkehelse.....	71
7.2.1	Budsjettspesifikasjon	71
7.2.2	Fritid.....	73
7.2.3	Forebyggende.....	76
7.2.4	Rehabilitering.....	83
7.2.5	Merknader til driftsbudsjettet.....	85
8	FUNKSJONSOMRÅDE 3: PLEIE OG OMSORG	86
8.1	Søknadskontoret.....	88
8.1.1	Budsjettspesifikasjon	88
8.1.2	Ansvarsområde	88
8.1.3	Status og utfordringer	89
8.1.4	Mål, strategier og tiltak.....	93
8.2	Tjenester til hjemmeboende.....	95
8.2.1	Budsjettspesifikasjon	95
8.2.2	Hjemmetjenesten.....	95
8.2.3	Psykisk helse	98
8.3	Boliger med bemanning.....	100
8.3.1	Budsjettspesifikasjon	100
8.3.2	Funksjonshemmede.....	101
8.3.3	Boliger Psykisk helse.....	104
9	FUNKSJONSOMRÅDE 4: ØKONOMISK SOSIALHJELP OG KVALIFISERINGSORDNINGEN.....	107
9.1	Økonomisk sosialhjelp.....	107
9.1.1	Budsjettspesifikasjon	107
9.1.2	Ansvarsområde	108
9.1.3	Status og utfordringer	109
9.1.4	Mål, strategier og tiltak.....	110
	Vedlegg: Økonomiske tabeller.....	111

1 BUDSJETTFORSLAGETS OPPBYGNING

Kap.1 viser budsjettforslagets oppbygging. Kap. 2 viser byrådets budsjettforslag. Kap. 3 viser budsjetterammer for Bydel Søndre Nordstrand. Kap. 4 viser bydelsdirektørens forslag til budsjettfordeling samt forslag til vedtak. De etterfølgende fem kapitler, kap. 5-9, beskriver bydelens planlagte tjenesteproduksjon i 2015 innenfor bydelens ulike funksjonsområder. Disse kapitlene tar utgangspunkt i de føringer som finnes, status for 2014, utfordringene i 2015, og de skisserer planlagte aktiviteter knyttet til plantall og tallbudsjett for 2015.

Det er laget et kapittel for hvert funksjonsområde. Hvert funksjonsområde er delt opp i underområder som tilsvarer Resultatenhetene (se definisjon under). Deretter er teksten delt i følgende underpunkter:

1	Budsjettspesifikasjon
2	Ansvarsområde
3	Status og utfordringer
4	Mål, strategier og tiltak

I budsjettdokumentet er de obligatoriske mål- og nøkkeltall for hvert funksjonsområde lagt til slutt som egne vedlegg.

Som vedlegg finnes også de økonomiske tabellene:

- Resultat (nettoutgift) pr KOSTRA (KOMMune-STat-RApportering) funksjoner.
- Utgifter og inntekter pr funksjonsområde
- Utgifter og inntekter pr KOSTRA funksjon.
- Utgifter, inntekter og resultat (nettoutgift) pr Resultatenhet

1.1 Funksjonsområder

Budsjettet er bygget opp etter funksjonsområder. Det er knyttet KOSTRA-funksjoner til de ulike funksjonsområdene.

Funksjonsområde 1 (FO1):	Helse, sosial og nærmiljø
Funksjonsområde 2A (FO 2A):	Barnehager
Funksjonsområde 2B (FO 2B):	Oppvekst
Funksjonsområde 3 (FO 3):	Pleie og omsorg
Funksjonsområde 4 (FO 4):	Økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram

Et funksjonsområde er en inndeling av tjenestetilbudet rettet mot ulike brukergrupper eller målgrupper. Innenfor hvert funksjonsområde er det knyttet visse KOSTRA funksjoner.

Funksjonsområde 1 er politiske råd og utvalg, administrasjon og fellesutgifter for bydelen, samt tjenester som retter seg mot store deler av befolkningen uavhengig av alder. Dette inkluderer tjenester som helsetjenester, miljørettet helsevern, behandling og

rehabilitering, ytelser knyttet mot nyankomne flyktninger og innvandrere, sysselsettingstiltak og hjelp og veiledning i bolig. Funksjonsområdet inneholder også tjenester innenfor sosialområdet, med unntak av økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet (funksjonsområde 4).

Funksjonsområde 2A er drift av barnehager og inkluderer også forsterket tilbud til førskolebarn.

Funksjonsområde 2B er øvrige tjenester rettet mot barn og unge. Det omfatter bl.a. drift av fritidsklubber, helsestasjonsvirksomhet og skolehelsetjeneste, familiesenteret, ungdomstiltak, barnevernstiltak og drift av bydelens barnevern.

Funksjonsområde 3 er tjenester som retter seg mot eldre og brukere i alle aldre som har ulike former for funksjonshemming. Eksempler på denne type tjenester er kjøp av sykehjems- og dagsenterplasser, drift av eldresentre, trygde- og omsorgsboliger. I tillegg inneholder dette funksjonsområdet hjemmebaserte tjenester til eldre og yngre/voksne funksjonshemmede, avlastningstiltak for familier med funksjonshemmede barn, omsorgslønn, personlig assistent og støttekontakt, foruten drift av trygde- og omsorgsboliger for yngre/voksne funksjonshemmede og transporttjenester til eldre og funksjonshemmede (TT-tjenester).

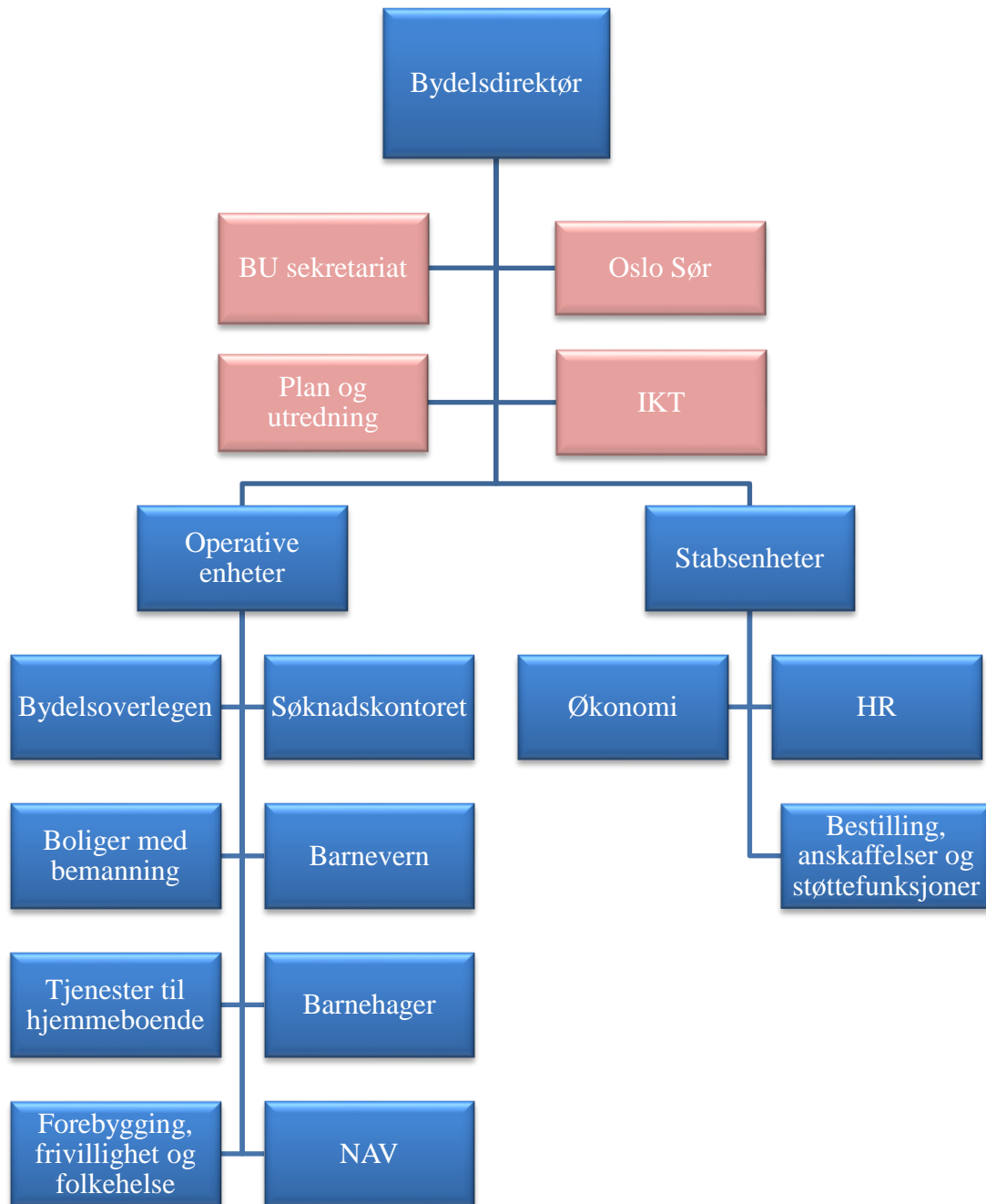
Funksjonsområde 4 består av utgifter og inntekter bydelen yter eller mottar knyttet til økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet.

Resultatenhet

Resultatenhet er definert som det organisasjonsnivå som samsvarer med rapporteringsansvar til bydelsdirektør. Budsjetttvedtaket pr resultatenhet skal vise henholdsvis brutto utgifter, brutto inntekter og netto utgifter. Resultatenhetene er definert ut fra de aktuelle kostnadssteder bydelen har i 2015.

1.2 *Bydelens organisering*

Nedenfor er vist bydelens organisasjonskart.

2 BYRÅDETS BUDSJETTFORSLAG

Byrådet la fram sitt budsjettforslag for 2015 og økonomiplan for 2015-2018 i sak 1 den 24.09.2014. Tilleggsinnstillingen ble fremmet 13.11.2014.

2.1 *Byrådets overordnede målsettinger for bydelssektoren*

2.1.1 Byrådets mål for bydelene i EST-sektoren

- Flere skal forsørge seg selv
- Flere skal få et godt sted å bo
- Redusere forekomsten av livsstilssykdommer og psykiske helseproblemer i befolkningen
- Øke andelen barn med tiltak i barnevernet som fullfører og består videregående skole
- Eldre skal kunne leve selvstendig og bo hjemme hele livet eller så lenge som mulig
- Seniorsentrene skal være sosiale og aktive møteplasser med varierte tilbud
- Beboerne på langtidssykehjem skal i størst mulig grad få leve slik de har levd i eget hjem

2.1.2 Byrådets tiltak for å nå målene i EST-sektoren

- Sette vilkår om aktivitet for sosialhjelp og forsterke sosialt boligarbeid
- Anskaffe 1100 kommunalt disponerte boliger til vanskeligstilte
- Tilby personer med psykiske helseproblemer deltakelse i meningsfylt arbeid eller aktivitet
- Tett samarbeid mellom barnevernet og andre kommunale tjenester som barnehager og skole
- Tilrettelegge for at hverdagsrehabilitering og velferdsteknologi skal være en integrert del i tjenestetilbudet
- Videreutvikle flere tjenester og aktivitetstilbud på seniorsentrene
- Sikre at hverdagslivet, aktiviteter og dagsrytmer på langtidssykehjem i størst mulig grad er i tråd med den enkelte beboers ønsker

2.1.3 Byrådets mål for barnehagesektoren i bydelene

- Oslos barnehagebarn skal få et likeverdig tilbud av høy kvalitet
- Alle barn skal kunne norsk og være forberedt til skolestart
- Alle ansatte i barnehagene skal kunne godt norsk og bidra til barnas språkutvikling
- Det skal tilbys barnehageplass til flere barn enn de som omfattes av lovfestet rett til plass

2.1.4 Byrådets tiltak for å nå målene i barnehagesektoren

- Kartlegge barns språkutvikling og gjennomføre tiltak for barn som trenger ekstra språkhjelp
- Utvikle barnehageansattes kompetanse innen barns språkutvikling og arbeid med språk
- Norskopplæring for barnehageansatte
- Heve barnehagelederens kompetanse
- Bedre informasjon om barnehagetilbudet på Internett og økt medvirkning for foreldre og foresatte
- Innføre et digitalt styringssystem for kvalitetsheving og tilsyn
- Bygge ut IKT infrastruktur i barnehagene
- Etablere netto 350 nye barnehageplasser i 2015 og totalt 1 180 plasser netto i økonomiplanperioden

Utdyping og presisering av de overordnede målsettingene finnes under kapittel 3.1 og 3.2 i byrådets budsjettforslag. Bydelen har formulert egne målsettinger innenfor byrådets målsettinger under den enkelte resultatenheter.

2.2 Byrådets forslag til betalingssetter

Byrådet foreslår følgende betalingssetter for 2015:

2.2.1 Oppholdsbetaling i barnehager

Månedlig oppholdsbetaling i barnehage 01.01.2015 – 31.07.2015

		Inntekt til og med kr 198 833 (2,25G)*			Inntekt fra kr 198 833 (2,25G) til og med kr 353 480 (4G)			Inntekt over kr 353 480 (4G)		
		Uten KT*	Med KT*	Reduksjon for KT*	Uten KT*	Med KT*	Reduksjon for KT*	Uten KT*	Med KT*	Reduksjon for KT*
OPPHOLDSTID 41 TIMER ELLER MER	1. Barn	881	548	333	2 462	1 446	1 016	2 692	1 576	1 116
	2. Barn	881	548	333	1 757	1 046	711	1 918	1 137	781
	Ø. Barn	881	548	333	1 287	779	508	1 403	845	558
OPPHOLDSTID 30 TIMER (Gjelder 30-timersgruppe Lofsrud barnehage)	Ingen moderasjon	601	275	326	1 755	660	1 095	2 090	771	1 319
MINIBARNEHAGETILBUD – 17 TIMER – uten mat	Ingen moderasjon	480	0	480						

* Inntektsgrensene justeres i samsvar med endring i folketrygdens grunnbeløp (G) pr. 01.05.15.

* KT er benevnelse for Gratis kjernetid.

Minitilbudet er på 20 timer per uke i alle minigruppene.

Ovenstående tabell gjelder fra 01.01.15. Kostpenger pr. måned, kr 112 for heldags- og 30 timers plass og kr 90 for minim/mat, er inkludert i avgiften.

2.2.2 Egenbetaling for renhold, matlaging m.m.

Med hjemmel i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester fastsettes fra og med 01.01.2015 følgende betalingssetninger og utgiftstak for renhold, matlaging m.m.:

Egenbetaling for renhold, matlaging m.m.

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag – i hht. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester 1)	Timesats i kroner	Utgiftstak i kroner pr mnd/pr år (timer)
Under 176 740 (under 2 G) 2)	31	kr 186 pr mnd (6 timer)
Fra 176 740 (2 - 3 G)	68	kr 6 800 pr år (100 timer)
Fra 265 110 (3 - 4 G)	177	kr 17 700 pr år (100 timer)
Fra 353 480 (over 4 G)	293	kr 29 300 pr år (100) timer

1) Alminnelig inntekt 2013 tillagt ev. utenlandsk pensjon og hjelpestønad til hjelp i huset, og fratrukket ev omsorgslønnsbidrag i alminnelig inntekt. Inntekten gjelder for husstanden, dvs. hjelpemottaker og ektefelle/partner/samboer, evt. også foreldres inntekt dersom hjelpemottaker er under 18 år.

2) Dersom husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er under 2 G, skal samlet vederlag for tjenester ikke overstige et utgiftstak på kroner 186 pr. måned i 2015. Jfr. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 10. Utgiftstaket reguleres hvert år i statsbudsjettet som legges frem i oktober og vedtas i desember. Revidert sats for inntekter under 2G legges derfor frem i tilleggsinnstillingen for budsjett 2015.

2.2.3 Egenbetaling for trygghetsalarm

Egenandel på anskaffelse av utstyr når brukerens husholdsinntekt er over 2G

Innkjøp av trygghetsalarmer for innendørs bruk finansieres 100% av Oslo kommune. For bærbare digitale trygghetsalarmer til utendørs bruk og tilleggsutstyr utover dette betales 50 % av innkjøpspris som egenandel av brukeren som får vedtak om dette utstyret når brukerens husholdsinntekt er over 2 G. Brukere med husholdsinntekt under 2G fritas for egenandel.

Egenandel på installasjon av utstyr når brukerens husholdsinntekt er over 2G

Engangskostnaden for installasjon av alle typer trygghetsalarmer og tilleggsutstyr skal betales av brukeren når brukerens husholdsinntekt er over 2 G. Brukere med husholdsinntekt under 2G fritas for egenandel.

Behovsprøving ved vedtak om utvidede trygghetspakker

Personer over 75 år skal ha rett på å få trygghetsalarm til innendørs bruk når de selv ønsker dette, d.v.s. uten at bydelen gjør en behovsvurdering.

Søknader om tildeling av alarmer og utstyr utover digital trygghetsalarm til innebruk skal behovsprøves før vedtak om slike utvidede trygghetspakker fattes. Dette skal gjelde for alle aldersgrupper.

Månedlig egenandel for abonnement på trygghetsalarmer og tilleggsutstyr

Den månedlige egenandelen skal også inkludere eventuelt tilleggsutstyr/trygghetspakker.

Egenbetaling for trygghetsalarm/trygghetspakker

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag – i hht. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester 1) 2) 3)	Månedssats i kroner
Fra 265 110 (over 3 G)	233

Bydelene gis fullmakt til å avgjøre om de vil innkreve egenandeler på trygghetsalarmer

1) *Alminnelig inntekt 2013 tillagt ev. utenlandsk pensjon og hjelpestønad til hjelp i huset, og fratrukket ev omsorgslønnsbidrag i alminnelig inntekt. Inntekten gjelder for husstanden, dvs. hjelpemottaker og ektefelle/partner/samboer, evt. også foreldres inntekt dersom hjelpemottaker er under 18 år.*

2) *Dersom husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er under 2 G, skal samlet vederlag for tjenester ikke overstige et utgiftstak på kroner 186 pr. måned i 2015. Jfr. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 10. Utgiftstaket reguleres hvert år i statsbudsjettet som legges frem i oktober og vedtas i desember. Revidert sats for inntekter under 2G legges derfor frem i tilleggsinnstillingen for budsjett 2015.*

1) *Månedsabonnementsprisen inkluderer utrykning til brukers hjem ved behov og vedlikehold av alarmer og utstyr. Utrykninger utenfor brukers hjem og brukerstøtte til brukeren (veiledning om bruk av utstyret) er ikke inkludert i abonnementsprisen, og skal betales av bruker.*

Ekstrakostnad for utrykninger utenfor brukers hjem, samt brukerstøtte betales av brukeren uavhengig av brukers husholdsinntekt.

2.2.4 Tilrettelagt transport: egenandel for TT-reiser i Oslo

Egenandel for TT-reise innenfor Oslos grenser settes til kr 50 for voksne og kr 25 for barn under 18 år.

2.2.5 Tilrettelagt transport: Egenandelstak for faste reiser til aktivitetsskole, dagtilbud som alternativ til arbeid, arbeid og høyere utdanning

Det settes et egenandelstak på kr 500 per måned for faste TT-reiser til aktivitetsskole, dagtilbud som alternativ til arbeid, arbeid og høyere utdanning. Egenandelstaket gjelder både i Oslo og Akershus.

2.2.6 Tilrettelagt transport: egenandel for fritidsreiser med TT til Akershuskommunene Oppegård, Lørenskog, Nittedal og Bærum

Egenandel for fritidsreise til Akershuskommunene Oppegård, Lørenskog, Nittedal og Bærum settes til kr 100 for voksne og kr 50 for barn under 18 år. Vedtaket iverksettes i etterkant av bystyrets behandling av utkast til ny TT-forskrift hvor fritidsreiser til enkelte Akershuskommuner i spesielle tilfelle er lagt inn.

TT-egenandel fordelt på reisemål, type reiser og alder

Reisemål	Type reise	0-18	18 -
Oslo	Faste reiser og fritidsreiser	25	50
Akershus	Faste reiser og fritidsreise ved vedtak	50	100
Akershus	Fritidsreise uten vedtak	kostpris	kostpris

TT-egenandelstak fordelt på reisemål, type reiser og alder

Reisemål	Type faste reise	0-18	18 -
Oslo og Akershus	Aktivitetsskole, dagtilbud som alternativ til arbeid, lønnet arbeid, høyere utdanning	500	500

3 BUDSJETTRAMMER FOR BYDEL SØNDRE NORDSTRAND

3.1 *Strategisk plan – 2012-2015*

Bydelsutvalget vedtok i desember 2012 strategisk plan 2012 – 2015 for bydelen med satsingsområder, hovedmål og strategier for planperioden. Bydelens visjon er:

«Sammen er vi best»

I strategisk plan er det valgt ut 6 satsingsområder:

- 1: Arbeid, aktivitet og bolig
- 2: Folkehelse og primærhelsetjeneste
- 3: Rehabilitering og omsorg
- 4: Språk og læringsmiljø
- 5: Oppvekst
- 6: Kvalitetsutvikling

I perioden fra 2012 er det jobbet aktivt innen alle satsingsområdene, men det gjenstår fortsatt mye arbeid. I løpet av 2015 vil strategisk plan ble gjennomgått på nytt med sikte på å konkretisere videre hovedmålsettinger med handlingsplaner for perioden 2016-2019.

3.2 *Klimavurdering av budsjettet*

I klimavurderingen overveies bydelens klimagassutslipp og klimaeffekter.

Miljøsertifisering

16 av bydelens tjenestesteder vil ved utgangen av året 2014 ha gyldig Miljøfyrtårnsertifikat. Målet i 2015 er å opprettholde status ved resertifiseringer og vurdere mulighetene for nye sertifiseringer. Miljøgevinster og klimaeffekter som følge av sertifiseringer er knyttet til reduksjoner og forbedringer innen områdene energiforbruk, avfallsproduksjon, transportbruk og miljømerket innkjøp.

Stasjonær energi

Fyringsolje

Det er installert oljefyringsanlegg i et bygg som bydelen leier av en privat gårdeier. Som leietaker har ikke bydelen beregnet klimaeffekter knyttet til oljefyringsanlegget, dette ligger i så fall til gårdeier.

Elektrisk energi

En granskning av strømforbruket (kWh) de siste tre årene innhentet fra Hafslund online viser et stabilt forbruk siste 3 år. Bydelen stipulerer det samme forbruket for 2015. De svingningene som foreligger i den analysen som er foretatt, er i hovedsak temperatur

forhold i vintermånedene som ikke kan forutsees.

Bydelen vil i 2015 fortsatt prioritere installasjon av LED belysning der hvor tradisjonell belysning må utfases pga. vedlikehold.

Bydelen vil for 2015 disponere ca. 27 000 m² oppvarmet bygningsareal, omtrent det samme som for 2014. Tatt de strømsparende tiltakene i betraktning, samt en forventning om omtrent samme temperaturforhold som de to siste årene, vurderes det samlede strømforbruket for 2015 å ligge på samme nivå som i 2014. En mulig marginal økning vil være overgangen til elektriske kjøretøy.

Fjernvarme

Ved å legge til grunn samme temperaturforhold for kommende år som for de tre siste årene, vurderes fjernvarmeforbruket i 2015 å bli på samme nivå som i 2014. Forutsatt samme energikilder til fjernvarmeproduksjonen, vurderes også klimagassutslippet å bli på samme nivå som i 2014.

Effekter av renovering av bygg

Bydelen leier lokaler av ulike kommunale foretak eller gjennom private. Etter det bydelen kjenner til, vil det ikke bli foretatt større renoveringer av i bygg i 2015 som vil innebære klimaeffekter.

Bilpark

Bydelens bilpark

I 2015 vil bydelens bilpark i vesentlig grad bestå av elektriske kjøretøy. Unntatt fra dette er spesialbiler som større varebiler og busser som pr. dd kun kan bruke bensin eller diesel. Bydelen er derfor i god fremdrift med hensyn til målsetningen om at alle biler skal være basert på nullutslippsteknologi innen 2015.

Overgangen til elektriske tjenestebiler betyr at klimagassutslipp og forurensning fra bydelens samlede bilpark reduseres radikalt. Forutsatt at strømmen som går med til lading/drift av el-bilene kommer fra fornybar energi, vil utslippet fra disse bilene være nær null. Imidlertid vil det være knyttet noe økt strømforbruk til lading av bilene.

Innkjøpte transporttjenester

Behovet for innkjøpte transporttjenester vil ligge på samme nivå i 2015 som i de to foregående år. Det kan derfor ikke beregnes noen endring i klimagassutslippet for denne kjøringen, med mindre disse tjenestene tar i bruk el-biler eller biler med hybridteknologi.

3.3 Demografi og sosiale forhold

Demografiske forhold som antall innbyggere, befolkningssammensetning og utvikling spiller en vesentlig rolle i kriteriesystemet for tildeling av budsjettmidler. Dette er nærmere beskrevet i kapittel 3.4. Tabellene nedenfor viser enkelte sentrale størrelser og kjennetegn ved bydelen.

Tabell 1: *Oslos befolkning fordelt på bydel og aldersgrupper pr. 01.01.2014*

Bydel	Barn og unge 0 - 19 år	Voksne 20 - 66 år	Eldre 67 - 80+ år	Totalt
Søndre Nordstrand	30,2 %	62,8 %	7,0 %	100,0 %
Oslo, gjennomsnitt	21,7 %	67,9 %	10,4 %	100,0 %

Tabell 1 viser at Bydel Søndre Nordstrand fortsatt har en ung befolkning sammenliknet med Oslo for øvrig. Andelen i gruppen barn og unge er høyest blant bydelene i Oslo, mens andelen i gruppen eldre er blant de laveste.

Tabell 2: *Befolkning i bydelene pr. 01.01.2014 etter landbakgrunn*

Bydel	Befolkning totalt	Andel innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre
Gamle Oslo	48 415	38,3 %
Grünerløkka	52 052	34,0 %
Sagene	38 646	25,1 %
St. Hanshaugen	36 488	25,7 %
Frogner	54 689	26,4 %
Ullern	31 562	17,1 %
Vestre Aker	47 322	16,2 %
Nordre Aker	49 505	16,4 %
Bjerke	30 395	42,0 %
Grorud	27 080	46,2 %
Stovner	31 350	51,4 %
Alna	48 315	50,1 %
Østensjø	48 829	23,2 %
Nordstrand	48 990	15,9 %
Søndre Nordstrand	37 104	51,1 %
Uten bydelskode	3 817	79,4 %
Sum Oslo	634 559	31,1 %

Kilde: Oslostatistikken, UKE

Tabell 2 viser at Søndre Nordstrand sammen med Stovner har den høyeste andelen av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.

Tabell 3: *Endring i folketallet i bydelen i perioden 2005 – 2015*

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Absolutt endring	350	593	536	278	519	62	462	371	1418	-449
Relativ endring	1,0 %	1,8 %	1,6 %	0,8 %	1,5 %	0,2 %	1,3 %	1,0 %	3,9 %	-1,2%

Tabell 3 viser befolkningsveksten i bydelen. Bydelen har hatt en relativt høy befolkningsvekst. I de siste 10 årene har den årlige veksten i gjennomsnitt vært 1,2 %.

Tabell 4: *Folketallet i bydelen etter aldersgrupper i perioden 2005–2014, pr 01.01.*

Alders-gruppe	2 005	2 006	2 007	2 008	2 009	2 010	2 011	2012	2 013	2 014	Endring antall 2005-2014	Endr. % 2005-2014
0-5	3 456	3 463	3 578	3 628	3 550	3 554	3 479	3 468	3 485	3 459	3	0,1 %
6.-12	3 934	3 885	3 903	3 902	3 876	3 879	3 788	3 825	3 843	3 836	-98	-2,5 %
13-15	1 734	1 748	1 720	1 678	1 697	1 664	1 692	1 624	1 633	1 622	-112	-6,5 %
16-19	2 154	2 228	2 295	2 372	2 339	2 351	2 258	2 311	2 214	2 228	74	3,4 %
20-29	4 331	4 400	4 491	4 571	4 653	4 818	4 906	4 950	5 055	5 008	677	15,6 %
30-39	5 173	5 073	5 123	5 201	5 244	5 192	5 073	5 203	5 276	5 369	196	3,8 %
40-49	5 662	5 724	5 618	5 541	5 427	5 401	5 394	5 384	5 305	5 372	-290	-5,1 %
50-66	5 382	5 653	5 977	6 260	6 575	6 876	7 117	7 286	7 447	7 560	2 178	40,5 %
67-79	1 190	1 186	1 240	1 292	1 357	1 473	1 550	1 707	1 847	2 037	847	71,2 %
80+	485	491	499	535	540	560	586	574	598	613	128	26,4 %
I alt	33 501	33 851	34 444	34 980	35 258	35 768	35 843	36 332	36 703	37 104	3 603	10,8 %

Tabell 4 viser bydelens befolkning delt i ti aldersgrupper og med årlig utvikling i perioden 2005 til 2014. Tabellen viser både absolutt endring og prosentvis endring i hver gruppe. Bydelen har vokst med 10,8 % i perioden, men endringene varierer mellom de ulike aldersgruppene. Aldersgruppen 67-79 har vokst sterkest med 71,2 %. Deretter kommer gruppen 50-66 med 40,5 %. Også gruppen 80+ har hatt høy vekst med 26,4 %, men fra et lavt antall. Gruppen 20-29 har også stor vekst med 15,6 %. Gruppene 6-12, 13-15, og 40-49 har gått ned med henholdsvis 2,5 %, 6,5 %, 5,1 %. Dette kan tyde på at unge familier med barn flytter ut, samtidig som den eldre befolkning øker.

Tabell 5: Befolkningsframskrivning for Søndre Nordstrand 01.01.2014 –
01.01.2019

Alders-grupper	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0-5	3 459	3 441	3 406	3 379	3 344	3 356
6.-15	5 458	5 525	5 630	5 661	5 754	5 755
16-19	2 228	2 274	2 263	2 312	2 259	2 299
20-39	10 377	10 539	10 727	10 755	10 850	10 915
40-66	12 932	13 082	13 225	13 324	13 421	13 470
67-79	2 037	2 209	2 365	2 522	2 646	2 777
80-84	329	327	311	308	314	331
85-89	191	177	190	194	194	193
90 +	93	98	94	89	89	81
Totalt	37 104	37 672	38 211	38 544	38 872	39 177
Endring pr år	401	568	540	333	327	306
% endring pr år	1,1 %	1,5 %	1,4 %	0,9 %	0,8 %	0,8 %

Tabell 5 viser befolkningsframskrivning for bydelen fra 1. januar 2014 til 1. januar 2019. Samlet forventes bydelen å øke med 2 073 personer, dvs en årlig vekst på 1,1 %. Dette er en vesentlig nedjustering av prognosene fra tidligere år. I fjor regnet man med en årlig vekst på 2,4%. Av prognosen går det fram at man ser for seg en utflating av veksten hvor den vil ligge på 0,8% fra og med 2018. For hele Oslo regnes det med en årlig vekst på 1,8% i 5-årsperioden.

- I perioden 01.01.2014 til 01.01.2019 vil antall barn i barnehagealder 0-5 år gå ned med 103 barn. Det utgjør en årlig reduksjon på 0,6 % pr år.
- Gruppene 6-15 og 16-19 viser en økning på 368 i perioden 2013 - 2018, dvs 1,0 % årlig vekst
- Gruppen 67-79 viser sterk vekst med 740 personer, dvs en årlig vekst på 7,3 %.
- Gruppen 80+ viser en reduksjon på 8 personer, dvs 0,3 % årlig reduksjon.

Denne befolkningsutviklingen gir føringer på utviklingen av det kommunale tilbudet både innen barnehager, fritidstiltak og pleie- og omsorgstjenester. Dette er behandlet nærmere under de ulike funksjonsområdene.

3.4 *Kriteriesystemet - Budsjettfordeling til bydelene*

Bydelene tildeles én samlet budsjetttramme til drift og én samlet budsjetttramme til økonomisk sosialhjelp, basert på det kriteriebaserte budsjettfordelingssystemet (etablert 1991).

Kriteriesystemet er et system for fordeling av budsjetttrammer til Oslos bydeler. Intensjonen er å få til en enhetlig og rettferdig fordeling av midlene mellom bydelene slik at alle bydeler har samme muligheter til å yte et likeverdig tjenestetilbud til sin befolkning. "Likeverdig" betyr i denne sammenheng ikke "likt". Bydelene har befolkninger med ulike behov, og de kan velge ulike måter å dekke behovene på. Kriteriesystemet tar hensyn til ulikheter i behov bydelene imellom, men ikke til hvordan bydelene velger å dekke behovene.

Kriteriesystemet skal altså utjevne ufrivillige kostnadsvariasjoner, slik at bydelene skal kunne være i stand til å yte et likeverdig tilbud til befolkningen. Det er to elementer kriteriene skal fange opp. Det ene er bruksrater, dvs. hvor stor andel av befolkningen eller befolkningsgruppen som har behov for tjenester. Det andre elementet er tyngden av behov. Begge disse elementene avgjør det samlede ressursbehovet i den enkelte bydel. I tillegg til rent demografiske fordelingskriterier som antall innbyggere og alderssammensetning, vil sosioøkonomiske faktorer som eksempelvis utdanning, boforhold, inntekt og familiestatus ha betydning for behovet for - og etterspørselen etter - tjenester. Kriteriesettet for 2015 fremkommer i byrådets budsjettforslag, sak 1, del 2, kapittel 3, side 11-16, avsnitt 3. Fordeling av budsjetttrammen).

Som nevnt under kapittel 1, er bydelenes budsjett delt inn i funksjonsområdene:

- FO 1 Helse, sosial og nærmiljø
- FO 2A Barnehager
- FO 2B Oppvekst
- FO 3 Pleie og omsorg
- FO 4 Økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram

Til hvert av områdene avsettes bestemte beløp som så fordeles mellom bydelene etter bestemte kriteriesett. Summen av tildelingene på disse områdene er bevilget den enkelte bydel som én ramme på ordinær drift, og én ramme på økonomisk sosialhjelp i bystyrets endelige budsjettvedtak.

3.5 Økonomiske rammer og konsekvenser for 2014

3.5.1 Bydelens økonomiske situasjon 2014

Prognosen pr. oktober viser et merforbruk på 57,4 mill. Av dette representerer salderingsbehov i trinn 2 i budsjett 2014 30,1 mill kr, barnevern 10,9 mill og økonomisk sosialhjelp 13,8 mill. Mens barnevern har vist en stabil situasjon siden mai med nedgang i forbruk siden 2013, har økonomisk sosialhjelp en motsatt utvikling. Det arbeides sentralt i Oslo Kommune med å finne årsakssammenhenger til veksten i økonomisk sosialhjelp da dette ikke er et særskilt fenomen i Bydel Søndre Nordstrand.

3.5.2 Bydelens budsjett for 2015

I byrådets budsjettforslag for 2015 får bydelene en samlet reduksjon på 192 mill kr. I tillegg må økt kapitaltilskudd for ikke-kommunale barnehager dekkes innenfor rammen, dvs en innsparing på 3 mill kr. På den andre siden får bydelene en styrking av sosialhjelpsbudsjettet med 40 mill kr. Netto realendring blir dermed på -155 mill kr. I disse tallene er det også lagt inn en kompensasjon for demografiutvikling på FO 2B Oppvekst og FO 3 Pleie og omsorg på 80 %. Kompensasjonen utgjør 80 mill. Bydel Søndre Nordstrand får en beregnet netto økning på 4,202 mill eller 0,37 % som fremkommer som følger:

Omfordeling mellom bydeler

• effekt av oppdatering av kriterieverdier	+ 7,770 mill.
• oppdatert regnskapsandeler FO2B og FO4	+ 2,721 mill.
• økt tilskuddssats private barnehager	+ <u>0,297 mill.</u>
SUM	+ 10,788 mill.

Realendring i bydelsrammen for øvrig

• uspesifisert rammereduksjon	- 13,119 mill.
• realvekst sosialhjelp	+ 3,277 mill.
• styrking statsbudsjett, rus, psyk. helse, helsestasj.	+ 4,528 mill.
• justering sykehjemspriser (Sykehjemsetaten)	- 0,449 mill.
• justering mot særskilte tiltak og avsetninger	- <u>0,823 mill.</u>
SUM	- <u>6,586 mill.</u>

SUM realendring samlet	+ <u>4,202 mill.</u>
------------------------	----------------------

Budsjett 2015 detaljert fordelt på funksjonsområder, inkl. byrådets tilleggsinnstilling:
(Beløp i 1000 kr)

Funksjonsområde FO1 – FO3		
Kriteriefordelt ramme	959 423	
Kompensasjonsordninger	4 427	
Særskilte tildelinger	82 316	
<u>Pris- og lønnskompensasjon</u>	3 908	1 050 074

Funksjonsområde FO4		
Økonomisk sosialhjelp (FO4)	83 028	
Kvalifiseringsprogrammet (KVP)	32 845	
<u>Priskompensasjon</u>	3 156	119 029

Inndekking av tidligere års merforbruk -19 691

Tilleggsinnstillingen		
Funksjonsområde FO1 – FO3	-2 113	
<u>Funksjonsområde FO4</u>	0	-2 113

Sum Bydel Søndre Nordstrand 1 147 299

Budsjett 2015 detaljert fordelt på funksjonsområder, inkl. byrådets tilleggsinnstilling
(TI):

(Beløp i 1000 kr)

FO 1, Helse, sosial og nærmiljø (inkl. administrasjon)		
Fordelt etter kriterier	118 180	
Avtalefysioterapeuter	1 092	
Aktive tiltak (sosial/NAV) FO 4 krit.	2 457	
Statstilskudd til psykisk helsearbeid	22 427	
Booppfølgingstiltak (FO 4 krit.)	1 638	
<u>Pris/lønn/pensjon kompensasjon</u>	396	
SUM FO 1		146 190

FO 2A, barnehager		
Fordelt etter kriterier	255 963	
Kompensasjon lav oppholdsbetaling	771	
Husleie kommunale barnehager	19 064	
Kapitaltilskudd ikke-kommunale barnehager	5 300	
Opplæringsloven, § 5.7	9 092	
Pris/lønn/pensjon kompensasjon	1 985	
TI: Økt statlig sats for oppholdsbetaling gir behov for lavere tilskudd til bydelen	-1 750	
TI: Redusert kapitaltilsk. ikke-komm. bhg. FO2A kriterie	-182	
<u>TI: Økt kapitaltilskudd ikke-komm. barnehager</u>	152	
SUM FO 2 A		290 396

FO 2B, barnevern		
Fordelt etter kriterier	179 934	
Statlig styrking, stillinger	8 042	
Pris/lønn/pensjon kompensasjon	489	
<u>TI: Mindreårige flyktninger, inndratt komp. pga lavere ref.</u>	<u>-2 087</u>	
SUM FO 2 B, barnevern	186 378	
FO 2B, oppvekst		
Fordelt etter kriterier	48 417	
Statstilskudd til psykisk helsearbeid	7 617	
Motorsentret, byomfattende	3 430	
Styrking helsestasjons- og skolehelsetjenesten	313	
SALTO krim.forebygging	444	
Pris/lønn/pensjon kompensasjon	132	
<u>TI: Endret fordeling samhandlingsref. skolehelsetj vdg skole</u>	<u>6</u>	
SUM FO 2B, oppvekst	60 359	
SUM FO 2B		246 737
FO3, Pleie og omsorg		
Fordelt etter kriterier	356 929	
Kompensasjon lav oppholdsbetaling	3 656	
Tilskudd til bydeler som leier omsorgsboliger av private	900	
Demensplan 2015	500	
Pris/lønn/pensjon kompensasjon	906	
TI: Egenandel tidligpensjonering	597	
<u>TI: Komp. for økt statlig egenandel, ressurskrevende brukere</u>	<u>1 150</u>	
SUM FO 3		364 638
FO 4, Økonomisk sosialhjelp og KVP		
Fordelt etter kriterier	115 873	
<u>Pris/lønn/pensjon kompensasjon</u>	<u>3 156</u>	
SUM FO 4		119 029
<u>Totalsum ekskl. merforbruk fra 2013</u>		<u>1 166 990</u>
<u>Totalsum inkl. merforbruk på</u>	<u>-19.691</u>	<u>1 147 299</u>

4 BYDELSDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETTFORDELING

4.1 Omstillingsbehov og aktivitetsendring

Bydel Søndre Nordstrand har også gjennom 2014 et stort merforbruk. I 2015 vil derfor omstillingsarbeidet fortsette med uforminsket styrke.

Reduksjon av merforbruk vil også i 2015 foregå gjennom delplaner – eller trinn som tidligere år. Trinn 1 er kostnadsreducerende tiltak som gjøres innenfor hver enkelt enhet. Trinn 2 er mer strukturelle omstillinger som gjøres etter en tverrfaglig vurdering. I budsjett 2015 representerer trinn 2 konkrete tiltak innenfor de områdene som ble skissert i budsjett 2014. Momenter som ligger til grunn for Trinn 2 er:

- reorganisere enhetsstrukturen slik at den tilpasses dagens behov
- samordning av tjenesteområder som naturlig hører sammen for å sikre en tverrfaglig innfallsvinkel på arbeidet
- samordning av myndighetsområder som sikrer økonomisk effektive beslutnings- og gjennomføringsprosesser
- ansvarsområder som er store nok til at det sikres handlingsrom til å foreta nødvendige faglige og økonomiske justeringer innad i det enkelte enhet for å styre mot balanse
- definerte grensesnitt, men også fokus på felles ansvar, slik at det overordnede prinsippet alltid er at hos oss løfter vi i flokk på tvers i organisasjonen til bydelens beste
- fra 10 til 7 enheter
- stillingsreduksjon

Trinn 1 og 2 vil ikke være tilstrekkelig for å unngå merforbruk i 2015. I budsjettet er dette merforbruket fordelt på funksjonsområder. Gjennom 2015 vil tiltak innenfor disse områdene bli suksessivt konkretisert. Målsettingen for omstillingsarbeidet er at tjenestene bydelen yter i størst mulig grad skjermes og at fokus er på effektivisering.

I oversikten over endringer i antall årsverk fremgår det at det også er en styrking i enkelte deler av organisasjonen. Det har de siste par årene vært en betydelig økning i antal klienter med behov for økonomisk sosialhjelp uten at bydelen har satt inn flere årsverk. Når vi nå ser at antall klienter fortsetter å øke, er det i forslag til budsjett 2015 lagt opp til en forsterking med ett årsverk i denne enheten. Innen barnevern økes den statlige satsingen i form av 1,6 årsverk. I Enhet bolig med bemanning foreslås det å utvide tjenestetilbudet i egen regi. Dette vil være økonomisk besparende, men forutsetter at antall årsverk økes med 2 i denne enheten.

I kommunens økonomireglement skal merforbruk for netto driftsramme og rammen for økonomisk sosialhjelp i forhold til justert budsjett dekkes inn på neste års budsjett. Fremført merforbruk begrenses til 4 % av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak, Dok. 3. Bydelene kan vedta å dekke merforbruket over to år,

men da slik at minimum 2 % av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak, Dok. 3, dekkes inn påfølgende budsjettår. Om dette vedtas skal resterende beløp dekkes inn i år to.

En viktig målsetting for bydelen er å få bydelens løpende forbruk i overensstemmelse med bystyrets bevilgninger. I tillegg må kostnadsnivået justeres ytterligere for å betale tidligere års merforbruk i henhold til beskrivelsen i forrige avsnitt. Med et kraftig merforbruk i 2013 og en prognose som også viser et betydelig merforbruk i 2014, vil det fremførbare merforbruket i 2015 belaste bydelens økonomi med 19,692 mill. kr. Dette er trukket ut av budsjettammen.

Budsjettet er bygget opp fra de enkelte kostnadssteder, og det er tatt hensyn til lønns- og prisnivået som forutsettes for 2015. De områder som fikk tildelt midler fra Oslo Sør i 2014 forutsettes å få tilsvarende beløp også i 2015 dersom aktiviteten skal opprettholdes.

Det er forutsatt et effektiviseringsuttak ved at tjenesteområdenes lønnsbudsjetter er redusert med et lønnskrap på 3%. Dette er samme nivå som foregående år. Unntaket er, som tidligere år, hjemmetjenesten og barnehagene.

Til tross for at det er lagt inn budsjettmidler utover prismodellen som ligger til grunn for bystyrets vedtatte brukervalgordning, har hjemmetjenesten store utfordringer i forhold til å nå de forventninger som ligger i budsjettet. Det er derfor ikke lagt inn lønnskrap for dette tjenesteområdet.

For barnehagene er lønnskrapet satt til 4,75 % basert på erfaringstall. Oslo kommunes samlede budsjett til kommunale barnehager i de 15 bdelene danner grunnlag for tilskuddet til de private barnehagene slik at tilskuddet blir forholdsmessig likt med de kommunale barnehagenes driftsutgifter.

Bydelen har gjennomarbeidet sitt detaljerte budsjett med de forutsetninger som p.t. ligger til grunn, inkl. byrådets tilleggsinnstilling. Da fremkommer et salderingsbehov på 58,252 mill.kr. Omstillingsbehovet som bydelen skal møte er derfor fortsatt i en slik størrelsesorden at arbeidet krever en omfattende omstillingsplan. Salderingsarbeidet for budsjettåret 2014 er derfor delt inn i flere trinn, og trinn 1 og 2 møter totalt 26,941 mill.kr av behovet for redusert aktivitet og utgiftsnivå..

Ytterligere omstillingsbehov på 31,311 mill kr er fordelt på funksjonsområdene etter en overordnet nøkkel. Konkretisering av tiltak vil som tidligere nevnt bli gjort suksessivt gjennom 2015.

SALDERINGSOVERSIKT

Saldering - trinn 1 – 11,741 mill kr fordeler seg slik:

FO1	helse, sosial og nærmiljø	2,427 mill kr	
FO 2B	oppvekst/barnevern	2,772 mill kr	
FO 3	pleie og omsorg	<u>6,542 mill kr</u>	
SUM			<u>11,741 mill.kr</u>

Saldering – trinn 2 – 15,200 mill kr fordeler seg slik:

FO1	helse, sosial og nærmiljø	1,140 mill kr	
FO 2A	barnehager	5,790 mill kr	
FO 2B	oppvekst/barnevern	4,930 mill kr	
FO 3	pleie og omsorg	2,340 mill kr	
FO 4	økonomisk sosialhjelp/KVP	<u>1,000 mill kr</u>	
SUM			<u>15,200 mill kr</u>

Usaldert – 31,311 mill kr fordeler seg slik:

FO1	helse, sosial og nærmiljø	4,030 mill kr	
FO 2A	barnehager	4,980 mill kr	
FO 2B	oppvekst/barnevern	8,501 mill kr	
FO 3	pleie og omsorg	<u>13,800 mill kr</u>	
SUM			<u>31,311 mill kr</u>

TOTALT USALDERT

58,252 mill kr

Se for øvrig oversikt nedenfor.

Tiltak trinn 1 og 2

Nye enheter	Trinn 1		Trinn 2	
Bydelsdirektørens enhet	Stillingskutt/ledigh.	695 000		
Samfunn og helse	Stillingskutt/ledigh.	1 150 000		
Barnehager			Stillingskutt/ledigh.	5 790 000
	Red 1 pl 9 mnd inst	2 115 000	Kjøp vs egenprod	3 800 000
Barnevern			Samordningskontroll	100 000
Forebygging, frivillighet og folkehelse	Red driftskostn. , div tiltak	214 000	Stillingskutt/ledigh.	310 000
	Stillingskutt/ledigh.	443 000	Stillingskutt/ledigh.	720 000
	Stillingskutt/ledigh.	204 000	Stillingskutt/ledigh.	1 140 000
	Samlokalisering	378 000		
Søknadskontoret	Avlastning	660 000	Kjøp vs egenprod	600 000
	Heldøgstilbud	2 497 000	Terskler	350 000
	Dagtilbud/VTA	1 112 000	Frivillighet	200 000
	Omsorgslønn og støttekont.	220 000	Samordningskontroll	200 000
	TT	65 000	Velferdsteknologi	100 000
	Prakt bistand-kontrollrutiner	500 000		
Tjenester til hjemmeboende			Stillingskutt/ledigh.	340 000
			Terskler	350 000
Boliger med bemanning	Stillingskutt/ledigh.	168 000	Effektivisere vikarbruken	200 000
	Stillingskutt/ledigh.	1 320 000		
NAV kommune			Boliger/bygn masse	800 000
			Samordningskontroll	200 000
SUM		11 741 000		15 200 000

Endring i årsverk - trinn 1 og 2

Ny organisering	Årsverk ledigholdt i budsjett 2015	Årsverk inndratt i budsjett 2015	Økes i budsjett 2015	Nettoeffekt pr enhet ny organisering
Bydelsdirektørens enhet		-1,00		-1,00
Enhet samfunn og helse	-1,00			-1,00
			0,20	0,20
Anskaffelser, bestilling og stab			0,50	0,50
NAV kommune			1,00	1,00
Barnehager	-0,90	-7,83	1,00	-7,73
Enhet forebygging, frivillighet og folkehelse	-0,40	-2,30		-2,7
	-0,70	-1,00		-1,7
		-0,35		-0,35
Enhet barnevern			1,7	1,70
Enhet tjenester til hjemmeboende	-0,50	-0,50		-1,00
Enhet bolig med bemanning	-0,25		2,00	1,75
		-2,39		-2,39
Enhet søknadskontor				0,00
	-3,75	-15,37	6,40	-12,72

Hvorav -11,48 årsverk Trinn 2

Saldering fordelt på funksjonsområdene

Funksj- område	Trinn 1	Trinn 2	Usaldert	
FO1	2 427 000	1 140 000	4 030 000	
FO2a		5 790 000	4 980 000	
FO2b	2 772 000	4 930 000	8 501 000	
FO3	6 542 000	2 340 000	13 800 000	
FO4		1 000 000		
SUM	11 741 000	15 200 000	31 311 000	58 252 000

4.2 *Budsjettfullmakter delegert til bydelsutvalgene*

I byrådets budsjettforslag for 2015, sak 1, kapittel 14 Økonomireglementet er det gitt rammer for videredelegering til bydelsutvalgene. Utdrag fra reglementet er gjengitt nedenfor.

Bystyrets vedtak om nettoramme for bydelene er fordelt som driftsramme og sosialhjelpsramme.

4.2.1 **Budsjettfordeling**

Bydelsutvalget skal innen 31.12.2014 vedta et budsjett innenfor de rammer, retningslinjer og frister som bystyret fastsetter i sitt budsjettvedtak. Vedtaket skal umiddelbart sendes byrådet til orientering.

Bydelsutvalget skal vedta et driftsbudsjett for bydelen fordelt på henholdsvis:

- Funksjonsområde — definert gjennom kriteriesystemet
- KOSTRA-funksjoner
- Resultatenhet definert som det organisasjonsnivå som samsvarer med rapporteringsansvar til Bydelsdirektør

Sammenhengen mellom disse vedtaksnivåene skal fremgå av budsjettdokumentene (både budsjettforslag og bydelsutvalgets budsjettvedtak).

Budsjettet skal for bydelen totalt og for hvert funksjonsområde, spesifiseres på artsgrupper. Både brutto utgifter, brutto inntekter og netto inntekter skal fremkomme i oppstillingen.

Inndelingen i funksjonsområder er basert på funksjonene i KOSTRA. Nedenstående inndeling i funksjonsområder skal benyttes i bydelsutvalgets vedtak:

Funksjonsområde 1: Helse, sosial og nærmiljø

Funksjonsområde 2A: Barnehager

Funksjonsområde 2B: Oppvekst

Funksjonsområde 3: Pleie og omsorg

Funksjonsområde 4: Økonomisk sosialhjelp

Budsjettvedtaket pr KOSTRA-funksjon og resultatenhet skal vise henholdsvis brutto utgifter, brutto inntekter og netto inntekter.

Bydelsutvalget kan eventuelt vedta et investeringsbudsjett for inventar, transportmidler og utstyr med en økonomisk levetid på minst tre år og innkjøpspris over kr 100 000. Summen av netto driftsutgifter i driftsbudsjettet og netto forslag til kapitalutgifter i investeringsbudsjettet skal, for den enkelte bydel, være identisk med bystyrets vedtatte budsjett for netto driftsutgifter.

I Grønt hefte for 2015 er det stilt ytterligere krav til struktur og innhold i budsjettet.

4.2.2 Budsjettforutsetninger/-regler

a. Bydelsutvalgets budsjett skal til enhver tid holdes innenfor de rammer og overordnede mål som er vedtatt av bystyret. Det gis ikke anledning til å justere drifts- eller investeringsbudsjettet ved mer-/ mindreinntekter i forhold til budsjettert statstilskudd som kompenserer for merverdiavgift fra investeringsregnskapet. Dette omfatter ikke kompensasjon fra investeringer som er finansiert av virksomheten selv ved overføring av egne driftsmidler til investeringsbudsjettet.

b. Bydelsutvalget skal i sitt budsjettvedtak ta utgangspunkt i et netto sosialhjelpsbudsjett tilsvarende den sosialhjelpsramme bydelen får bevilget fra bystyret.

Bydelsutvalget gis fullmakt til å foreta omdisponeringer fra bystyrets vedtatte sosialhjelpsramme, artsgruppe 14 til bydelens ordinære driftsramme. artsgruppe 11. Omdisponeringer i forhold til tildelt sosialhjelpsramme skal gjøres eksplisitt, med henvisning til hvilke tiltak som blir finansiert ved en slik omdisponering.

Bydelsutvalget gis fullmakt til å foreta omdisponeringer fra bydelens ordinære driftsramme. artsgruppe 11, til styrking av sosialhjelpsrammen utover vedtatt eksternebudsjett på artsgruppe 14.

Bydelene skal rapportere disse tiltakene, og sannsynliggjøre effektene i forhold til sosialhjelpsutgiftene i tertial- og årsberetningene til bystyret.

c. Bydelsutvalget kan vedta budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer i inventar, transportmidler og utstyr, som i sin helhet skal finansieres gjennom overføring fra driftsbudsjettet.

d. Bydelsutvalget kan fremme innstilling overfor byrådet om budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer i fast eiendom som helt eller delvis skal finansieres gjennom overføring fra driftsbudsjettet.

e. Bydelsutvalget gis fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av vedtatt budsjett.

Fullmakt til å opprette stillinger innenfor denne rammen gjelder kun for stillingskategorier under saksområder hvor bydelsutvalget har fått delegert avgjørelsesmyndighet.

Bydelsutvalget har ansvar for å sikre at driftsutgifter som følger av vedtak om opprettelse av nye stillinger på årsbasis, kan dekkes innenfor bydelens budsjetttramme.

f. Bydelsutvalget gis, innenfor sitt ansvarsområde, fullmakt til å konkurranseutsette tjenester/ tjenestesteder som utføres med kommunalt ansatte. Som tjenester/tjenestesteder forstås oppgaver/tjenesteytende enheter innenfor bydelsutvalgets ansvarsområde. Gjeldende

retningslinjer/regelverk i Oslo kommune må følges.

g. Bydelsutvalget gis fullmakt til å fastsette budsjetter, eventuelt inngå driftsavtaler, samt godkjenne regnskaper for private bydelsspesifikke institusjoner som mottar driftstilskudd fra Oslo kommune.

h. Bydelsutvalget gis fullmakt til å videredelegere avgjørelsesmyndighet til bydelsdirektøren i saker som bydelsutvalget i medhold av økonomireglementet er gitt myndighet til å fatte vedtak i, men innenfor de rammer som fremgår av punkt 4.3.

4.2.3 Rammer for videredelegering

Adgangen til videredelegering til bydelsdirektøren er begrenset til:

a. Fullmakt til å foreta den detaljerte budsjettfordeling innenfor rammen av bydelsutvalgets vedtak (jf. punkt 4.1).

b. Fullmakt til å foreta budsjettjusteringer for alle artsgrupper på driftsbudsjettets utgifts- og inntektsside og innenfor følgende funksjonsområder:

- Funksjonsområde 1: Helse, sosial og nærmiljø
- Funksjonsområde 2A: Barnehager
- Funksjonsområde 2B: Oppvekst
- Funksjonsområde 3 : Pleie og omsorg
- Funksjonsområde 4 : Økonomisk sosialhjelp

c. Fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av vedtatt budsjett.

Følgende forutsetninger legges til grunn for fullmaktene under punktene a-c:

- Justeringene må ikke føre til endringer i aktivitetsforutsetningene i forhold til bydelsutvalgets vedtak, herunder vedtatte måltall og aktivitetsplaner.
- Justeringene må i sum, i løpet av budsjettåret, ikke overstige 10 % av bydelsutvalgets opprinnelig vedtatte bruttobudsjett for det enkelte funksjonsområde.
- Justeringene må ikke berøre bevilgninger som etter bystyrets budsjettvedtak er ført opp til spesielle angitte formål.

4.3 *Bydelsdirektørens forslag til vedtak*

Bydelsdirektøren viser til forslag til budsjett for 2015 og anbefaler bydelsutvalget å fatte følgende vedtak:

1. Bydelsutvalget slutter seg til de aktivitetsendringer, tiltak og målsettinger som omtalt i kapittel 4, bydelsdirektørens forslag til budsjettfordeling, og kapittel 5-9 under de respektive funksjonsområder.
2. Bydelsutvalget får fremlagt fremdriftsplan for salderingstiltakene utover trinn 1 og 2 innen første kvartal 2015.
3. Bydelsutvalget slutter seg til bydelsdirektørens forslag til antall stillingshjemler/årsverk som omtalt i kapittel 4 og kapittel 5-9.
4. Betalingsstatsene i barnehager for korttidsplasser vedtas som skissert i kapittel 6, FO2A, barnehager.
5. Bydelsdirektøren gis fullmakt til å omdisponere budsjettmidler innenfor rammen for videredelegering som angitt i bydelsdirektørens budsjettforslag under kap. 4.2.3. pkt. a, b og c.
6. Bydelsutvalget slutter seg til tilleggsinnstillingen fra bydelsdirektøren som er lagt frem som følge av endringer i bystyrets budsjettbehandling.
7. Bydelsutvalget slutter seg til det fremlagte budsjettforslaget for 2015 fordelt på postgrupper for de tre nivåene funksjonsområder, KOSTRA-funksjoner og resultatenheter (vedlegg 5-7), med de endringer som fremkommer av bydelsutvalgets vedtak under kapittel 4, samt budsjettsalderingen og verbalformuleringer i kapittel 4.1 Omstillingsbehov og aktivitetsendringer.
8. Bydelsutvalget slutter seg til de fremlagte måltall, jfr. vedlegg 2.
9. Bydelsutvalget slutter seg til de fremlagte budsjettpremisser, jfr. vedlegg 3.
10. Det overføres 7,579 mill. kr fra FO4 - økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet til FO 1 - helse, sosial og nærmiljø, til dekning av VIA Kvalifiseringssenter, arbeidstreningsgruppa og introduksjonsordningen i NAV. Overføringen fordeles slik:
 - 6,606 mill. kr fra kostra 281 økonomisk sosialhjelp
 - 0,973 mill. kr fra kostra 276 kvalifiseringsordningen
11. Driftstilskudd til Prinsdal seniorsenter fastsettes til 2,215 mill. kr.
12. Driftstilskudd til Barne- og ungdomssenteret på Holmlia (BUSH), fastsettes til 3,280 mill. kr.
13. Det avsettes 0,160 mill. kr til Bjørndal I.F. til tilskudd til forebyggende barne- og ungdomsarbeid.

14. Driftstilskudd til Bjørndal frivillighetssentral fastsettes til kr 300.000. Til fradrag fra dette beløpet kommer kr 50.000 til Bjørndal aktivitetshus til betaling av husleie i 2015.

15. Driftstilskudd til Holmlia frivillighetssentral fastsettes til kr 300.000. Tilskuddet gis gjennom at bydelen betaler husleien.

16. Det avsettes 0,620 mill kr kr til frivillighetsmidler.

5 FUNKSJONSOMRÅDE 1: HELSE, SOSIAL OG NÆRMILJØ

Funksjonsområdets samlede budsjettall for 2015, sammenholdt med regnskap 2013 og Dok 3 2014 er som følger:

(Beløp i 1000 kr)

FO 1, Helse sosial og nærmiljø	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	98 806	123 137	97 093
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	32 369	58 495	43 724
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	12 276	13 788	15 802
Overføringsutgift	3 635	2 977	2 543
Utgift	147 085	198 397	159 162
Salgsinntekter	-7 442	-10 328	-11 399
Refusjoner	-18 926	-39 993	-36 839
Overføringsinntekt	-3 994	0	-884
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-354	0	0
Inntekt	-30 716	-50 321	-49 122
Sum Funksjonsområde	116 369	148 076	110 040

Funksjonsområde 1 består av følgende områder: ”Bydelsutvalg og administrasjon”, ”Helse- og miljøarbeid”, ”NAV-kommune”, samt prosjektet ”Oslo Sør-satsingen”. Områdene ”Rehabilitering” og «Psykisk helse» finnes under Funksjonsområde 2B og 3.

5.1 Bydelsutvalg og administrasjon

5.1.1 Budsjettspesifikasjon

KOSTRA-funksjoner for Bydelsutvalg og administrasjonsområdet:

- 100 Politisk styring og kontroll organer
- 120 Administrasjon
- 130 Administrasjonslokaler
- 180 Diverse fellesutgifter
- 190 Interne serviceenheter

Oversikten nedenfor viser budsjett for resultatenheten **Bydelsutvalg og administrasjon**
(Beløp i 1000 kr)

Bydelsutvalg og administrasjon	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	55 672	66 053	59 710
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	29 339	46 282	33 487
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	1 083	1 427	1 291
Overføringsutgift	2 824	1 880	2 180
Utgift	88 918	115 642	96 668
Salgsinntekter	-926	-603	- 1 092
Refusjoner	-16 906	-14 231	-15 281
Overføringsinntekt	-1 330	0	0
Inntekt	-19 161	-14 834	-16 373
Sum resultatenhete	69 757	100 808	80 295

5.1.2 Ansvarsområde

Under bydelsutvalg og administrasjon ligger tjenester og utgifter knyttet til bydelsutvalg, politiske råd og utvalg, bydelsdirektørens ledergruppe og sekretariat, samt alle stabsfunksjoner. Bydelsadministrasjonen skal betjene bydelsutvalget og påse at tjenesteytingen skjer innenfor de økonomiske rammer, lover, forskrifter og reglement som gjelder.

Administrasjonen har ansvaret for den daglige styringen og koordineringen av bydelens virksomhet i overensstemmelse med bystyrets, byrådets og bydelsutvalgets forutsetninger.

Administrasjonen skal bidra til at bydelen som helhet er en brukerorientert og fleksibel organisasjon som jobber for å nå statlige og kommunale mål. Av viktige styringsdokumenter er budsjett, økonomiplan, økonomisk handlingsplan og strategisk plan.

Administrasjonen ivaretar følgende oppgaver:

- sekretariat for politisk ledelse
- overordnet administrativ ledelse
- rapportering, utredning, kvalitetsutvikling, overordnet planarbeid
- overordnet økonomi- og personaloppfølging, inkl. HMS
- beredskap- og informasjonsarbeid
- IKT
- eiendomsforvaltning, tekniske tjenester og renhold
- koordinering av bydelens arbeid med miljøledelse og miljøfyrtårnsertifisering
- bestilling og anskaffelser

5.1.3 Status og utfordringer

Nedenfor følger status og utfordringer på følgende områder:

- Økonomi- og regnskapsforvaltning
- IKT
- Transport, bygg og teknisk drift
- Renhold
- Anskaffelser
- Informasjon
- Helse-, miljø og sikkerhet
- Miljøsertifisering
- Personalforvaltning/HR

Økonomi- og regnskapsforvaltning

Etter at rapporteringsverktøyet Datavarehuset dessverre ble avvirket vårparten i 2014, har økonomienheten jobbet for å finne en erstatning. Det var behov for en erstatning både for tjenestelederne og for de sentrale enhetene som økonomi og HR. Man valgte å benytte en web-versjon av Oslo Kommunes regnskapssystem, Agresso. Bydelen har tilpasset en del rapporter slik at man dekker det mest nødvendige. I tillegg benytter økonomienheten verktøyet Excelerator til tidsserieanalyser.

Etter innføring av det nye HR-systemet i Oslo Kommune, mistet økonomienheten mange av mulighetene for å følge opp ressursbruken. DVs at bydelen ikke har et godt verktøy for å kontrollere bruken av årsverk gjennom året. Økonomienheten har også mistet muligheten for å hente ut rapporter på andre enheter enn seg selv. Slike rapporter kan bare tas ut av Lønnseksjonen i bydelen. For Økonomienheten vil det derfor være viktig å jobbe mer med verktøyene for økonomistyring i 2015.

Kommunen benytter desentralisert fakturabehandling. Det betyr at alle tjenestesteder behandler egne fakturaer. I tillegg har bydelen svært mange prosjekter. For Regnskapsseksjonen innebærer det omfattende kontroll av posteringer og utbetalinger i ettertid, samt at det brukes mye tid til opplæring. Dette er arbeid som fortsatt vil ha stor fokus i 2015.

Budsjettet for 2015 er gjort opp med mange tiltak for saldering. Det vil derfor bli fokus på målinger for å se effekten av iverksatte tiltak. Arbeidet vil innebære endring i rapporteringsrutiner for resultatene og en tettere involvering av økonomienheten.

IKT

Utvikling- og kompetanseetaten (UKE) ivaretar og drifter alle bydelens servere og dataprogrammer. Bydelens IT-funksjon ivaretar brukerstøtte, opplæring på Office-programmer, daglige driftsproblemer og kontakten mot UKE. Overordnet ansvar for bydelens hjemmesider på internett og intranett er tillagt IT-funksjonen, samt ansvar for telefoni og ajourhold av Person- og ressurskatalogen (PRK).

Bydelen har nylig lagt om datanettverket og gått over til tynne klienter og bruk av

terminalservere, benevnt Oslo Felles 2. Barnehagene er imidlertid ikke en del av omleggingen på områder som gjelder pedagogisk materiell og bilder, men har fått tildelt dedikerte pc-er som skal brukes til dette formålet. Med Office og antivirus installert i tillegg har de fått en 4G router for internettbruk. Bistand på pc-ene er delt mellom ansatte i barnehagene og IT-seksjonen. Det vurderes å anskaffe driftsavtale på LAN switcher på de store tjenestestedene i bydelen, for å sikre en bedre drift. I tillegg vil man da oppnå et mer stabilt nettverk ved å ha oppdatert Software på switchene og kortere responstid ved feilretting/bytte av switcher.

Gjennom 2014 har det vært betydlige utfordringer med datasystemet i Oslo Kommune. Dette har vært spesielt knyttet til pålogging, driftsstabilitet og responstid. I tillegg til de kvalitets- og risikomessige sidene ved at virksomheten til tider har problemer med å være pålogget nødvendige verktøy i dialogen med brukere, har dette også en økonomisk side da en rekke oppgaver må tas igjen i form av overtid. Spesielt merkbart har dette vært på lønn hvor både månedlige lønnskjøringer, kjøring av lønnslistene for lokalt lønnsoppgjør og innlegging i forbindelse med innføringen av A-melding har absolutte tidsfrister. Det er ikke foretatt beregninger på hvilke beløp dette utgjør, og det er heller ikke lagt inn tall i budsjett 2015. Det er forusatt sentralt at virksomhetene vil få sin del av den kompensasjonen som Oslo Kommune har krevet av ekstern leverandør når et slikt oppgjør eventuelt kommer. Nye kontrollrutiner er iverksatt sentralt og målsatt oppetid på systemene er satt til 99,8% i Oslo Kommune for 2015.

Transport, bygg og teknisk drift

Bydelen har egen sjåførtjeneste som transporterer brukere til og fra dagsenter, samt kjører post internt i bydelen og til Rådhuset. I tillegg må bydelen kjøpe tjenester. Brukergruppene og behovene er stadig i endring, og tjenestene må tilpasses disse endringene både når det gjelder kjøp/leie av biler og eventuelt kjøp av transporttjenester.

Bydelen vil i løpet av 2015 anskaffe et elektronisk forvaltningssystem for å ivareta bydelens 41 elektriske biler på en bedre måte enn i dag, både i forhold til oppfølging av skadeomfang og øvrig drift.

Bydelen vurderer kontinuerlig arealutnyttelsen av den bygningsmassen bydelen disponerer, og må ta hensyn til endringer og behov i tjenestene. Lofsrud barnehage var sammen med Sloreåsen barnehage de to barnehagene som skulle vært rehabilitert i 2014. På grunn av lengre prosjekteringstid enn antatt, vil ikke Lofsrud barnehage være ferdig før annen halvdel av 2015. Ved Åsland barnehage, som er nedlagt, er det nå utarbeidet en mulighetsstudie for alternativ fremtidig bruk som avlastningsboliger for barn/voksne. Bydelen vil i samarbeid med Omsorgsbygg utrede dette nærmere 1.kvartal 2015.

Renhold

Bydelen utfører renhold i egen regi i bydelens barnehager, administrative lokaler og flesteparten av bydelens øvrige tjenestesteder. Drift og antall årsverk må kontinuerlig tilpasses endringer i tjenestene og benyttede arealer. Nye arealer kommer til og andre faller fra. Dette medfører at antall, størrelse og lokalisering av renholds postene stadig endres. Renholdsseksjonen tar løpende i bruk nye metoder og nytt utstyr for å effektivisere

renholdet, sørge for godt innemiljø og ta vare på bygningsmassen på best mulig måte.

Anskaffelser

Bydelen kjøper ulike pleie- og omsorgstjenester til befolkningen for ca 106 mill kroner årlig, når vi ser bort fra sykehjemsplasser. En stor del av disse tjenestene anskaffes fra private leverandører. Disse anskaffelsene gjennomføres av bydelens egen anskaffelsesenhet. Enhet for bestilling og anskaffelser (EBA) har i 2014 gjennomført anskaffelser av myke tjenester for fire personer som hadde behov for et heldøgns bemannet boligtilbud. Tilsvarende tilbud til én person vil bli igangsatt i 2014, men vil først bli klart i løpet av våren 2015. Disse anskaffelsene er utført etter prioriteringer fra bydelens søknadskontor, og er gjennomført etter lov og forskrift om offentlige anskaffelser. EBA bistår også barnevernet med anskaffelse av barnevernstilbud ved behov. Enheten har tilsatt en hel nattevakt som gir avlastning annenhver uke i brukers hjem.

Enheten har utarbeidet egne rutiner for anskaffelsesprosessen og egne prosedyrer og retningslinjer for kontraktoppfølging og tilsyn. Det gjennomføres både anmeldte- og uanmeldte tilsyn i både kjøpte tilbud og i tilbud som driftes av bydelen. Tilsynene kan ha ulikt fokus, avhengig av hva det er behov for å føre tilsyn med. Enheten har gått med et ½ ledig årsverk i største delen av 2014, men dette er besatt fra 01.11.2014. I forbindelse med omorganiseringen i bydelsdirektørens vil denne stillingen bli ytterligere utvidet fra 1.1.2015 slik at dette blir en 100% stilling. Dette øker enhetens mulighet til å føre tilsyn og følge opp kontrakter.

Enheten er også en kompetansenhet som veileder andre innkjøpere i bydelen ved anskaffelsesprosesser, men tendensen er at EBA i stadig større grad overtar ansvaret for andre typer anskaffelser også. Bestilling og anskaffelser følger også opp egne brukere som bor i andre kommuner og hvor bostedskommunen er involvert i disse brukernes tjenester.

Informasjon

Informasjonsarbeidet internt til ansatte og eksternt til bydelens brukere og innbyggere er en viktig oppgave i bydelen. Bydelen tar utgangspunkt i informasjonsprinsippene for Oslo Kommune og legger disse til grunn for bydelens informasjonsstrategi og arbeid.

Omdømmebygging skjer gjennom et møysommelig arbeid hvor tillit bygges sten på sten. Det viktigste i omdømmebygging er de handlinger vi til enhver tid foretar oss. Dernest må de gode historiene fortelles gjennom informasjonsarbeidet. Bydelen vil i 2015 fortsette med informasjonsarbeidet gjennom bydelens internettsider, bydelens faste annonsering i lokalpressen og gjennom tett kontakt med lokalpresse for å få frem redaksjonelt stoff.

Oslo Sør-satsingen har egen Facebook-side.

Helse, miljø og sikkerhet

Bydelens sentrale HMS-håndbok er under stadig utvikling og oppdateres fortløpende. Anbefalinger og føringer fra revisjoner i 2011/2012 (fra Ernst og Young) og i 2013 (Brann- og redningsetaten) er fulgt opp. Også for kommende år vil det legges vekt på det praktiske HMS-arbeidet ute på tjenestestedene, slik at ansatte kjenner til og har fokus på rutiner og andre viktige forhold knyttet til helse, miljø og sikkerhet.

Miljøsertifisering

Miljøsertifisering er en del av bydelens systematiske HMS-arbeid. Det benyttes målbare indikatorer for fokusområdene energiforbruk, innkjøp, avfall og transport. 15 av bydelens tjenestesteder har pr. dato gyldig Miljøfyrtårn-status og et tjenestested blir trolig sertifisert i løpet av året. Målet for 2015 er at de tjenestene som er miljøfyrtårnsertifisert opprettholder sin status i 2015. Muligheten for å sertifisere nye tjenestesteder vurderes løpende.

Personalforvaltning/ HR

Bemanningssituasjon

Budsjettet for 2015 er satt opp med 886,8 årsverk. I forhold til nåværende bemanning legges det opp til i 2015 å ledigholde 3,75 årsverk og inndra 15,37 årsverk. Samtidig foreslås det å opprette 6,4 årsverk. Nettoeffekten vil da være en reduksjon på 12,72 årsverk. Det vises for øvrig til nærmere omtale under kapittel 4.1. Omstillingsbehov og aktivitetsendring.

Det er fortsatt vanskelig å rekruttere barnehagelærere/pedagogiske ledere, noe som medfører at bydelen har mange pedagogiske ledere på dispensasjon. Usikkerhet knyttet til konkurranseutsetting og salg av barnehager har medført noe økt turnover i barnehagene. Noen ansatte har søkt andre stillinger internt eller søkt seg ut av bydelen.

Det har også vært en del turnover i barnevernet og Nav kommune siste året, samt at det har vært høy turnover i lønns- og personalseksjonen. Å rekruttere ansatte til stillinger i lønnsseksjonen, har vist seg å være spesielt utfordrende etter innføring av nytt HR-system. Det å rekruttere og beholde riktig og god fagkompetanse i bydelen vil være i fokus også fremover.

Til tross for de omstillingsprosessene som bydelen har vært inne i de siste årene, viser gjennomsnittlige score fra den årlige medarbeiderundersøkelsen at ansatte stort sett er fornøyde og trives på jobb. Resultatet fra undersøkelsen i oktober 2014 avviker i liten grad fra resultatene i 2013. Alle lederne går gjennom medarbeiderundersøkelsen på sine tjenestesteder og skal sammen med de ansatte utarbeide mål og tiltak på områder der det er størst utfordringer.

Lærlinger:

Bydelen har pr. i dag 3 lærlinger, og har som mål å ha 4 fra høsten 2015.

HR/lønnssystem

Det er fortsatt en del utfordringer knyttet til Oslo Kommunes HR-system, og systemet er

tidkrevende for lønnsmedarbeiderne. Fra 1. januar innføres nytt regelverk for innrapportering av pliktige opplysninger om inntekts og ansettelsesforhold, ved at det skal sendes en elektronisk melding, A-melding, fra arbeidsgivere til NAV, Skatteetaten og Statistisk sentralbyrå. Dette medfører en hyppigere og mer detaljert rapportering, noe som medfører etablering av nye rutiner og arbeidsoperasjoner. For Oslo Kommune starter elektronisk overføring av data 01.08.15, og det er mye tidkrevende arbeid, først og fremst for lønnsmedarbeiderne, for å få dette på plass og følge det opp i 2015.

Kompetanseutvikling

Bydelen gjennomfører kompetanseutvikling på ulike nivåer og innenfor de ulike tjenestene. Opplæringen skal være målrettet, og satsningsområder og prioriteringer koordineres av et partssammensatt kompetanseutvalg. Kompetanseutviklingen finansieres både av midler avsatt i budsjettet og prosjektmidler fra ulike hold, bl.a. annet ved innvilgete søknader fra OU-fondet. Mye opplæring skjer også ved bruk av interne krefter, og det har vært stor aktivitet i 2014. Våren 2015 vil bydelen i samarbeid med Regionalt Ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging – Region Øst (RVTS) gjennomføre et omfattende opplæringsopplegg for ansatte på alle nivåer innen traumeforebygging, vold i nære relasjoner mm.

For helse- og omsorgstjenestene er det utarbeidet en kompetanseplan som skal være førende for kompetanseutvikling for disse tjenestene.

IA - inkluderende arbeidsliv og sykefraværsoppfølging

Det gjennomsnittlige sykefraværet for 2013 var 11,72 %. Gjennom hele 2014 har sykefraværet ligget noe under fjoråret og pr september i år var sykefraværet på 10,47 % mot 11,69 % i samme periode i fjor. De siste 4 månedene i perioden har sykefraværet ligget under 10%, noe som er en svært positiv utvikling. Erfaringsmessig øker sykefraværet noe i høstmånedene og prognosen er derfor satt til 10,8 %. Bydelen opprettholder måltallet på 10 % sykefravær for 2015. Alle tjenestestedene skal sette egne måltall på sykefraværet og utarbeide mål og tiltak for nærværarbeid og for å redusere sykefraværet.

Måltall sykefravær

Måltall	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultat 2013	Måltall 2014	Prognose 2014	Måltall 2015
Sykefravær totalt i bydelen (prosent)	11,61	11,16	11,72	10,0	10,80	10,0

Å forebygge sykefravær og aktivt følge opp sykemeldte for å få dem tilbake i jobb er viktig for tjenesten, både for å ivareta brukerne og for å opprettholde et godt arbeidsmiljø. Det legges vekt på at rutiner og frister i oppfølgingsarbeidet av sykmeldte i henhold til IA-avtalen blir fulgt opp av tjenestelederne. Sykefraværsoppfølging, nærværarbeid og ulike verktøy for å forebygge sykefravær har vært tema på ledersamlinger, og dette følges opp i 2015.

Det er stor forskjell på sykefraværet mellom de ulike tjenestene, også innad i enhetene. Flere av barnehagene har svært høyt sykefravær, mens andre har lavt. Årsaksforholdene er ofte sammesatt og HR-enheten vil i 2015 sammen med lederne se nøyer på dette. Synlig og tydelig ledelse er en viktig faktor for å få ned sykefraværet noe det også er fokus på når det gjelder lederutvikling.

HR-enheten driver nettverksgrupper for oppfølging av langtidssykemeldte og vil videreføre dette arbeidet også i 2015. Dette ser ut til å gi gevinst både for den ansatte og for bydelen.

5.1.4 Mål, strategier og tiltak

Bydelens mål

- Ha effektiv drift med fokus på kvalitet, kompetanse og godt omdømme
- Sikre at budsjettansvarlige på alle nivåer har en klar forståelse av myndighet, ansvar og konsekvenser innen sitt ansvarsområde
- Sikre kunnskap om Oslo Kommunes anskaffelsesreglement i organisasjonen
- Sørge for at kommunen er en attraktiv arbeidsgiver
- Utvikle trygge og gode ledere
- Målrette kompetanseutviklingen
- Sørge for et aktivt og godt samarbeid med organisasjonene og vernetjenesten
- Arbeide for å motvirke turnover, redusere sykefraværet og ha fokus på nærværarbeid
- Redusere sykefraværet til 10 % i gjennomsnitt for bydelen
- Ha effektiv arealutnyttelse i disponert bygningsmasse
- Utarbeide ny strategisk plan (2016-2019)

Strategier og tiltak

For å nå målene vil bydelen:

- utvikle et mangfoldig og attraktivt arbeidsmiljø
- mobilisere og utvikle eksisterende kompetanse
- ha effektive og profesjonelle arbeidsprosesser
- utvikle en personalpolitikk som bidrar til å rekruttere og beholde dyktige medarbeidere med rett kompetanse
- følge opp IA-rutinene og jobbe aktiv med nærsværtiltak på alle nivåer
- videreføre personalpolitisk strategi for bydelen
- definere kompetansebehovet i enhetene
- definere tydelig ansvar- og myndighetsfordeling på alle ledernivåer
- drive lederutvikling med fokus på rolleforståelse og felles ledelseskultur

5.2 Helse- og miljøarbeid

5.2.1 Budsjettspesifikasjon

KOSTRA-funksjoner for Helse- og miljøarbeid:

233 Annet forebyggende helsearbeid

241 Diagnose og behandling

Oversikten nedenfor viser budsjett for stabsenheten Helse- og miljøarbeid

(Beløp i 1000 kr)

Helse- og miljøarbeid	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	7 422	4 038	4 016
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	1 162	62	1 231
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	444	457	478
Overføringsutgift	131	10	10
Utgift	9 158	4 567	5 735
Salgsinntekter	-71	-374	-100
Refusjoner	-3 077	-2 763	-2 481
Overføringsinntekt	-2 371	0	0
Inntekt	-5 519	-3 137	-2 581
Sum resultatenhet	3 639	1 430	3 154

Stabsenheten består av:

Bydelsoverlege i 100 % stilling og en spesialkonsulent innen miljørettet helsevern i 100 % stilling.

Psykologtjeneste

Bydelen har de senere år mottatt prosjektmidler til psykologstillinger for utprøving av flere modeller/tiltak. Prosjektene er tidsavgrenset.

Legetjeneste

2 bydelsleger, 1 turnuslege og 1 helsesekretær, alle i 100 % stilling sortert under Oslo Syd Lokalmedisinske Senter. Begge bydelslegene arbeider delvis som fastlege, delvis med andre kommunale oppgaver.

5.2.2 Ansvarsområde

Bydelsoverlegens primæransvar er legetjenester, miljørettet helsevern og smittevern. Arbeidsoppgavene består bl. a av å:

- administrere bydelens rolle overfor fastlegene, sørge for tilstrekkelig legedekning, intervju kandidater til nye stillinger, inngå avtaler med fastlegene, avholde møter med fastlegenes samarbeidsutvalg og avholde allmennlegeråd, faglige og sosiale møter med fastlegene
- bidra til fagutvikling for fastlegene og samhandling mellom fastlegetjenesten og spesialisthelsetjenesten
- følge opp avtalene med fastlegene, ta tak i klager og problemer med tjenesten som kan øke kvaliteten på dette helsetjenestetilbudet til befolkningen
- bedre samhandlingen mellom fastlegene og bydelens øvrige tjenestetilbud
- avklare ansvars- og oppgavefordelingen mellom aktørene i primærhelsetjenesten og få på plass rutiner for informasjonsutveksling som ledd i bydelens kvalitetsutviklingsarbeid
- revidere bydelens smittevernplan og rutinene for forebygging og oppfølging av MRSA og Tuberkulose som ledd i kvalitetssikring av tjenestene
- vurdere behovet for andre forebyggende og kurative tilbud rettet mot vanlige sykdommer og plager i samarbeid med fastlegetjenesten spesielt
- ta imot bekymringsmeldinger og vurdere indikasjon for tvungen psykisk helsevern
- lage en oversikt over status i arbeidet innen miljørettet helsevern med en prioritert plan for dette arbeidet for 2015

5.2.3 Status og utfordringer

Miljørettet helsevern

Bydelsoverlegen og spesialkonsulenten innen miljørettet helsevern fører tilsyn i henhold til vedtatte helselover. I forbindelse med tilsyn og annet utadrettet arbeid gis veiledning og informasjon i den utstrekning som anses hensiktsmessig i det enkelte tilfelle. Tilsyn med skoler og barnehager og andre virksomheter som omfattes av loven inngår i helsekonsulentens arbeidsområde. Videre arbeides det med hygieniske og sanitære forhold, forurensing (støv, støy, lukt etc.), forsøplingssaker og skadedyrproblematikk.

Smittevern

Bydelsoverlegen i samarbeid med smittevernhesesøster i 40 % stilling følger opp smittevernarbeidet i bydelen. Smittevernarbeid er regulert i Lov om vern mot smittsomme sykdommer (5.8.1994 nr. 55) og div. forskrifter, rundskriv og veiledere fra sentrale myndigheter.

I bydelen har smittevernhesesøster primæransvar for Tuberkulosearbeidet, som inkluderer både individuell oppfølging og behandling og miljøundersøkelser, som kan være ressurskrevende. Bydelen er også pålagt å gjennomføre tuberkulinprøver av alle nyankomne fra høyrisikoland som bosetter seg i bydelen (innført i 2007). Andre viktige oppgaver innen smittevern er individuell oppfølging med smitteinformasjon for MRSA og andre allmennfarlige smittsomme sykdommer samt å sikre at folk får kontroll og behandling hos fastlege. Dessuten er det også noe arbeid med informasjon og veiledning overfor barnehager og hjemmetjenesten angående smittevernsspørsmål.

Oslo Syd Lokalmedisinske senter

Oslo Syd Lokalmedisinske Senter (Oslo Syd LMS) er et nyetablert kommunalt legesenter med fastlønnede leger og psykologer lønnet over prosjektmidler. Senteret åpnet for å ta imot pasienter den 23. oktober 2014. Dette er et helsetilbud skreddersydd for å møte de spesielle utfordringene i vår bydel. På lengre sikt vil senteret danne grunnlag for et tverrfaglig medisinsk senter med flere yrkesgrupper som f.eks. sosionom, helsesøster, ernæringsfysiolog og fysioterapeut, som leverer koordinert helsetjeneste til bydelens innbyggere.

Legetjenesten i Oslo Syd LMS har som mål å kunne være økonomisk selvstendig, men må regne med et budsjettunderskudd i 2015. For å redusere underskuddets størrelse, arbeider legene tildels med andre samfunnsmedisinske oppgaver under oppbygging av fastlegeliste.

Psykologtilbudet er samlokalisert med Oslo Syd LMS, og er først og fremst å regne som en utvidet funksjon i forhold til bydelens øvrige fastlegetjenester. Samarbeid og koordinering med pasientenes fastleger er derfor en essensiell del av virksomheten.

5.2.4 Mål, strategier og tiltak

Bydelens mål

- Fokuserer på brukernes muligheter, ressurser og mål
- Ha et systematisk folkehelsearbeid
- Ha en primærhelsetjeneste av høy kvalitet og med tilstrekkelig kapasitet til å dekke befolkningens behov
- Ivareta befolkningens rett til fastlege
- Sikre at bydelens tjenester bidrar til at bydelens beboere kan gis muligheten til å bli boende i eget hjem
- Bedre helsen til Oslos befolkning med fokus på utsatte grupper

Strategier og tiltak

For å nå målene vil bydelen:

- yte koordinerte tjenester på riktig nivå til rett tid (LEON-prinsippet)
- bidra til at hver enkelt bruker får utnyttet og videreutviklet sitt potensial til å bli/være mest mulig selvhjulpen
- utvikle metoder som sikrer brukerens medvirkning og bidrar til egenomsorg
- mobilisere brukernes nettverk gjennom hjelp til selvhjelp
- bidra til å effektivisere tildelingen av hjelpemidler
- tilrettelegge for godt tverrfaglig samarbeid internt og i forhold til eksterne aktører med fokus på Individuell plan (IP)
- avklare og sikre et godt samarbeid mellom 1. og 2. linjetjenesten i tråd med Samhandlingsreformens prinsipper
- kartlegge hovedutfordringer og risikogrupper, utvikle tiltak og evalueringssystemer etter kost-/nytteperspektivet

- legge forholdene til rette for og være pådriver for økt fysisk aktivitet og sunn livsstil
- sikre at bydelens tjenesteapparat har nødvendig kunnskap om positive helsevalg og formidler dette videre til innbyggerne på en systematisk måte
- bidra i arbeidet med å rullere lokal folkehelseplan, basert på føringene i ny sentral folkehelseplan
- ha et folkehelsearbeid som er godt koordinert der både tjenesteapparat og frivillige aktører blir involvert
- forankre ”hjelp til selvhjelp” i primærhelsetjenesten
- sikre at primærhelsetjenesten ivaretar pålagte oppgaver og ansvar
- ha gode, koordinerte tjenester med god ressursutnyttelse

5.3 Rehabilitering

Se FO 2B; Enhet Forebygging, frivillighet og folkehelse

5.4 Psykisk helse

Se FO 3; Enhet Tjenester til hjemmeboende og Enhet Boliger med bemanning folkehelse

5.5 NAV kommune

Oversikten nedenfor viser budsjett for resultatenheten **NAV kommune**

(Beløp i 1000 kr)

NAV kommune	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	51 138	46 785	47 903
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	16 142	16 587	17 542
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	2 798	3 307	3 353
Overføringsutgift	1 415	942	942
Utgift	71 493	67 621	69 740
Salgsinntekter	-4 998	-7 763	-8 305
Refusjoner	-6 457	-16 150	-13 563
Overføringsinntekt	-490	0	0
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-7	0	0
Inntekt	-11 952	-23 913	-21 868
Sum resultatenhete	59 540	43 708	47 872

5.5.1 Budsjettspesifikasjon

Sosialt arbeid omfatter følgende kostrafunksjoner:

- 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid
- 243 Tilbud til personer med rusproblemer
- 265 Kommunalt disponerte boliger
- 273 Kommunale sysselsettingstiltak
- 276 Kvalifiseringsordningen
- 275 Introduksjonsordningen
- 283 Bistand etablering og opprettholdelse av egen bolig

Nøkkeltall for sosialtjenesten/økonomisk sosialhjelp er lagt under funksjonsområde 4.

5.5.2 Ansvarsområde

NAV enheten omfatter sosialtjeneste, sysselsetting, kvalifiseringsprogram, introduksjonsordning for nyankomne innvandrere og boligjeneste. For økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram, se funksjonsområde 4.

5.5.3 Status og utfordringer

Sosialtjenesten

NAV Søndre Nordstrand er organisert med et publikumsmottak for alle kommunale og statlige tjenester. Det er 9 ansatte i publikumsmottaket, hvorav 6 statlige, 3 kommunale og en leder.

Sosialtjenesten utgjør fire seksjoner i NAV kontoret i tillegg til publikumsmottaket, som sammen med den statlige tjenesten skal bidra til en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning.

Sosial- og økonomiseksjonen

Sosial- og økonomiseksjonen er bemannet med 47,60 faste årsverk, samt 2 årsverk i prosjektene hvorav ett er knyttet til «Jobbsjansen» og ett til «Forebyggende rusarbeid rettet mot ungdom i aldersgruppen 18 – 25 år». Sosialseksjonen har også i 2014 hatt noe utskiftning i personalgruppen hvor de nyrekrutterte er nyutdannet. Det er utarbeidet og iverksatt opplæringsplan for nyansatte. Opplæring og kompetanseoverføring i og mellom de ulike seksjonene i NAV kontoret vil også i 2015 være et viktig innsatsområde.

Ventetid på time: Sosialseksjonen tilbyr per 2. tertial timeavtale samme dag i akutte saker og for nye klienter. For ordinær timeavtale er det 3 dagers ventetid.

Sosialtjenesten arbeider tiltaksrettet med å forbedre service og tilgjengelighet for brukerne.

Saksbehandlingstid: Sosialtjenesten hadde per 2. tertial under to ukers saksbehandlingstid i 77 % av sakene.

VIA kvalifiseringsseksjon

Kvalifiseringsseksjonen er bemannet med 19 faste årsverk hvorav 8,5 årsverk er knyttet til avklaring av søkere og oppfølging av personer i kvalifiseringsprogrammet og 3 årsverk er knyttet til introduksjonsprogrammet.

Seksjonen har ansvar for introduksjonsprogram, boligfremskaffelse og bosetting av nyankomne flyktninger etter årlig fastsatt kvote, kvalifiseringsprogram og drift av to egne kvalifiseringstiltak: Arbeidstreningsgruppe for sosialhjelpsmottakere og VIA kantine.

Videre gir seksjonen tilbud om yrkesrettet norskopplæring for personer som mottar sosialhjelp. I tillegg har seksjonen ansvar for flere prosjekter.

Boligseksjonen

Boligseksjon er bemannet med 4 årsverk og har ansvaret for fremskaffelse, forvaltning og tildeling av kommunal bolig, refinansiering, statlig og kommunal bostøtte, samt lån/tilskudd til etablering, utbedring og tilpasning av bolig. Tjenestens utfordring er å klare å opprettholde tilstrekkelig produksjon ved avvikling av ferier og sykefravær.

Saksbehandlingstid:

Per 2. tertial er 95 % av søknadene om kommunal bolig behandlet innenfor 3 måneder hvilket er måltallet. Andelen effektuerte boligtildelinger innen 6 måneder har økt fra 8 % i 1. tertial til 33 % per 2. tertial etter at bydelen fikk tildelingsrett til 38 boliger og overtok 4 til utleie. Dette er allikevel langt under måltallet på 80 %. Den lave andelen skyldes at bydelen ikke har tilstrekkelig med kommunale boliger og kan derfor ikke tilby kvalifiserte og prioriterte søkere bolig innen 6 måneder, med unntak av de som får tildelt omsorgsbolig. Arbeidet med fremskaffelse av bolig vil også i 2015 være et prioritert område.

Søknader til de kommunale bostøtteordningene behandles innenfor fristen på 1 måned. Søknader om statlig bostøtte behandles innen fristen hver måned. Når det gjelder søknader om lån/tilskudd til etablering, refinansiering og utbedring/tilpasning av bolig, er 88 % per 2. tertial, behandlet innenfor en måned.

Aktive tiltak

NAV stat er sosialtjenestens nærmeste samarbeidspartner i arbeidet med å skaffe brukerne aktive tiltak. NAV-kontoret har en felles gruppe for arbeidsmarkedskunnskap og nettverksbygging rettet mot arbeidsgivere. Innføring av Kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad har bidratt til en tett oppfølging med et godt tilrettelagt tilbud til den enkelte bruker. Ungdom under 25 år skal prioriteres for tett oppfølging og tilbud om arbeid og aktivitet. Målet er at all ungdom skal få rask oppfølging etter førstegangshenvendelse ved NAV-kontoret. Det er etablert et eget tverrfaglig team som har ansvar for å følge opp målgruppen. NAV-kontoret har også tverrfaglige team som har ansvar for å finne løsninger for brukere som har behov for tverrfaglig bistand. Videreutvikling av det tverrfaglige samarbeidet internt i NAV kontoret vil fortsatt være et av innsatsområdene i 2015.

Introduksjonsprogrammet

Bydelen er tildelt en bosettingskvote på 30 flyktninger i 2014, og regner med å få tildelt tilsvarende for 2015. Bydelen får i hovedsak tildelt enslige flyktninger og det finnes som tidligere nevnt få små boliger på markedet. Bosettingsprosessen er ressurskrevende, da den forutsetter avklaring og samarbeid med en rekke instanser, samt mer praktiske oppgaver som innkjøp av møbler med mer.

Introduksjonsprogrammet har i perioden 01.01 - 30.09.14 hatt 79 deltakere. Så langt i 2014 har 25 personer avsluttet programmet. Av disse har 8 gått over i ordinært arbeid (heltid og deltid), 5 har påbegynt videregående eller høyere utdanning og 6 har gått over i statlig arbeidsmarkedstiltak.

Arbeidstreningsgruppe

Seksjonen har et utvidet sysselsettings- og kvalifiseringstilbud til sosialhjelpsmottakere eller personer som står i fare for å bli det. I tillegg til arbeidstrening tilbyr arbeidstreningsgruppen hjelp til CV-utarbeidelse og jobbsøking, videre slusing mot arbeidsmarkedet, andre arbeidsmarkedstiltak og eventuell hjelp til å søke videre skolegang. I perioden 01.01 – 30.09.14 har tiltaket hatt 170 henvisninger fra sosialseksjonen. I tillegg kommer 27 rehenvisninger. 70 personer har ikke møtt eller er uteblitt etter kort tid. 94 av de som er henvist er ungdom mellom 18 og 25 år.

VIA kantine

Via kantine gir tilbud om kvalifisering for personer, i hovedsak minoritetskvinner, som har behov for praksis og opplæring i kantinedrift. Deltakerne får opplæring i kantinedrift, ernæring, samfunnslære, arbeidslivets regler osv. I perioden 01.01-30.09.14 har kantinen hatt 74 deltakere, hvorav to varige tilrettelagte arbeidsplasser.

Prosjekter

Yrkesrettet norskopplæring (YNO):

YNO gir tilbud om tilpasset yrkesrettet norskopplæring i kombinasjon med arbeids-
trening. Tilbudet tilbys sosialklienter med begrensende norskkunnskaper som følger det
ordinære voksenopplæringstilbudet ved Oslo Videregående Opplæring (OVO) og har
liten progresjon. Videre har de ikke rettigheter til gratis norskopplæring. De er heller ikke
i noen form for aktivitet eller har fått avslag på søknad om kvalifiseringsprogram på
grunn av manglende norskkunnskaper. Prosjektet skal prøve ut alternative metoder for å
lære norsk og det er inngått samarbeidsavtale med suggostoped hvor suggestopedi
benyttes systematisk som metode i undervisningen. Videre benyttes i hovedsak
arbeidsgivere innen salg og service som ikke krever faglært arbeidskraft. Per 30.09.14
har 32 personer fått et tilbud. Tiltaket videreføres i 2015.

Bydelen har fått midler fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) ut 2014 til to
prosjekter; kommunale utviklingsmidler og jobbsjansen.

Kommunale utviklingsmidler skal styrke kommunens arbeid med opplæring i norsk og
samfunnsfag for brukere i introduksjonsprogrammet. Dette med sikte på å få økt antall
deltakere som går over til arbeid/utdanning etter endt program. Per 30.09.14 har 25
deltakere vært tilknyttet prosjektet og det er inngått samarbeid med 20 forskjellige
arbeidsgivere om praksis i hovedsak innen salg- og service, men også sykehjem,
barnehage, skole og renhold. Prosjektet vil bli videreført i 2015 dersom det avsettes
midler i statsbudsjettet.

Jobbsjansen skal bidra til økt sysselsetting blant innvandrere generelt. Innvandrerkvinner
som mottar overgangsstønning eller er forsørget av familien er en målgruppe. Prosjektet
startet i 2013 og pr. 30.09 var 16 aktuelle deltakere innkalt til oppstart. Minoritetsungdom
mellom 18 og 25 år er en annen målgruppe. Prosjektet startet opp 01.08.14. Per 30.09 var
20 ungdom henvist til prosjektet, og 7 ungdom deltok i et fulltidsprogram. Prosjektene
søkes videreført i 2015.

Boligtiltak/-oppfølging

Mange av sosialtjenestens brukere er vanskeligstilte i forhold til boligmarkedet. Bydelen
har ikke tilstrekkelig med kommunale boliger til de som fyller kriteriene og de som får
vedtak om kommunal bolig må ofte vente lenge før tildeling av konkret bolig skjer. Dette
gjelder spesielt ungdom, enslige og små familier, da bydelen har få ett til to roms boliger
til disposisjon for denne gruppen.

Sosialtjenesten erfarer daglig at det er vanskelig for sosialtjenestens brukere å få leid
bolig i det private marked. Store barnefamilier må regne med husleier i 3-4 roms boliger
fra kr. 13.000-17.000. De dårligst stilte, rusmisbrukere, personer med psykiske problemer
blir ofte boende i midlertidige boligtilbud for lenge.

Selvaag har bygd 97 utleieboliger i bydelen som var ferdigstilt våren 2014. Bydelen
inngikk i mai en tilvisningsavtale med Selvaag på 38 av boligene. Alle ble bebodd i løpet
av sommeren. Det er etablert et samarbeid med utleier og Leieboerforeningen vedrørende

bo-miljøarbeid. Avtalen med Selvaag har medført at flere av sosialtjenestens brukere har fått tilbud om bolig.

Sosialtjenesten har et spesielt ansvar for å følge opp klienter som bor i døgnovernattingssteder ut over 14 dager og beboere i kommunale boliger. Tjenesten har 2 konsulenter som arbeider med bo-oppfølgning og en som arbeider med framskaffelse av boliger i det private markedet. Per 2. tertial mottok 45 personer bo oppfølging.

Bydelen vurderer at det er behov for å styrke bo-oppfølgingsarbeidet i de ulike tjenestene. Det skal etableres et forpliktende samarbeidsforum på tvers av aktuelle enheter for å oppnå en mer effektiv og koordinert tjeneste. Videre skal arbeidet med å få ned antall brukere i døgnovernatting intensiveres.

Tabell 6: Måltall sosialtjenesten

Måltall	Måltall 2013	Resultat 2013	Måltall 2014	Måltall 2015
Økonomisk sos. hjelp - andel søknader behandlet innen to uker	95 %	73 %	95 %	95 %
Antall personer i døgnovernattingssteder uten kvalitetsavtale pr. 31.12	0	3	0	0
Antall personer med opphold over tre måneder i Døgnovernattingssted pr. 31.12	0	6	0	0
Minimum andel fornøyde brukere etter brukerundersøkelser i sosialtjenesten 1)	70 %	78 %	70 %	70 %

1) Skal måles årlig fra og med 2007

Kommentar til tabellen over:

Sosialtjenesten arbeider kontinuerlig med å redusere saksbehandlingstiden på søknader om økonomisk sosialhjelp. Det høye negative avviket anses å ha sammenheng med mange nyansatte under opplæring samt økt arbeidsmengde det siste året. Imidlertid anses et måltall på 95 % som vanskelig å nå, da sosialtjenesten til en hver tid har saker liggende noe ut over 14 dager i påvente av etterspurt nødvendig dokumentasjon.

Sosialtjenesten arbeider målrettet med å redusere oppholdstiden i døgnovernatting. Imidlertid er et måltall på 0 vanskelig å nå, da bydelen ikke har alternative botilbud til barnefamilier og brukere som oppsøker sosialtjenesten når de står uten bolig.

Rusarbeid

Sosialtjenesten har et eget team som har ansvar for oppfølging av brukere med rus- og psykiske lidelser. De driver et omfattende oppfølgingsarbeid av rusmiddelmissbrukere før, under og etter institusjonsopphold. Tjenesten har jevnlig kontakt med ca. 170 brukere med et definert rusproblem, hvorav 54 mottar legemiddelassistert rehabilitering. Mange av brukerne som har rusmiddelproblemer har i tillegg psykiske lidelser. Alle rusmiddelmissbrukere som er under behandling gis tilbud om individuell plan. Tjenesten erfarer at stadig flere brukere har omfattende sammensatte problemer, både i forhold til rus og alvorlig psykisk lidelse. Det er mer blandingsmisbruk og brukerne oppleves oftere som ustabile.

Bydelens ruspolitiske handlingsplan er under revidering.

Psykisk helsearbeid

Bydelen har et betydelig antall beboere med psykiske lidelser. Mange av disse er jevnlig i kontakt med sosialtjenesten av forskjellige årsaker. Dette gjelder spesielt personer med dobbeltdiagnose rus/psykiatri-problematikk. Arbeidet med psykiatriklientene krever et utstrakt tverrfaglig og tverretatlig samarbeid, både internt i tjenesteapparatet og med 2.linjetjenesten. Søndre Oslo DPS, Ruspoliklinikken, er en sentral samarbeidspartner i sosialtjenestens arbeid med rus/psykiatriklientene. Sosialseksjonens ansatte mottar veiledning fra Ruspoliklinikken.

5.5.4 Mål, strategier og tiltak

Bydelens mål

- Ha fokus på deltakelse i arbeid og andre aktive tiltak fremfor passive ytelser
- Sørge for at flere brukere innen sosialtjenesten blir selvhjulpne
- Sikre at brukerne får tilpasset yrkesrettet norskopplæring
- Arbeide for at unge arbeidsledige raskt kommer i arbeid, utdanning eller andre aktive tiltak
- Sikre at brukerne opplever økt medinnflytelse og medansvar knyttet til bydelens tjenester og tilbud
- Bidra til å etablere og opprettholde boforhold for personer som ikke klarer dette på egen hånd
- Tilstrebe en helhetlig tilnærming til personer med sammensatte problemer
- Etablere forpliktende samarbeidsforum innen booppfølging mellom NAV, Enhet barnevern og Enhet tjenester til hjemmeboende

Strategier og tiltak

For å nå målene vil bydelen:

- gi råd, veiledning og kvalifisert økonomisk rådgivning med sikte på å gjøre den enkelte mest mulig selvhjulpne
- samarbeide med den statlige tjenesten for å gi brukerne rett tjeneste til riktig tid
- sikre brukere tilstrekkelige norskkunnskaper for deltakelse i bydelens kvalifiseringstiltak
- tilby kvalifiseringsprogram med individuell oppfølging og tiltak tilpasset den enkelte, med særskilt fokus på barnefamilier
- tilby unge i alderen 18-24 år opplæring og sysselsettingsrettede aktiviteter med sikte på å unngå passivitet
- stille relevante og målrettede vilkår ved tildeling av økonomisk sosialhjelp
- videreutvikle de kommunale sysselsettingstiltakene
- gi bo-oppfølging til de som trenger bistand for å mestre egen bosituasjon
- yte koordinerte tjenester på riktig nivå til rett tid (LEON-prinsippet)
- utvikle metoder som sikrer brukerens medvirkning og bidrar til egenomsorg
- mobilisere brukernes nettverk gjennom hjelp til selvhjelp

- tilrettelegge for godt tverrfaglig samarbeid internt og i forhold til eksterne aktører med fokus på Individuell plan (IP)
- videreutvikle samarbeidet med den statlige tjenesten slik at brukerne møter en integrert tjeneste
- tilby individuell plan til brukere med langvarige og sammensatte problemer dersom de ønsker det
- arbeide for at ingen har langvarige opphold eller er gjengangere på akuttovernatningsstedene
- styrke kontakten med private utleiery for å fremskaffe flere boliger til sosialtjenestens brukere
- arbeide for å fremskaffe kommunale boliger
- benytte kvoten for startlån og boligtilskudd fullt ut
- prioritere oppfølging og tiltak rettet mot personer med omfattende rus-, psykiske eller sosiale problemer

5.5.5 Merknader til driftsbudsjettet

Det overføres kr. 7.579.000 fra FO 4 Økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet til FO 1 Helse, sosial og nærmiljø, til dekning av aktive tiltak; VIA kvalifiseringscenter, arbeidstreningsgruppa og introduksjonsordningen i NAV. Overføringen fordeles fra:

- kr 6.606.000 fra kostra 281 øk. Sosialhjelp
- kr 973.000 fra kostra 276 Kvalifiseringsordningen

5.6 Oslo Sør-satsingen

5.6.1 Budsjettspesifikasjon

Oversikten nedenfor viser budsjett for resultatenheten **Oslo Sør**.

Oslo Sør	Beløp i 1000 kr)		
	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	738	759	745
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	2 962	0	0
Overføringsutgift	1 840	0	0
Finansutgifter og finanstransaksjoner	85	0	0
Utgift	5 626	759	745
Refusjoner	-319	-760	-745
Overføringsinntekt	-450	0	0
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-85	0	0
Inntekt	-854	-760	-745
Sum resultatenheten	4 772	-1	0

Oslo Sør-satsingen er et samarbeid mellom Staten og Oslo Kommune for å styrke oppvekst- og levekårene i Søndre Nordstrand. I februar 2008 ble det inngått en intensjonsavtale om en felles tiårig satsing, og det er utarbeidet måldokument gjeldende frem til 2016. I byrådets budsjettforslag for 2015 er det avsatt 12 mill til satsingen. 8 mill er avsatt til drift og 4 mill til investeringer. Driftsmidlene er fordelt med 3 mill til Utdanningsetaten og 5 mill til Bydel Søndre Nordstrand. Midlene er avsatt på kap. 481 – (Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester).

5.6.2 Ansvarsområde

Oslo Sør-satsingen er en levekårssatsing som skal gjennomføres i samarbeid mellom bydelens innbyggere og lokale politikere. Handlingsprogrammet er fordelt mellom bydelen og Utdanningsetaten.

Byrådsavdelingen for eldre og sosiale tjenester (EST) koordinerer det kommunale arbeidet med satsingen. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) koordinerer den statlige delen av satsingen. Oslo Sør-satsingen rapporterer til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Dette gjøres gjennom et årlig politisk møte mellom statsråd og byråd, hvor bydelsutvalgets leder overleverer satsingens årsrapport.

Satsingens midler forvaltes av Bydel Søndre Nordstrand og Utdanningsetaten. Satsingen er delt opp i kommunale driftsmidler, investeringsmidler og statlige øremerkede midler til utvalgte tiltak. De kommunale driftsmidlene fordeles til lokale tiltak. Bydelsutvalget prioriterer disse etter søknader. Bydelsutvalget har forslagsrett til byrådet ved bruk av investeringsmidler. Bydelen koordinerer tiltak som gjennomføres i regi av ulike etater, frivillige organisasjoner eller private aktører, samt sørger for årlig rapportering fra samtlige tiltak.

I perioden 2007 til 2012 har bydelens politikere invitert innbyggerne til å foreslå tiltak for å nå målene i satsingen. Fra 2013 ble denne praksisen endret til en støtteordning med klageadgang. Nye retningslinjer og nytt måldokument ble utarbeidet i 2013.

5.6.3 Status og utfordringer

Handlingsprogrammet har utløst stor kreativitet og engasjement blant beboere, organisasjoner og offentlige instanser. I 2014 fikk 43 tiltak støtte fra driftsmidlene. Søknadssummen er langt høyere enn hva som er mulig å innfri.

Politisk møte mellom ansvarlig statsråd og byråd uttalte følgende:

«Arbeidsledigheten i bydelen er på over fem prosent, særlig er ungdomsledigheten til bekymring. Bydelen er særlig utsatt for fattigdomsproblematikk. Det oppfordres til å satse på:

- utviklingstrendene
- sysselsetting av ungdom
- folkehelse

Det ble lagt vekt på at både staten og kommunen må være pragmatiske i tiltakene i satsingen; tiltak som har effekt er verdt å satse videre på. Satsingen er ment som et løft i en periode og det er viktig å fase tiltakene ut over tid for ikke å få brå overganger. Stø

kurs er viktig, samtidig er det viktig å ha en fleksibilitet.»

Politisk møte i 2014 vektla i tillegg fattigdomsbekjempelse, samt i større grad å spre informasjon om satsingens tiltak og dele positive erfaringer.

Satsingens periode går mot avslutning og statsråd og byråd var også i 2014 opptatt av at avslutningen forberedes godt for å hindre for brå overganger.

Metoder for å oppnå satsingens mål

Oslo Sør-satsingen skal årlig streve etter å oppnå satsingens måldokument og innfri fokusområdene som fastsettes i politisk møte. Det gjøres ved at de avsatte midlene fordeles etter søknader til tiltak som kommer inn under satsingens innsatsområder.

Noen av tiltakene fra 2013 som ble videreført i 2014 var drift av bydelens utlåssentraler, nye Lesefrø, drift av fritidsklubber og frivillighetsentraler. Forebyggende helsetiltak som parsellhagen, idrettsforeninger, Bjørndal Aktivitetshus og Crimefight på Mortensrud ble også støttet. ”Sommerjobb for ungdom” ble videreført med noe mindre støtte enn i fjor, mens Søndre Nordstrand Innvandrerforening fikk en økt tildeling. Nye tiltak i 2014 er blant annet dokumentarfilm laget av ungdom på BUSH, St.hans-feiring i Hvervenbukta og Råd for integrering og mangfold.

Fordeling av investeringsmidler ble gjort i byrådet 30.6.14 og følgende prosjekter ble prioritert:

- Sanserom for mennesker med psykisk utviklingshemming, Hallagerbakken aktivitetssenter
- Utendørs treningsapparater som skal plasseres på Holmlia, Hauketo, Bjørndal og Mortensrud
- Lagerhus til utlåssentralen på Holmlia, Holmlia Sportsklubb
- Oppgradering av lokaler til språkkafè. Deichmanske bibliotek Holmlia
- Oppgradering av rundløype på Bjørndal, Bjørndal IF og Bjørndal Frivilligsentral

Tilsammen kr 3 040 000.

Statens innsats i satsingen i 2014 har blant annet vært fortsettelsen av Gratis kjernetid i barnehagene, gratis aktivitetsskole (AKS)/skolefritidsordning (SFO) på Mortensrud skole, flerårig skoleutviklingsprosjekt i utsatte områder, forebygging av livsstilsykdommer blant personer med innvandrerbakgrunn, frivillige organisasjoner og frivillig arbeid som bidrar til deltakelse og inkludering. Noen av tiltakene er felles med Groruddalen og andre bydeler, slik at det statlige bidraget ikke er like synlig i budsjettet.

Andre tiltak:

- Lokalforum og Lysvandring er tiltak for å utvikle nettverk, dele erfaringer og styrke samarbeid
- Motvirke fattigdom og eksklusjon gjøres ved kvalifisering til arbeidsliv gjennom «Sommerjobb for ungdom», ved å styrke skolene, bygge opp utlåssentraler og tilby aktiviteter og åpne møteplasser som er tilgjengelig og attraktive for alle barn

- og unge
- Helseutfordringer møtes ved støtte til idrettsforeninger, trim for innvandrerkvinner, «en bydel i bevegelse», kostholdskurs og flere andre lavterskeltilbud

Evaluering og kartlegging

Utvalgte tiltak eller delmål blir årlig valgt ut til evaluering eller kartlegging:

- 2010: ”Møteplasser i Bydel Søndre Nordstrand”. En kartlegging fra NIBR
- 2011: ”Deltakelse og medvirkning fra innbyggerne, Utviklingen av Søndre Nordstrand”. En rapport fra NIBR
- 2013: Familiesenteret, Rambøll
- 2014: Statusrapport over levekår i Søndre Nordstrand, Rambøll
- 2015: Evaluering av Sommerjobb for ungdom (igangsatt)

I 2014 ble Statusrapport over levekår i Søndre Nordstrand ferdigstilt. Rapporten har som hensikt å vise utviklingen i bydelen i perioden satsingen har pågått, fra 2008 til 2014. En rekke indikatorer blir presentert:

- Demografi
- Utdanning, inntekt og sysselsetting
- Helse og deltakelse
- Barn, unge og oppvekst

Tallene som presenteres i rapporten er ment å brukes som verktøy i videre utvikling av bydelen.

Aktivitetsrapport 2013 ble utarbeidet og ferdigstilt i 2014. Rapporten ble overlevert til statsråd Solveig Horne av bydelsutvalgets leder Shabhaz Tariq, på politisk møte 22. august 2014.

5.6.4 Merknader til driftsbudsjettet

I Oslo-budsjettet for 2015 viderefører Byrådet Handlingsprogram Oslo Sør med 8 mill. kroner til driftsmidler. Avsetningen til driftsmidler er fordelt med 3 mill. til Utdanningsetaten og 5 mill. til Bydel Søndre Nordstrand, hvorav hver av partene skal bidra med minst 0,5 mill til evaluering og administrasjon av prosjektet. Det avsettes også 4 mill til investeringstiltak.

Oslo Kommune har i budsjettet for 2015 orientert om at den kommunale delen av satsingen videreføres til 2018 og pålegger bydelen å lage en skisse til plan for nedtrapping av satsingen innen første halvdel av 2015.

I tillegg til de kommunale midlene bevilges det statlige midler. I 2014 utgjorde dette rundt 20 millioner. Tilsvarende forventes i 2015. Midlene fra staten fordeles til øremerkede tiltak.

6 FUNKSJONSOMRÅDE 2 A: BARNEHAGER

Funksjonsområdets samlede budsjettall for 2015, sammenholdt med regnskap 2013 og Dok 3 2014 er som følger:

(Beløp i 1000 kr)

FO 2A, Barnehager	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	251 457	242 878	228 946
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	31 973	22 725	30 697
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	88 951	96 190	106 276
Overføringsutgift	2 601	2 072	2 072
Finansutgifter og finanstransaksjoner	34	0	0
Utgift	375 015	363 865	367 991
Salgsinntekter	-28 872	-36 646	-37 242
Refusjoner	-26 950	-21 026	-16 227
Overføringsinntekt	-509	0	0
Inntekt	-56 331	-57 672	-53 469
Sum Funksjonsområde	318 684	306 193	314 522

6.1 *Barnehagene*

6.1.1 Budsjettspesifikasjon

KOSTRA-funksjoner for barnehageområdet:

- 201 Barnehager
- 211 Styrket tilbud til førskolebarn
- 221 Førskolelokaler og skyss

Oversikten nedenfor viser budsjett for resultatenheten **Barnehager**

(Beløp i 1000 kr)

Barnehager	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	235 349	233 212	216 462
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	25 348	21 391	27 851
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	88 625	96 190	106 276
Overføringsutgift	1 828	2 131	2 131
Finansutgifter og finanstransaksjoner	34	0	0
Utgift	351 184	352 924	352 720
Salgsinntekter	-28 593	-36 646	-37 242
Refusjoner	19 028	-11 277	-11 277
Overføringsinntekt	-40	0	0
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-34	0	0
Inntekt	-47 695	-47 923	-48 519
Sum resultatenhete	303 489	305 001	304 201

Budsjettpremisser

Bydelen tildeles midler i rammetildelingen til bydelen, etter FO2A -kriterier. Midlene beregnes etter faktisk antall barnehageplasser per 15.12. året før. I tillegg finansieres barnehagene som følger:

- Oppholdsbetalingen er beregnet ut fra gjennomsnittlig avgift per inntektsgruppe inkl. søskenmoderasjon, per september 2014. Beregningen er basert på antall barn jf. årsmelding pr. 15.12.2013 og oppholdsbetaling i 10,6 måneder. Det er gjort fratrukk for redusert oppholdsbetaling for barn med vedtak etter Lov om opplæring i grunnskolen § 5-7.
- Oppholdsavgift i 2015 økes med 2,9 %. I tillegg økes øvre inntektsgrense for mellomste inntektintervall fra 300 000 til 353 480 (4G). Grensen for øvre inntekt økes tilsvarende, fra inntekt over 353 480 (4G). Kostpenger økes med kr 3, til kr 112. Kostpenger er inkludert i satsene.
- Minimumstilskuddet til private barnehager er budsjettetert med 98 %.

Konkurransetsetting og salg av kommunale barnehager

Bydelen er valgt ut som en av tre bydeler der konkurranseutsetting og salg av kommunale barnehager skal utprøves. Prosessen ble påbegynt i 2013 og 1.8.2014 overtok Norlandia driften av Bjørnåsen barnehage. Tre barnehager er lagt ut for salg med forventet overtakelse 1. kvartal 2015. Eventuelle økonomiske konsekvenser av salg er ikke tatt med i budsjettet.

Gratis kjernetid / Redusert oppholdsbetaling

Det gis gratis kjernetid, som reduserer oppholdsbetalingen med 20 timer per uke, til alle barn født i 2009 og 2010. Barna må være bosatt i bydelen, og ha barnehageplass i en av bydelens barnehager eller i en av de andre bydelene som får midler til gratis kjernetid (Groruddalsprosjektet). Fra høsten 2015 vil gratis kjernetid gis til barn født i 2010 og 2011, under forutsetning av at ordningen videreføres og bydelens budsjettildeling i 2015 opprettholdes som i 2014. Oppholdsbetalingen i minitilbud, med oppholdstid på 20 timer per uke, dekkes i sin helhet i så fall av øremerkede midler fra gratis kjernetid.

Stillingene som språkpedagoger i Pedagogisk fagsenter, som gjennomfører særskilte språktiltak etter søknad fra kommunale og ikke-kommunale barnehager, er også delvis finansiert gjennom ordningen. Det samme er pedagogisk leder i minigruppene. Minitilbudet retter seg mot barn som ellers ikke ville hatt et barnehagetilbud. Videre finansieres administreringen av ordningen nyeLESEFRØ ved hjelp av midler fra Gratis kjernetid.

Tabell 7: Månedlig oppholdsbetaling i barnehage 01.01.2015 – 31.07.2015

		Inntekt til og med kr 198 833 (2,25G)*			Inntekt fra kr 198 833 (2,25G) til og med kr 353 480 (4G)			Inntekt over kr 353 480 (4G)		
		Uten KT*	Med KT*	Reduksjon for KT*	Uten KT*	Med KT*	Reduksjon for KT*	Uten KT*	Med KT*	Reduksjon for KT*
OPPHOLDSTID 41 TIMER ELLER MER	1. Barn	881	548	333	2 462	1 446	1 016	2 692	1 576	1 116
	2. Barn	881	548	333	1 757	1 046	711	1 918	1 137	781
	Ø. Barn	881	548	333	1 287	779	508	1 403	845	558
OPPHOLDSTID 30 TIMER (Gjelder 30-timersgruppe Lofsrud barnehage)	Ingen moderasjon	601	275	326	1 755	660	1 095	2 090	771	1 319
MINIBARNEHAGETILBUD – 17 TIMER – uten mat	Ingen moderasjon	480	0	480						

* Inntektsgrensene justeres i samsvar med endring i folketrygdens grunnbeløp (G) pr. 01.05.15.

* KT er benevnelse for Gratis kjernetid.

Minitilbudet er på 20 timer per uke i alle minigruppene.

Ovenstående tabell gjelder fra 01.01.15. Kostpenger pr. måned, kr 112 for heldags- og 30 timers plass og kr 90 for minim/mat, er inkludert i avgiften.

6.1.2 Ansvarsområde

Enhet barnehager har eieroppgaver overfor 24 kommunale barnehager og Pedagogisk fagsenter. I tillegg har enheten myndighetsoppgaver overfor alle de kommunale og ikke-kommunale barnehager. Det er 12 ikke-kommunale barnehager i bydelen hvorav 10 ordinære barnehager og to familiebarnehager. Tre kommunale barnehager er foreslått solgt med forventet overtakelse i løpet av første kvartal 2015.

Enhet barnehager er søknads- og vedtaksmyndighet for § 5-7 i opplæringsloven, spesialpedagogisk hjelp til førskolebarn. For barn med nedsatt funksjonsevne og/eller særskilte behov har barnehageenheten ansvar for tilrettelegging av barnehagetilbudet og fordeling av ressursen i henhold til sakkyndig vurdering fra PPT, barnehageloven og forskrift for barnehagens innhold og oppgaver; Rammeplanen.

6.1.3 Status og utfordringer

Byrådets forslag til budsjett 2015 vektlegger at Oslo kommune skal ha et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet, at barna skal kunne norsk og være forberedt til skolestart og at barnehagen styrkes som læringsarena. Det fremheves at barnehagen er begynnelsen på barnets utdanningsløp, og et godt pedagogisk tilbud i barnehagen har positiv effekt på barns senere læring. Byrådet ønsker et betydelig kvalitetsløft for Oslo-barnehagene og en bedre kvalitetsstyring av barnehagesektoren. Gjennom «Prosjekt Oslo-barnehagene» er det utarbeidet en rekke kvalitetsstandarder innen ulike områder av barnehagesektoren, som overgang barnehage/skole, brukerundersøkelser, mal for årsplan, språkarbeid og samarbeidsavtale barnehage/barnevern. Oppfølging og gjennomføring av de ulike tiltakene vil kreve stor oppmerksomhet i Enhet barnehager i 2015.

Byrådet fremhever i sitt budsjettforslag at alle barn skal kunne norsk før skolestart, og at alle ansatte i barnehagene skal kunne godt norsk og bidra til barnas språkutvikling. Mange barn starter på skolen med mangelfulle norskkunnskaper slik at de har problemer med å følge ordinær undervisning.

Bydelene er barnehagemyndighet, med ansvar for godkjenning og tilsyn med kommunale og ikke-kommunale barnehager. For å sikre god kvalitet på dette arbeidet, har Byrådsavdeling for kunnskap og utdanning igangsatt et arbeid med utarbeidelse av en Oslostandard for godkjenning og tilsyn av barnehager. Standarden skal benyttes av alle bydeler. Bydel Søndre Nordstrand deltar i arbeidsgruppen som utarbeider standarden, og vil derfor være godt kjent med dens innhold og struktur med tanke på implementering av dette arbeidet.

Ordningen med arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning vil videreføres i 2015. Bydel Søndre Nordstrand har nå 11 studenter på dette studiet. Studentene følges opp i et samarbeid mellom Høyskolen i Oslo og Akershus (HiOA) og barnehageadministrasjonen. Det satses på å kunne tilby ansatte studieplass i denne ordningen også høsten 2015.

Bemanning

Barnehageloven gir bestemmelser om den pedagogiske bemanningen i barnehagene. Kravene til pedagogtetthet er én pedagog per 7-9 barn under tre år, og en pedagog per 14-18 barn over tre år. Pedagogtettheten økes dersom barnetallet totalt i barnehagen øker.

Når det gjelder styrerressurs, krever barnehageloven at det skal være en styrer per barnehage, men dimensjoneringen defineres ikke. De kommunale barnehagene i bydelen har siden mai 2007 vært organisert i sju områder à tre barnehager og tre ledere, samt ett område med fem barnehager og fem ledere. Fra 2015 blir lederressursen organisert etter

en annen struktur. I de største barnehagene vil hver barnehage få en egen styrer i 100% stilling, mens for de minste barnehagene vil hver barnehage få en egen styrer i 50% stilling. Det er viktig å presisere at styrer tilbys 100% stilling, men slik at 50% av arbeidstiden legges til hver av barnehagene. For de mellomstore barnehagene vil egen styrer ha 80% av sin stilling i barnehagen. De resterende 20% av stillingen øremerkes eieroppgaver som administreres fra barnehageadministrasjonen, og skal i stor grad brukes til å avlaste barnehager med 50% styrerressurs. I alle barnehager vil en pedagogisk leder også ha stedfortrederfunksjon for styrer.

Det foreslås at konsulentstillingen i pedagogisk fagsenter, som i budsjettåret 2014 ble stilt vakant, inndras. Stillingens arbeidsoppgaver er innarbeidet i stillingene til leder og de øvrige konsulentene på fagsenteret. Én stilling som støttepedagog økes fra 80 % til 100 %. Det foreslås å gjenopprette stillingen i barnehageadministrasjonen på 0,5 årsverk som var stilt vakant i 2014. Ved å tilføre 0,5 årsverk vil det kunne bli tilsatt stedfortreder for enhetsleder, noe som tilsvarende strukturen i øvrige enheter i bydelen. I barnehageadministrasjonen opprettes det også en 80 % merkantil ressurs som skal ivareta bestillerfunksjonen i Agresso for samtlige kommunale barnehager. Dette er en oppgave som så langt har ligget på den enkelte barnehage.

Kvalitet i barnehagetilbudet

Kvaliteten i barnehagetilbudet har hatt stort fokus de senere år gjennom Prosjekt Oslobarnehagen. Dette styrkes ytterligere gjennom bydelens egen satsing, blant annet nye LESEFRØ, barnestaving/oppdagende skriving, lek og læring og «rommet som tredje pedagog» som retter fokus mot barnehagens fysiske miljø inne og ute.

Informasjon til foreldre om barnehagens innhold sikres gjennom Oslobarnehagens nettportal, Barnehageportalen. Hver barnehage har en innholdsprodusent, som sikrer at relevant barnehageinformasjon fortløpende blir lagt ut på deres egen hjemmeside på portalen.

Det gjennomføres årlige brukerundersøkelser i barnehagene. Samtlige kommunale barnehager deltar og de ikke-kommunale tilbys å delta. Brukerundersøkelsen for 2014 ble gjennomført i oktober/november. Undersøkelsen gir bydelen en viktig kvalitetsindikator om barnehagetilbudet ut fra foreldrenes ståsted. Resultatene blir behandlet i barnehagens samarbeidsutvalg (SU) og fulgt opp med tiltak.

Språkstimulerende tiltak

Satsingen innen prosjekt Oslobarnehagene vil fortsette i 2015 og omfatte flere tiltak rettet mot styrking av barnehagenes språkarbeid. Satsingen omfatter en Oslostandard for systematisk oppfølging av barns norskferdigheter og det ble i 2014 gjennomført et stort kompetanseløft for ansatte både når det gjelder barns språkutvikling og bruk av kartleggingsverktøyet TRAS. Barna skal kartlegges når de er fylt to år, og det skal settes inn målrettede tiltak i samarbeid med foreldrene.

Alle kommunale barnehager i bydelen er nå nye LESEFRØ sertifiserte. En årlig resertifisering sikrer at kvaliteten i nye LESEFRØ arbeidet opprettholdes. Barnehagene

rapporterer jevnlig på antall hjemlånte bøker og dokumenterer med praksisfortellinger hvordan samarbeidet utvikler seg. Fra 2015 planlegges det å utvide arbeidet til også å gjelde de ikke-kommunale barnehagene.

Kompetanse hos ansatte

De ansattes kompetanse er avgjørende for kvaliteten på barnehagetilbudet. Bydelen mottar årlig kompetansemidler gjennom fylkesmannen og vil i 2015 fortsette med systematiske kompetansehevende tiltak for ansatte i kommunale og ikke-kommunale barnehager. Det stilles krav om norskkunnskaper tilsvarende norskrøve 3 til alle som skal ansettes i kommunale barnehager i Oslo kommune. I 2014 deltok 21 assistenter fra kommunale barnehager på ”Norskkurs for barnehageassistenter” på Høgskolen i Oslo og Akershus. Kurset ble utarbeidet av Bydel Søndre Nordstrand i samarbeid med HiOA og retter seg mot ansatte som har behov for styrking av norskkunnskapene, relatert til å jobbe i barnehage. Barnehageåret 2014/2015 deltar to assistenter. Byrådet varsler i sitt budsjettforslag at satsingen innen norskopplæring vil fortsette i 2015.

En stor andel ansatte har i 2014 deltatt i Oslo-barnehagens opplæringsprogram om barns språkutvikling og bruk av TRAS (tidlig registrering av språkutvikling). Det varsles fortsatt innsats for å utvikle barnehageansattes kompetanse innen barns språkutvikling og arbeid med språk.

I byrådets forslag til budsjett 2015 varsles det også økt innsats for å legge til rette for at assistenter kan ta fagbrev eller arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Det stilles krav til at hver bydel skal utarbeide en plan for å heve kompetansen til ansatte ut fra lokale behov. Dette blir bydelens fokus i utarbeidelse av kompetanseplan for 2015.

Ordningen med arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) videreføres i 2015. Fra Bydel Søndre Nordstrand deltar 11 studenter gjennom studieåret 2014/2015. Studentene følges opp i et samarbeid mellom Høgskolen i Oslo og Akershus og barnehageadministrasjonen. Det satses på å kunne tilby ansatte studieplass i denne ordningen også høsten 2015.

Bydelen har i tillegg flere assistenter som tar deltidsutdanning på eget initiativ for å bli barnehagelærer.

Antall midlertidige dispensasjoner fra krav om barnehagelærerutdanning er noe økende; fra 35 i 2013 til 44 i 2014. Det er fortsatt vanskelig å rekruttere barnehagelærere/pedagogiske ledere, noe som medfører at bydelen har mange pedagogiske ledere på dispensasjon. I tillegg har to ansatte varig dispensasjon fra utdanningskravet. En stor andel av de som har dispensasjon fra utdanningskravet har høyskoleutdanning eller er utdannet fagarbeider i barne- og ungdomsarbeiderfaget, barnepleie etc. Noen er barnehagelærerstudenter på deltid. Det blir utarbeidet en individuell opplæringsplan for ansatte som innehar stilling med dispensasjon fra utdanningskravet.

Rekruttere og beholde førskolelærere

God informasjon på bydelens sider i Barnehageportalen og gode rekrutteringsrutiner i

barnehagene vil stå sentralt i bydelens rekrutteringsarbeid også i 2015. Profilerings av bydelens faglige satsingsområder vil være viktig for å rekruttere dyktige fagpersoner. Oslo kommune varsler dessuten egne tiltak innen rekrutteringsområdet i 2015.

Alle nyutdannede barnehagelærere som tilsettes tilbys veiledning. I 2015 implementeres dette arbeidet fra den delen av styrerressursen som administreres gjennom barnehageadministrasjonen.

Forebyggende tiltak

Barnehagen er en av samfunnets viktigste integreringsarenaer for barn i førskolealder. Et godt barnehagetilbud kan redusere sosiale forskjeller og sikre tidlig innsats for barn som har behov for dette. Byrådet har fremmet en egen sak om sosial mobilitet, der tidlig innsats og ytterligere målretting av innsatsen mot særlig utsatte barn vektlegges. Bydelen har stort fokus på forebyggende tiltak, og barnehagenes innsats innen ulike foreldretiltak som uro-samtaler, systematisk samarbeid med skolene og bibliotekjennesten er viktig i denne sammenheng.

Bydelen har lyktes godt med å rekruttere de eldste barna til barnehageplass, men har fremdeles en utfordring i å rekruttere de minste barna. Særlig gjelder dette barn i alderen 1-3 år. Gratis barnehagetilbud består av et minitilbudet som i 2014 har økt i omfang fra 17 til 20 timer pr. uke. Dette tilbudet, som også er åpent i skolens ferier, er dessuten en viktig rekrutteringsarena for heltidsplasser.

Pedagogisk fagsenter har i samarbeid med fagledere i barnehagene utarbeidet en «pakke» med informasjon og tiltak som barnehagene kan bruke på enkeltbarn som er i gråsonen for bekymring. Dette er i tråd med henvendelsesrutinene for AD/HD, om å igangsette intervensjon og tiltak på laveste nivå før eventuell videre henvisning. URO- samtale med foresatte er en viktig del av dette arbeidet.

Barn med nedsatt funksjonsevne

Bydelen er søknads- og vedtaksmyndighet når det gjelder Lov om opplæring i grunnskolen § 5-7; rettigheter for barn i førskolealder med nedsatt funksjonsevne. Ansvar for gjennomføring av vedtakene og oppfølging av barnehagenes arbeid på området ledes av Pedagogisk fagsenter. Tjenesten innehar pr. i dag 29,5 årsverk støttepersonell som utøver den direkte oppfølgingen. Antall barn og omfang av behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehagene er økende sammenlignet med de senere år. I perioder dekker ikke antallet støtteressurshjemler bydelens behov for direkte hjelp, noe som gir ekstra utfordringer.

Bydelen driver et faglig godt og systematisk, og samtidig kostnadseffektivt arbeid på området. Det gjennomføres drøftingsteam hver måned mellom bydelen og PPT. Her tas det opp enkeltsaker og problemstillinger knyttet til barn med særskilte behov. Bydelen har ansvar for finansiering av spesialpedagogiske tiltak for alle førskolebarn med bostedsadresse i bydelen, også der barnet har barnehagetilbud i annen bydel eller kommune.

Pr. oktober 2014 har til sammen 96 barn i kommunale og ikke-kommunale barnehager vedtak om særskilt tilrettelegging og spesialpedagogisk hjelp. Av disse har 13 barn et barnehagetilbud i annen bydel/kommune. Erfaringsmessig er det flere barn med tiltak i vårhalvåret enn i høsthalvåret, ettersom barn blir ferdigutredet av PPT gjennom hele barnehageåret. 19 barn får særskilt tilrettelegging i barnehagen grunnet medisinsk tilstand/sykdom eller fordi de har terapiridning, bassengtrening eller lignende i barnehagetiden.

Per i dag er det tre fagkonsulenter/spesialpedagoger tilknyttet Pedagogisk fagsenter. Som en del av vedtaket etter opplæringsloven § 5-7, ivaretar fagkonsulentene oppfølging og veiledning av støttepedagogene. Det avsettes veiledningsressurs også til barn med vedtak som ikke går i barnehage.

Bydelen har utarbeidet klare og systematiske rutiner på området som omfatter nært samarbeid mellom barnehagene og Pedagogisk fagsenter. Som ytterligere forebyggende tiltak gir fagkonsulentene i Pedagogisk fagsenter veiledning også til barnehager der det ikke er tildelt ekstra ressurser.

Barnehagedekning og samordnet opptak

Per 1.1.2014 bor det 2911 barn i barnehagealder i bydelen, noe lavere enn i 2013. Dette gir en dekningsgrad på 69,15, som er noe lavere enn for 2013. Dekningsgraden for de eldste årskullene er på 85,9 %. Også dette er noe lavere enn for 2013. For barn i alderen 1-2 år er dekningsgraden 49,1 %, og for treåringer 73,3 %. En stor andel av bydelens befolkning benytter seg av ordningen med kontantstøtte. Det er likevel registrert noe større søknad til barnehageplass for barn født i 2011 og 2012 (2- og 3-åringer).

Det er flere barn som bor i bydelen som har barnehageplass i andre bydeler. Prosentvis andel barn som går i barnehage er derfor noe høyere enn det som framkommer ved beregning av dekningsgrad.

Per 1.1.14 hadde bydelen 2013 barn plassert i barnehager; per 31.1.14 var antallet økt til 2055. Dette er allikevel færre plasser enn på samme tidspunkt i 2013. Endringen skyldes blant annet at antall plasser i minigrupper er redusert på grunn av synkende etterspørsel. Det er stadig færre søkere til minitilbudet og noen av barnehagene som fortsatt har minitilbud får derfor ikke fylt opp de plassene som er tilgjengelig. Dette medfører at miniplasser reduseres ytterligere i 2015 fra 78 til 60. Færre plasser totalt har også sammenheng med at de ikke-kommunale barnehagene som tidligere har hatt prosentvise plasser fordelt på flere barn har avvirket dette tilbudet og nå tilbyr kun heldagsplasser. For å imøtekomme et økt behov for heldagsplasser, blir det opprettet seks plasser for barn over tre år i en heldagsbarnehage; primært i Bjørndal området.

Alle som søkte barnehageplass innen fristen for hovedopptaket 2014, og som fylte ett år før 31.8.2014 ble tildelt plass. Etter avsluttet hovedopptak ble barn som ikke var omfattet av barnehagegarantien tildelt ledige plasser. Dette imøtekommer byrådets mål om at det skal tilbys barnehageplass til flere barn enn de som omfattes av lovfestet rett til plass. En stor del av søknadene til barnehageplass sendes etter fristen for hovedopptaket. På grunn

av stor inn- og utflytting til bydelen gjennomføres løpende opptak kontinuerlig gjennom hele året. Dersom det ikke er ledig kapasitet i de barnehagene som foreldrene har søkt om, blir det gitt tilbud i andre barnehager med ledig kapasitet. Dette medfører at mange foreldre fortsetter å stå på søkerliste til barnehager de ønsker overflytting til, samtidig som de har et tilbud i en annen barnehage.

I 2014 hadde bydelen 24 kommunale barnehager. I løpet av 2015 reduseres antallet til 20 på grunn av at tre barnehager selges og en barnehage tømmes ved at plassene flyttes internt i bydelen fra Lusetjern/Rosenholm-området, der det er vanskelig å få fylt ledige plasser, til andre områder med mange søkere. Det har lenge vært lavere søkning til enkelte av barnehagene, spesielt i området Holmlia syd. Fordi behovet for barnehageplasser i de ulike deler av bydelen er varierende og i stadig endring, tilstrebes det å flytte barnehageplasser dit etterspørselen er størst.

Det er utarbeidet gode rutiner for samordnet opptak med de private barnehagene. Dette sikrer at de foresatte, så langt det er mulig, får den barnehageplassen de helst ønsker seg. Nytt heldigitalt opptakssystem har vært i bruk et år og har forenklet opptaksprosessen ved at lederne i barnehagene kan følge med på søkerlister og tildeling av barnehageplasser og foresatte får varsel om, og kan svare på, opptak per SMS eller epost.

Godkjenning og tilsyn

Kommunen er lokal barnehagemyndighet og har ansvar for godkjenning og tilsyn i kommunale og private barnehager og familiebarnehager etter Lov om barnehager. Arbeidet med å utarbeide en Oslo-standard for godkjenning og opptak, som Byrådsavdeling for kunnskap og utdanning igangsatte, ventes å bli tatt i bruk i 2015.

Likebehandling av private og kommunale barnehager

Forskrift om likeverdig behandling av barnehager når det gjelder offentlig tilskudd pålegger kommunen å dekke kostnader til drift av private barnehager som ikke dekkes av andre offentlige tilskudd eller foreldrebetaling. Tilskudd til de private barnehagene ble fra 1.8.14 hevet til minimum 98 % av hva en kommunal barnehageplass koster. Fra og med 1.1.2015 skal tilskuddssatsene beregnes med bakgrunn i gjennomsnittlige, regnskapsførte kostnader to år tilbake for drift av kommunale barnehager.

Rehabilitering og bygging av barnehager

Sloreåsen barnehage ble rehabilitert i 2013/2014. I løpet av 2015 vil Lofsrud barnehage bli rehabilitert. I rehabiliteringsperioden tas ledige avdelinger i andre kommunale barnehager i bruk. Når rehabiliteringen er fullført frigjøres disse avdelingene, og intern forflytning av plassene i barnehagene vil bli iverksatt.

Bydelens kommunale barnehager har et etterslep hva gjelder vedlikehold, og det er fortsatt et stort behov for rehabilitering av mange av bydelens barnehager. Omsorgsbygg Oslo KF har ansvar for indre og ytre vedlikehold av bydelens kommunale barnehager mens bydelen er leietaker av lokalene og utelekeplassene.

Det er ikke bygget nye kommunale eller private barnehager etter 2007 fordi bydelen har

hatt god barnehagedekning. Én familiebarnehage med fire plasser for barn i alderen 0 – 3 år ble etablert i 2014.

6.1.4 Mål, strategier og tiltak

Bydelens satsing på barnehageområdet bygger på Lov om barnehager med forskrifter, byrådets forslag til budsjett for 2015, bydelens strategiske plan og målsettinger for Oslo Sør-satsingen. Dette gir følgende målsettinger for bydelens barnehagedrift:

Bydelens mål

- Tilby barnehageplass til flere barn enn de som omfattes av lovfestet rett til plass
- Sikre at alle barn har tilstrekkelige norskkunnskaper før skolestart
- Sikre høy kvalitet og likeverdig tilbud i bydelens barnehager
- Sikre at alle ansatte i barnehagene har gode norskerferdigheter og kompetanse i barns språkutvikling
- Videreføre og videreutvikle barnehagen som forebyggende og integrerende instans
- Øke andelen ansatte med barnehagelærerutdanning
- Sikre god informasjonen til foreldre gjennom Oslobarnehagens nettportal

Strategier og tiltak

For å nå målene vil bydelen:

- styrke og videreutvikle barnehagen som læringsarena
- kartlegge barnas språkutvikling og styrke barnehagens språkarbeid
- styrke arenatenkningen, integrering av særskilte tiltak og allmenpedagogiske tiltak
- øke andelen barnehagelærere i bydelens barnehager, gi tilbud om arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) til flere ansatte
- tilby kompetanseheving til de ansatte innen områdene språkutvikling, kartlegging og språkarbeid i barnehagen
- styrke og videreutvikle barnehagenes faglige innhold, med utvalgte satsingsområder som nyeLESEFRØ, barnestaving, lek og læring og rommet som tredje pedagog
- implementere Oslo standarden for innhold og kvalitet i barnehagene i bydelens kommunale barnehager
- rekruttere barn til bydelens barnehager, særlig 3-åringene
- videreføre samarbeidet med helsestasjonstjenesten, barnevernstjenesten, Familiesenteret, skolene og bibliotekstjenesten
- ha fokus på HMS-arbeid, nærværarbeid og reduksjon av sykefravær
- gjennomføre tilstrekkelig antall tilsyn i kommunale og private barnehager
- videreføre og utvikle websidene for barnehagene under Barnehageportalen

7 FUNKSJONSOMRÅDE 2 B: OPPVEKST

Funksjonsområdets samlede budsjettall for 2015, sammenholdt med regnskap 2013 og Dok 3 2014 er som følger:

(Beløp i 1000 kr)

FO 2B, Oppvekst	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	114 172	106 497	109 436
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	67 211	59 194	50 827
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	66 765	42 806	57 285
Overføringsutgift	26 472	20 723	19 520
Finansutgifter og finanstransaksjoner	313	0	0
Utgift	274 934	229 220	237 068
Salgsinntekter	-2 559	-2 484	-3 069
Refusjoner	-18 886	-11 681	-13 293
Overføringsinntekt	-4 417	-150	-250
Inntekt	-25 862	-14 315	-16 612
Sum Funksjonsområde	249 071	214 905	220 456

7.1 Barnevern

7.1.1 Budsjettspesifikasjon

KOSTRA-funksjoner på barnevernområdet

- 244 Barnverntjeneste
- 251 Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet
- 252 Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet

(Beløp i 1000 kr)

Barnevern	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	72 633	74 039	75 637
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	50 940	47 321	39 014
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	61 465	37 255	51 653
Overføringsutgift	21 326	20 225	19 017
Utgift	206 363	178 840	185 321
Salgsinntekter	-87	0	0
Refusjoner	-7 709	-5 694	-2 001
Overføringsinntekt	0	0	0
Inntekt	-7 796	-5 694	-2 001
Sum resultatenheter	198 567	173 146	183 320

7.1.2 Ansvarsområde

Barneverntjenesten er den offentlige instans som på samfunnets vegne skal ivareta de mest utsatte barna. Barneverntjenesten iverksetter hjelpe- og/eller omsorgstiltak overfor barn og deres familier når det vurderes at barnet eller ungdommen har en livssituasjon som begrunner tiltak fra det offentlige hjelpeapparat.

7.1.3 Status og utfordringer

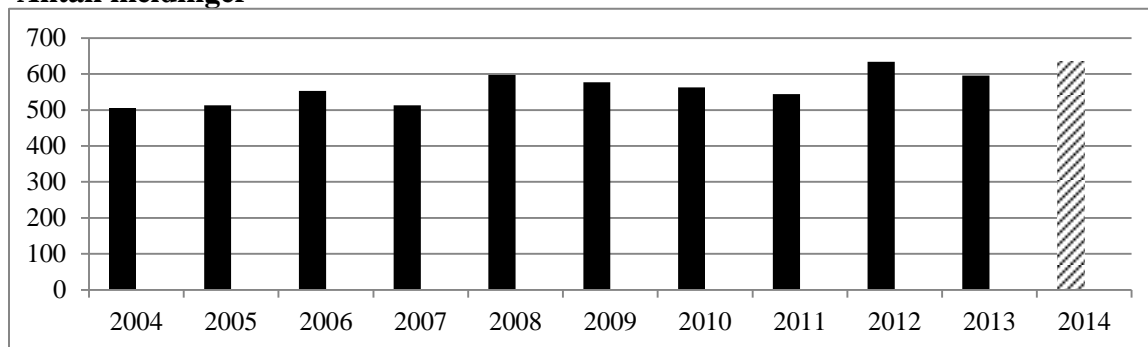
Organisatorisk

Enhet barnevern har fire seksjoner:

- TeamBarn, med ansvar for barn fra 0-12 år
- BUT, barnevernets ungdomsteam, med ansvar for barn og ungdom fra 12-23 år uavhengig av problematikk. I tillegg har seksjonen oppsøkende miljøarbeidere og Drop Out (arbeider med ungdom som dropper ut av skolen)
- Mottak og Fosterhjem, med ansvar for behandling av nye henvendelser og informasjon til samarbeidsparter, samt oppfølging av fosterbarn, fosterforeldre og biologiske foreldre
- RessursTeamet ble opprettet i 2014 og har ansvar for barnevernets egne tiltak - både eksisterende og utvikling av nye

Antall bekymringsmeldinger til barnevernet i bydelen er økende. Budsjettet som ble satt for 2014 var 588 eller 49 meldinger pr år. Etter 10 måneder av 2014 er snittet på meldinger 54,4 pr mnd. For perioden august til oktober 2014 alene har det kommet 185 nye meldinger eller 61,7 per mnd. Dette er svært høyt og bidrar sterkt til at det i prognosen for 2014 etter 10 måneder er satt inn 634 meldinger for 2014.

Antall meldinger

Frister

Bydelsbarnevernet skal øke måloppnåelse i forhold til å overholde de lovpålagte tidsfristene i barnevernet ytterligere. Meldinger til barnevernet skal avklares i løpet av 7 dager, og undersøkelsessaker skal konkluderes innen 3 måneder etter at melding konkluderer med at det skal opprettes undersøkelsessak. Se vedlegg med bydelens egendefinerte måltall – barnevernet.

Samarbeid

Bydelsbarnevernet vil i 2015 fortsette arbeidet med å videreutvikle et omfattende og gjensidig utbytterikt samarbeid med politi og skole, samt styrke samarbeidet med det øvrige tjenesteapparatet innad i bydelen. Barnevernet tar ofte initiativ til og er godt representert i tverrfaglig samarbeid. Barnevernet vil bidra til at Oslostandard for samarbeid med barnehage, skole og krisesenter blir fulgt opp og videreutviklet.

Kompetanse

Bydelsbarnevernet har høy kompetanse på en rekke områder som: atferdsproblematikk, familievold, rus, samtaler med barn, motiverende intervju, kulturforståelse, familieråd og annet nettverksarbeid. Arbeid med videreutvikling av kompetanse er et prioritert område og det etablerte interne opplæringsprogrammet vil bli fulgt og videreutviklet i 2015.

Barn/ungdom med innvandrerbakgrunn er overrepresentert i forhold til sin andel av barnebefolkningen sett i fht undersøkelsessaker og barn med hjelpetiltak i hjemmet. Det er nødvendig med utstakt bruk av tolketjenester og det er utfordringer i forhold til at de ansatte skal ha tilstrekkelig kompetanse til å møte disse familiene. Det er en målsetning at så mange som mulig skal ha gjennomført videreutdanning knyttet til barnevern i minoritetsfamilier.

Barneverntjenesten har utviklet en systematisk undersøkelsesmodell og tiltaksplaner med multisystemisk perspektiv for å sikre den enkelte ungdom og dennes families medvirkning og deltagelse.

Tiltak

Bydelsbarnevernet gir mange barn/ungdom og deres familier god og riktig hjelp i form av ulike tiltak innenfor og utenfor familien. Bydelsbarnevernet vil i 2015 fortsette arbeidet med å utvikle egne tiltak. Det ble i 2014 etablert et eget Ressursteam i barnevernet, og i løpet av 2015 vil bydelen ha på plass egne beredskapshjem og ivareta veiledning av disse hjemmene. Tjenesten vil også ivareta veiledningsoppgavene knyttet til egne fosterhjem. Målet er videre å ha flere unge i hybel med oppfølging, og færre barn og unge med behov for store oppfølgingstiltak i hjemmet. Arbeidet med å gjøre det mulig for den enkelte barnevernsarbeider selv å kunne ha oppfølging av familier, barn og ungdom fortsetter.

Det er utviklet gode tiltak i bydelen, som PMTO (Parent Management Training) og ICDP (foreldreveiledning) som inngår i lokale tiltak barneverntjenesten benytter. Det er også etablert besøkshjem og støttekontaktgruppe i samarbeid med enhet Fritid, som skal videreutvikles og utvides.

På bakgrunn av mengden nye henvendelser til barnevernet, samt det faktum at det de siste 10 årene har vært et vedvarende høyt antall, forventes andel barn med tiltak i barneverntjenesten å være høyere enn gjennomsnittet i Oslo kommune også i 2015. Dette til tross for et sterkt fokus på at ingen tiltak skal vare lengre enn det som er nødvendig for å skape endring. Pr. oktober 2014 er antallet barn i tiltak nede på 494, en klar

nedadgående tendens i og med at det ved årets start var 556.

Bydelens barnevern har mange barn i tiltak, både i hjemmet og i fosterhjem, institusjoner og hybler. Målet er at så mange som mulig av disse skal bli i stand til å klare seg selv. Samtidig satses det på egne tiltak i regi av egne ansatte.

Ungdom over 18 år

Når det vurderes som formålstjenlig tilbyr bydelsbarnevernet god oppfølging og kvalitativt gode tjenester til ungdom over 18 år. Forutsetningen er at ungdommen selv ønsker dette, og at vedkommende er i tiltak når myndighetsalder passerer.

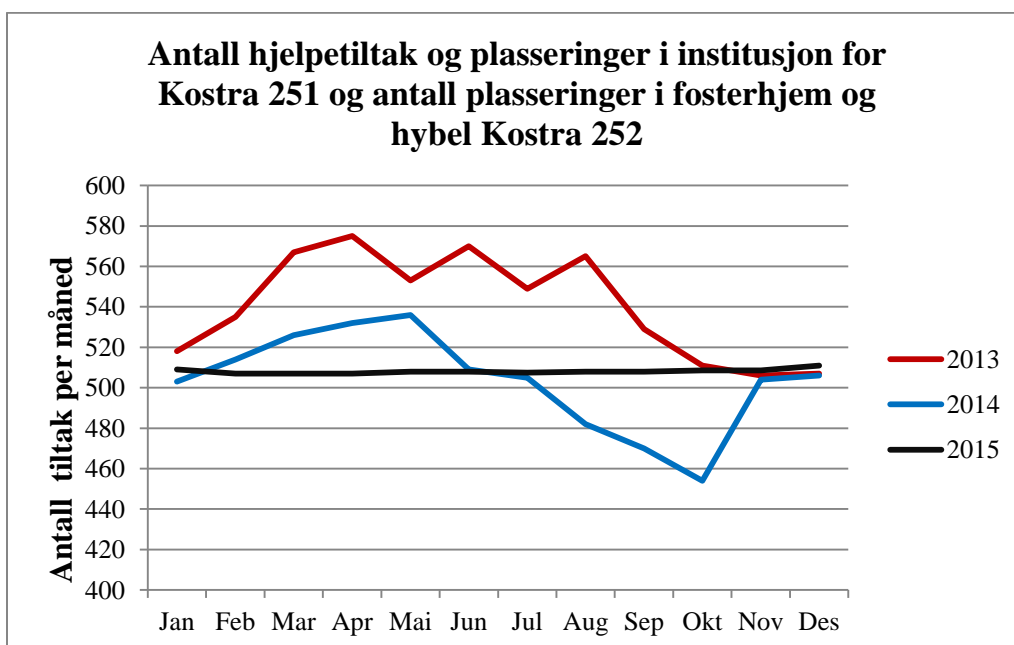
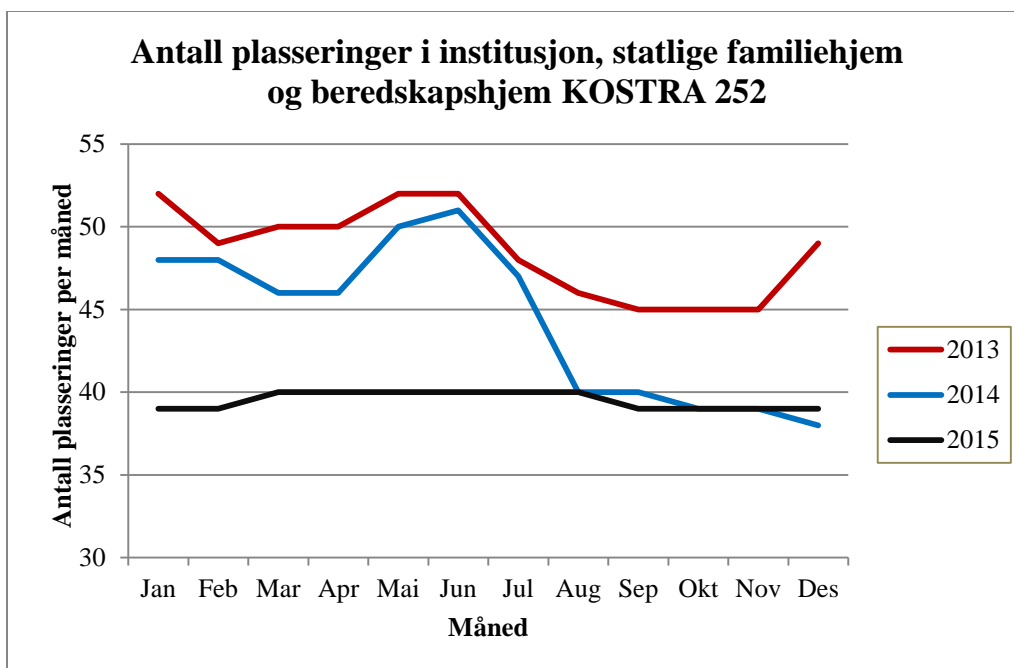
Pr oktober 2014 har barnevernet 63 unge i ettervern, en nedgang på 15 fra samme tid i 2013. Av disse 63 er det overveiende ettervern etter plasseringer i institusjoner og fosterhjem, og ettervernet dreier seg i stor grad om regelmessige samtaler. Dette er ungdom som i mange tilfeller ikke har/kan ha kontakt med biologisk familie. Det er derfor en målsetting at det systematisk arbeides med en mulighet for å reetablere kontakten når dette vurderes som ønskelig.

Utfordringer

Til tross for de senere års satsinger for å få kostnadsnivået ned på tildelte budsjetttrammer, har bydelsbarnevernet fortsatt store utfordringer i forhold til utgiftsnivået. Budsjett 2015 er stramt, og det er derfor nødvendig å fortsette samme tette og gode kontroll som i de foregående år. Spesielt vil det være viktig med tett oppfølging knyttet til antall barn som har tiltak. Selv om de siste års arbeid med å få brukerraten og prisnivået ned har gitt en klar positiv effekt, er det fortsatt viktig å holde dette fokuset for om mulig å få en ytterligere reduksjon, eventuelt unngå en ny økning. Dette er spesielt utfordrende når antall meldinger øker.

En annen utfordring er i større grad å satse på egne tiltak. Dette gjelder både egne ansatte som arbeider med tiltak, bydelens tiltak innenfor oppvekstområdet som sådan og tiltak i NAV's regi. Barnevernkonsulenter ivaretar i økende grad selv behovet for oppfølging av den enkelte. I 2015 skal det etableres egne beredskapshjem som vil ha et tett samarbeid med barneverntjenesten via ressursteamet. Det vil også satses på at enda flere unge i hybel skal følges opp i egen regi samtidig som egne ansatte skal gi veiledning til fosterhjem.

Tabellene nedenfor viser antall plasseringer eller tiltak per måned for årene 2013 - 2015. Tallene for 2013 og for perioden januar til og med oktober 2014 er faktiske tall, mens tallene for november og desember 2014 er prognose. Tallene for 2015 er budsjett.

Barnevernet har de senere år hatt store problemer med å følge lovens frister i forhold til undersøkelser og tiltaksplaner. Dette er nå betraktelig forbedret. Ifølge Årstatistikk 2009 var fristen oppfylt i 39 % av undersøkelsene, i 2011 var det økt til 76,6 % og i 2013 til 80,57. Målet for 2015 er en måloppnåelse på 95%. Samtidig er det viktig å si at overordnede mål på 100% fortsatt er det tjenesten jobber mot.

Hva gjelder andel barn med tiltaksplan er det også her en betydelig forbedring, med ca 56

% rapportert i årstatistikk 2009 mot ca 81% for 2013. Det er ennå et stykke til måltallene på 100 % er nådd. De kontrollrutiner som er etablert må evalueres, videreføres og videreutvikles for å sikre at fokus på frister som en viktig faktor i arbeidet opprettholdes.

SaLTo

SLT er en nasjonal tverretattlig samarbeidsmodell som har som mål å samordne lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak. SaLTo, Sammen Lager vi et Trygt Oslo, er en samarbeidsmodell mellom Oslo kommune og Oslo politidistrikt om rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid. Modellen ble etablert i bydelen i 2004, og har vært en permanent ordning siden 2006. Høsten 2014 mottok Oslo kommune regjeringens kriminalitetsforebyggende pris for 2014 for dette arbeidet.

Det er et godt utbygd byomfattende SaLTo-nettverk for arbeidet for et tryggere Oslo. Modellen er forankret i toppledelsen i Oslo kommune og Oslo politidistrikt med politirådet som styringsgruppe for arbeidet. I byrådets forslag til budsjett for 2015 er SaLTo-samarbeidet nevnt flere steder som en modell som gir gode resultater, som bidrar til at ungdomskriminaliteten stadig er lav og at unge gjengangerne fortsatt er relativt få. Det legges vekt på å videreføre og videreutvikle modellen.

Politirådet gav i oktober 2014 sin tilslutning til at SaLTo kontaktforum for forebygging av hatkriminalitet og voldelig ekstremisme skal utarbeide SaLTo-rutiner for oppfølging av personer som i privat regi er på vei til å bli rekruttert eller har deltatt i kamphandlinger i utlandet. SaLTo-modellen vil benyttes i arbeidet, og Oslo kommune vil på samme måte som Oslo politidistrikts forebyggende avdelinger ikke forholde seg til en øvre aldersgrense. I praksis betyr dette at SaLTo-koordinatorene vil varsles om man har kjennskap til personer som er på vei til å reise eller har returnert. SaLTo-koordinatorene vil bistå koordineringen i bydelens arbeid med personen og med lokal politistasjon. SaLTo fagforum bistår koordinatoren etter behov.

Målet for SaLTo er å redusere barne- og ungdomskriminaliteten i Oslo og videreutvikle trygge og gode oppvekstmiljøer for barn og unge. Modellen legger vekt på samarbeid på tre nivåer i bydelen. På styringsgruppenivå er leder av politidistriktet og direktører i bydel og utdanningsetat. På koordineringsgruppenivå er ledere i bydelens tjenester, rektorer og leder av forebyggende i politiet. På arbeidsgruppenivå er de som jobber direkte med barn og ungdom innenfor nevnte tjenester. For å nå målene kreves det derfor et tett samarbeid mellom bydelen, skolene og politiet på flere nivåer, samt innlemming av frivillige organisasjoner og enkeltpersoner i arbeidet.

Det er utarbeidet en lokal handlingsplan for SaLTo-arbeidet i bydelen basert på føringer fra sentral handlingsplan, strategiplan og lokale utfordringer. Handlingsplanens tiltaksplan er delt inn i 7 innsatsområder;

1. Sikre trygge og inkluderende skoler
2. Tett og målrettet oppfølging av unge lovbrytere
3. Forebygging, beredskap og oppfølging av konflikter og vold
4. Utvikle gode modeller for samarbeid

5. Utsatt ungdom 18–23 år (SaLTo+)
6. Informasjon, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring
7. URO-metodikken

Innsatsområdene har ulike tiltak knyttet til seg, og noen av tiltakene bydelen prioriterer har gått over flere år og innbefatter Drop-out, Trygghetsprogrammet, Unge og Rus, Konflikthåndteringsnettverk og Unge gjengangere. URO er implementert i bydelens arbeid, og det jobbes med å få med flere skoler i bydelen. Bydelens SaLTo-samarbeid har også initiert vellykkede tiltak som hasjavenningsprogram og dialogforum for religiøse grupper, politi og bydel. I tillegg har bydelene i Oslo kommune og Oslo politidistrikt gode rutiner på å jobbe sammen i sentrum ved arrangementer man frykter kan utarte seg. Dette er vellykkede tiltak som bydelen viderefører.

En hovedsatsning i arbeidet fremover er økt samarbeid på flere nivåer, og modellen er utvidet til også å gjelde utsatt ungdom i alderen 18-23 år. Bydelen mottar mentormidler, og videre arbeid med å få en mentorordning etablert er prioritert. Forebygging av voldelig ekstremisme og gjengmiljøer er også noe det jobbes aktivt med i samarbeid med utdanningsetaten, politiet og resten av Oslo.

7.1.4 Mål, strategier og tiltak

Bydelens mål

- Bydelens barn og unge har trygge og gode oppvekstvilkår, de blir sett på som en ressurs og deres deltakelse og medvirkning vektlegges
- Etablere forpliktende samarbeidsforum innen booppfølging mellom NAV, Enhet barnevern og Enhet tjenester til hjemmeboende

Strategier og tiltak

For å nå målet vil bydelen:

- fortsatt ha høy deltakelse i tverrfaglig samarbeid rundt barn og ungdom
- etablere bredere kontakt med frivillige organisasjoner
- påvirke og fremme forebygging
- samarbeide med ungdom og andre for å sikre medvirkning
- utvikle gode rutiner for ivaretagelse av skolegang for plasserte barn og unge
- etablere samarbeidsavtaler med de instanser der slike mangler for å:
 - sikre at de mest utsatte får så god hjelp som mulig
 - sikre at hjelp kan settes inn så tidlig at det faktisk kan bety en forskjell

7.1.5 Merknader til driftsbudsjettet

Utgiftene i barnevernet er fordelt på henholdsvis kostra 251 Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av Barnevernet og 252 Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet. Disse 2 kostra har utgiftstyper som ”Institusjonsplassering” og ”Andre tiltak”. I budsjettet og i den løpende regnskapsoppfølging fokuseres det på disse faktorene.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i 2013 og 2014, sammenholdt med budsjettallene for 2015.

	Regnskap 2013		Regnskap 2014 pr oktober Prognose nov- des 2014		Budsjettforslag 2015	
	antall	pris pr tiltak	antall	pris pr tiltak	antall	pris pr tiltak
	Gj.snitt pr mnd	Gj.snitt pr mnd / kr	Gj.snitt pr mnd	Gj.snitt pr mnd / kr	Gj.snitt pr mnd	Gj.snitt pr mnd / kr
Kostra 251						
Institusjon	2,3	82 908	0,9	88 116	1,9	80 000
Andre tiltak	429,3	2 388	388,0	2 198	389,9	2 223
Kostra 252						
Institusjon	20,8	234 791	18,3	232 096	18,9	238 867
Familiehjem	27,7	100 225	26,1	100 132	20,6	100 000
Andre tiltak	108,8	31 856	114,5	30 724	116,3	30 769
Sum	588,9		547,8		547,6	

Tabellen viser at gjennomsnittlig antall barn på tiltak pr mnd forventes å gå ned i 2014. Når det gjelder prisene er det forventet at kostra 251 øker i takt med prisstigningen. For kostra 252 forventes det at institusjonsprisen øker i takt med prisstigningen. Det har sammenheng med at det fortsatt skal satses på:

- sterkt fokus på prisene i avtalene som inngås
- en stram beskrivelse av omfanget i tiltak som bestilles
- tett oppfølging av barn på dyre institusjonsplasser slik at man ikke blir der for lenge og at forsterkninger ikke varer lengre enn høyst nødvendig.
- god bistand til barnevernkonsulentene for å skape enda bedre kontroll
- god mulighet til å benytte lokale tiltak og egen kapasitet

7.2 Forebygging, frivillighet og folkehelse

7.2.1 Budsjettspesifikasjon

KOSTRA-funksjoner på området

- 231 Aktivitetstilbud til barn og unge
- 232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjenesten
- 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid
- 233 Annet forebyggende helsearbeid
- 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering
- 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende

Enheten Forebygging, frivillighet og folkehelse omfatter aktivitet både innenfor funksjonsområde 1 Helse, sosial og nærmiljø og funksjonsområde 2B Oppvekst, men all aktivitet vil bli beskrevet samlet her.

Oversikten nedenfor viser budsjett for resultatenheten **Forebygging, frivillighet og folkehelse**

(Beløp i 1000 kr)

Forebygging, frivillighet og folkehelse	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	55 022	49 358	47 351
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	11 133	10 494	10 264
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	9 726	9 904	10 341
Overføringsutgift	3 364	581	584
Finansutgifter og finanstransaksjoner	228	0	0
Utgift	76 473	70 337	68 740
Salgsinntekter	-2 567	-2 623	-3 212
Refusjoner	-13 247	-6 613	-5 019
Overføringsinntekt	-4 391	-150	-1 134
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-228	0	0
Inntekt	-20 433	-9 386	-9 365
Sum resultatenhet	56 040	60 951	59 375

Budsjettpremisser:*Fritidsklubbene:*

	Årsverk	Dager åpent etter skoletid	Dager åpent kveld	Snitt besøkstall per uke
Lerdal fritidsklubb	3,21	2	3	178
Mortensrud aktivitetshus	5,1	5	4	420
Søndre Ås Gård	5,5	3	7	940

Motorsenteret:

Kr. 3 430.000 tilsvarende sentrale avsetninger

Vangen:

Kr. 956.000 tilsvarende sentrale avsetninger

7.2.2 Fritid**7.2.2.1 Ansvarsområde**

Bydelen har disse tjenestene innenfor forebyggende barne- og ungdomstiltak:

- Drift av fritidsenheten, bestående av:
 - 2 fritidsklubber, Mortensrud aktivitetshus og Lerdal fritidsklubb
 - Søndre Ås Gård
 - Osloungdommens Motorsenter, Hvervenbukta
 - Vangen
 - Drift av ulike prosjekter i fritidssektoren gjennom Oslo-Sørsatsing, storbymidler, fattigdomsmidler og annet
- Driftstilskudd til Barne og ungdomssenteret på Holmlia (BUSH)
- Tilskudd til private og frivillige organisasjoner

7.2.2.2 Status og utfordringerForebyggende barne- og ungdomstiltak

Bydelen drifter 4 kommunale fritidsklubber/aktivitetshus/miljøsentre/motorsenter, geografisk godt fordelt i bydelen. I tillegg er det flere private forebyggende barne- og ungdomstiltak i bydelen som supplerer de kommunale tilbudene både i innhold og geografisk plassering. Aktivitet og besøk varierer, og tilbudet til barn og unge vurderes som bra samlet sett, både i kommunal og privat/frivillig regi.

Ansatte i fritidsenheten består av flere ulike nasjonaliteter og kulturer for å speile befolkningen i bydelen.

En utfordring for Fritidsenheten er at flere av tilbudene baseres på prosjektmidler.

Dersom prosjektsøknader i fremtiden ikke blir imøtekommet, vil disse tilbudene måtte avvikles.

I året som har gått har Først og Høverstad gjennomført en analyse og laget en sammenstilt sammenlikningsdata med tilsvarende bydeler, lik vår befolkningssammensetning. I denne rapporten fikk bydelen råd om å ha fokus på forebyggende tiltak som klubber, aktivitetshus og sentre for ungdom.

Ca 105 ungdommer har hatt sommerjobb i regi av Oslo sør i løpet av sommeren. Dette administreres av Fritidsenheten. Samarbeidspartnere er barnevern, Røde kors, Drop out, Stiftelsen Holmlia nærmiljø og Nav, for å nevne noen. Enheten mottok også fattigdomsmidler til ``ung i jobb prosjektet`` hvor ungdom i målgruppen jobbet i helger og alle skoleferiene.

Fritidsenheten har samarbeidet og hatt ansvaret for ferie- og fritidsaktiviteter for barn –og unge i alle skolens ferier. Det er også i år arrangert sommerleirer med og uten overnatting, med hest, trialaktiviteter og atv-kjøring. I tillegg ble det arrangert turer til Tusenfryd og åpne kvelder på klubbene. I alt har ca 600 barn og unge benyttet seg av dette tilbudet.

Det er gjennomført 15 sene lørdagsarrangement i løpet av året. I gjennomsnitt har det vært 95 besøkende ved hvert arrangement. Ungdommene har selv vært med å bestemme innhold og gjennomføringen av kveldene.

Juniortilbudet ved Lerdal fritidsklubb ble også videreført. Det er nå åpent en ekstra kveld i uken i tillegg til to ettermiddager for juniorene.

Bydelen gir driftsstøtte til BUSH, en privat stiftelse med aktivitetstilbud på Åsbråten. Aktivitetssenteret er et viktig tilbud til barn og ungdom i området, og har også i 2014 hatt etter-skoletidstilbud, klubbkvelder og særskilt tilbud til utsatt ungdom gjennom kulturkafeen og klatreveggen.

Det har i flere år vært gitt driftsstøtte til Bjørndal idrettsforening.

For 2014 er bydelen gjennom Buf dir tildelt kr 3 129 000 i fattigdomsmidler fra tilskuddsordningen Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn. Dette går til en rekke prosjekter for barn og unge i kommunal og privat/frivillig regi. Bydelen delte ut kr 620 000,- i frivillighetsmidler i 2014.

Tverrfaglig samarbeid

Det legges stor vekt på det systematisk forebyggende arbeidet og utvikling av lavterskeltilbud, både innenfor fritidssektoren, helsestasjons- og skolehelsetjenesten, familiesenteret, barnehagene osv. Disse tiltakene er svært viktige tiltak for å bedre oppvekstvilkårene i bydelen og for å kunne redusere brukerraten i barnevernet.

Fritidsenheten har, som et ledd i den økonomiske handlingsplanen, vært en samarbeidspartner for barnevernet. Dette har bl.a. resultert i at Søndre Ås gård har

etablert en besøkshjemsordning hver 3. helg for barn som har tiltak i barnevernet. Støttekontaktgruppe ved Mortensrud aktivitetshus for barn i alderen 7- 13 år utvidet med en gruppe til. Begge tiltakene oppleves som riktige og solide tiltak og har allerede gitt positive resultater.

Resultatene viser seg så gode at barna i støttekontaktgruppene gjør det bedre på skolen, konfliktnivået har gått ned og familiene fungerer bedre.

Ansatte i enheten har gjennomført 2 Icdp-foreldreveiledningsgrupper, for ungdomsforeldre. 18 møter til sammen,

Tilbakemeldingene fra foreldrene etter endt program er positive. De opplever seg tryggere i foreldrerollen, det å dele erfaringer i en gruppe har ``styrket`` og bevisstgjort viktigheten av egen omsorg for ungdommene.

Ungdomsrådet

Bydelen har et aktivt ungdomsråd som i tillegg til å behandle politiske saker er med på å ``snuse`` opp de trender som ungdom i bydelen er oppatt av. Gjennom de kanaler som er mulige arbeider de med å bidra til å opprettholde et godt og trygt oppvekstmiljø i bydelen. I 2014 har rådet gjennomført SNUK – Søndre Nordstrand ungdomskonferanse. Der deltok 70 ungdom fra de ulike ungdomsskolene i bydelen. Resultatet endte med tre saker, ekstra bussforbindelser, svømmehall og flerbrukshall på Mortensrud.

Ungdomsrådet fordelte lokale aktivitetsmidler bevilget fra Oslo bystyre til en egen tilskuddsordning til ungdomsaktiviteter. Tilskuddsordningen er et virkemiddel for å bedre mulighetene for aktiviteter for ungdom i bydelen, og målgruppen er ungdom i alderen 12 til 20 år.

Utfordringer

- Målrette fritidsvirksomheten mot utsatt ungdom som forebyggende og lokalt barnevernstiltak
- Møte økende besøkstall i fritidsenheten på en god og forsvarlig måte med de økonomiske ressurser som er til disposisjon
- Videreføre opplæring av ansatte i å takle truende/utagerende ungdom
- Søke videreføring av vellykkede prosjekter som er etablert for storby- og fattigdomsmidler, samt motivere til nye søknader/prosjekter som kan styrke det forebyggende ungdomsarbeidet
- Opprettholde og videreutvikle lokale lavterskel- og fritidstiltak, slik at disse i neste omgang bidrar til å redusere bydelens kostnader innen barnevern.
- Møte de utfordringene som følger med kostnadene til vedlikehold og reovering av Søndre Ås gård.

7.2.2.3 Mål, strategier og tiltak

Bydelens mål

- Ha gode og varierte fritidstilbud som stimulerer til deltagelse, mestring og utvikling av ressurser og ferdigheter.

- Ha fokus på tidlig inngripen i forhold til uheldig sosial og helsemessig utvikling blant unge
- Ha en aktiv tilnærming overfor fattigdomsproblematikk blant barn og unge

Strategier og tiltak

For å nå målene vil bydelen:

- legge forholdene til rette og være pådriver for økt fysisk aktivitet og sunn livsstil
- jobbe nettverksbasert med vekt på sammenheng mellom ulike arenaer rettet mot barn og unge
- legge til rette for at barn og unges stemme høres og deres bidrag verdsettes herunder legge til rette for at URÅ-ungdomsrådsarbeidet i bydelen videreutvikles og følge opp ungdomshøringer i regi av BURO
- arrangere ulike ferie- og fritidsaktiviteter for familier som berøres av fattigdomsproblematikk
- aktivt bruke URO-metodikken for å sikre at barn og unge og familier som er i risiko for skjevutvikling får bistand så tidlig som mulig
- videreføre samarbeidet med andre tjenester, frivillige og private aktørene for å skape et mest mulig helhetlig, samordnet og forebyggende barne- og ungdomstilbud i bydelen

7.2.3 Forebyggende

7.2.3.1 Ansvarsområde

Forebyggende enhet har et spesielt ansvar for drift, koordinering og utvikling av forebyggende lavterskeltilbud, kompetansehevende tiltak og å bidra til styrking av tverrfaglig samarbeid på oppvekstområdet. Godt forebyggende arbeid krever en helhetlig tilnærming hvor det arbeides parallelt med disse ovennevnte områdene. Tilbud og tiltak spenner fra universelt forebyggende arbeid mot hele barne- og ungdomsbefolkningen til mer avgrensede tiltak rettet mot ulike risikogrupper. Grunnleggende fokus er tidlig intervensjon, mestring og ressurser med tanke på å forebygge, oppdage og snu en skjev utvikling tidligst mulig. Foreldrearbeid/veiledning vektlegges da foreldrene anses som barnas viktigste ressurs. Målsettingen er å bidra til at foreldre i større grad kan ta ansvar for og mestre egne liv.

Videre har enheten ansvar for frisklivssentralen, frisklivstilbud og et koordinerende ansvar for bydelens folkehelsearbeid.

Forebyggende omfatter:

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten med to helsestasjoner, skolehelsetjeneste ved 14 skoler i bydelen (Bjørnholt skole er en 8-13 skole), helsestasjon for ungdom, svangerskapsomsorg og smittevern.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er et lovpålagt lavterskeltilbud til alle barn, unge og deres foresatte. Tjenesten skal tilby et helhetlig og samordnet tilbud til gravide og barn og unge i alderen 0-20 år som er tilpasset brukernes behov på et faglig forsvarlig nivå.

Helse og sosialtjenester til barn og unge er hjemlet i lov om helsetjenesten i kommunene

og lov om sosiale tjenester. Barn med nedsatt funksjonsevne kan også ha rett til spesialpedagogisk hjelp etter opplæringsloven og sosialtjenesteloven.

Familiesenteret, et frivillig lavterskeltilbud til barn, unge og familier som opplever at de strever i sin hverdag. Består av en veiledningsgruppe, Uro koordinator, PMTO team, ICDP team, frisklivssentral, saksbehandler på prosjektmidler og tilskuddsordninger.

Folkehelsearbeidet handler i korthet om å få flest mulig til å fungere best mulig, lengst mulig (størst mulig del av livet). Dette inkluderer både forebyggende og helsefremmende arbeid på ulike arenaer (både individrettet og miljørettet forebyggende arbeid), samt å sørge for at befolkningen har tilstrekkelig tilgang til effektive kurative primærhelsetjenester.

Universelle programmer og tiltak (som retter seg mot hele befolkningen eller hele årskull) og som gjerne starter tidlig i livet, er ofte langt mer kostnadseffektive strategier enn å satse mye på å følge opp enkeltindivider på et senere stadium. Tiltak som kan redusere tilgjengeligheten til uønskede produkter (som røyk, alkohol og usunn mat) har også vist seg å være kostnadseffektive virkemidler.

Bydelen og Oslo kommune har ansvar for flere viktige arenaer i det forebyggende arbeid f eks barnehager, skoler, helsestasjon og fastlegetjenesten. Bydelen er også tilsynsmyndighet i forhold til miljørettet helsevern og høringsinstans i plansaker, og har således mulighet til å påvirke de fysiske rammebetingelsene. Ellers er det viktig å være klar over fastlegenes nøkkelrolle i primærhelsetjenesten. Fastlegene er den aktøren innen helsevesenet som har jevnlig kontakt med størst andel av befolkningen. 85 % av befolkningen er innom fastlege minst en gang per år. Fastlegen har bred kompetanse og jobber både kurativt og forebyggende. Fastlegen er dessuten en stabil kontaktperson over tid for mennesker som har problemer med helsa. Forskning har vist at god tilgang til fastlegetjenester er en vesentlig faktor for å bedre folkehelsen.

7.2.3.2 Status og utfordringer

Status

Forebyggende enhet har totalt 33,4 årsverk, samt 4-5 personer i ulike prosjektstillinger.

Familiesenter:

Familiesenteret har økende antall brukere. I overkant av 70% av henvendelsene kommer fra brukerne selv og øvrige henvendelser kommer via andre tjenester i bydelen. I overkant av 40% av brukerne har ikke etnisk norsk bakgrunn.

I tillegg har familiesenteret ansvar for kompetansehevende satsinger som innebærer opplæring og veiledning av andre ansatte innenfor URO, ICDP og TIBIR. Familiesenterets kompetanse innen for URO har også blitt formidlet etter forespørsel i andre bydeler og kommuner gjennom kurs og forelesninger.

Familiesenteret har i år startet opp et samarbeid med Kapelveien for å kunne gi familier med barn med ulike funksjonshemminger et samtaletilbud.

Veiledningsgruppe:

Veiledningsgruppa har samtaler med foreldre, barn og unge. Gjennomgående tunge saker med omfattende problematikk. Det er fokus på tettere samarbeid med barnevernet, noe som oppleves som meget konstruktivt og nyttig.

Det gjennomføres grupper for barn av psykisk syke i samarbeid med enhet Psykisk helse. Det planlegges oppstart av nye grupper fra januar 2015. Videre er ledelse av nettverksmøter for barnevernet en prioritert oppgave.

Veiledningsgruppen jobber med å utvikle en egen metodikk i arbeidet med barn og familier for å skape endring på et tidlig stadium, samt også å løse opp i store konflikter. Det jobbes aktivt med å utvikle Barnesamtaler og familierapi.

URO

Bydelen er nå inne i det 5. året med URO, en metode for å senke terskelen for tidlig intervensjon blant ansatte som jobber med barn, unge og familier. Det tilbys årlig Uro opplæring vår og høst. Bydelen har nå ansatte som kan drive egen treneropplæring noe som gjør bydelen selvforsynt i å utdanne og ha en egen trenerpool. Treneropplæring er i gang og vil bli fullført i 2015. Oppfrisknings og vedlikeholdsgrupper vil fortsatt være en prioritet i 2015.

Det er startet et samarbeid med Forum for dialog og samarbeid der deltagere har gjennomført URO opplæring. Det er fokus på å videreutvikle dette samarbeidet.

Tidlig innsats for barn i risiko (Tibir)

Bydelen satser på å forebygge og behandle atferdsvansker. Bydelen har nå 2 terapeuter i PMTO teamet og 7 PMTO rådgivere som tilbyr rådgivning i barnehage, på helsestasjon, i barnevernet og på familiesenteret. Antall rådgivere er redusert i 2014 pga innsparinger og det har vært en vakant terapeut stilling. 4 nye rådgivere er under opplæring. PMTO teamet vil i 2015 bestå av 2 terapeuter og ha fokus på enkelt saker, grupper, informasjonsarbeid og opplæring. De deltar også i et samarbeid med barnehageenheten om økt innsats i Mortensrudområdet.

ICDP (International Child Development Program)

ICDP er relasjons- og empatibasert foreldreveiledningsprogram som tilbys alle barne og ungdomsforeldre. Programmet foregår i hovedsak i grupper, har fokus på samspillet betydning og er en av bydelens satsinger innenfor tidlig intervensjon og forebyggende arbeid. Tilbud om grupper gis i forebyggende enhet, barnehageenheten, fritidsenheten og på NAV. Videre omfatter arbeidet sensitivisering av personalet og utdanning og vedlikehold av veiledere. Det drives aktivt informasjonsarbeid ut mot bydelens tjenester og frivillige organisasjoner for å rekruttere til grupper. ICDP teamet deltar også i samarbeidet med å styrke risikoutsatte familier i Mortensrud barnehageområde.

Prosjektmidler og tilskuddsordninger

Ansvar for administrering av tilskuddsordninger og prosjektmidler innen oppvekstområdet ligger under Forebyggende enhet. Fokus er å etablere enda tettere samarbeid mellom tjenestene som er målgruppe for disse midlene med tanke på bedre utnyttelse av midlene opp mot bydelens behov. Det arbeides kontinuerlig med å sikre en best mulig organisering, gode rutiner og god kontroll med disse midlene. Eksterne prosjektmidler er en hjelp til å realisere tiltak innenfor oppvekstområdet og det arbeides målrettet med å skaffe bydelen ressurser på prioriterte områder.

Frisklivssentralen

Frisklivssentralen (FLS) startet opp i 2012, og finansieres med midler fra Helsedirektoratet og statlige Oslo Sør- midler. Det gis tilbud om individuelle helsesamtaler, ulike kurs og treningsgrupper. De fleste sakene henvises fra fastlegene. Noen er henvist fra annet helse- og sosialfaglig personell (NAV, helsestasjon, psykologer etc) og noen tar kontakt selv. FLS jobber aktivt med forberedelser til oppstart av Frisklivsprosjekt for overvektige barn og deres foreldre i samarbeid med skolehelsetjenesten, med oppstart januar 2015. Videre er FLS en pådriver for fysisk aktivitet og sunn livsstil gjennom en bydel i bevegelse, utdeling av turkart og kontinuerlig oppdatering av mosjonskatalogen.

Helsestasjonstjenesten

Helsestasjonstjenesten er et lovpålagt lavterskeltilbud til alle barn og deres foresatte. Tilbudet omfatter svangerskapsomsorgen, helsestasjon for barn i alderen 0 - 6 år og smittevernarbeid.

Antall fødsler i bydelen i 2014 ser ut til å ligge på 550. Ca 70 % av alle nyfødte får hjemmebesøk, mens de resterende ønsker selv, eller blir tilbudt nyfødtsamtale på helsestasjonen. Alle barn får fast helsesøster for å sikre kontinuitet og kvalitet på tjenesten som tilbys. Bydelen har et økende antall barn fra familier med innvandrerbakgrunn. Det varierer noe fra helsestasjon til helsestasjon, men tallet ligger fra 60 % til 80 %, noe som medfører mye bruk av tolk og dermed økt tidsbruk i konsultasjonene.

ICDP er et satsningsområde i bydelen og det gjennomføres ICDPgrupper i samarbeid med familiesenteret.

To helsesøstre har utdannet seg til COS-P (Circle of security-parenting) veiledere. Dette er et foreldreveiledningsprogram som skal styrke samspillet mellom foreldre og barn fra barnets fødsel. Det jobbes med en implementering av dette programmet i hjemmebesøket, og ved 2 og 4 mnd barselgruppe på helsestasjonen.

Tilbudet ved Bydelens helsestasjonstjeneste er basert på "Veileder om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten". Bydelen har ikke tilbud om 10 og 18 måneders konsultasjonene som står beskrevet i veilederen og kun tilbud om lege på 6 måneders konsultasjonen. Det gjennomføres mange ekstrakonsultasjoner på helsestasjonen, noe som gjør at noen brukere får

tilnæringsvis fullt program. Mange av ekstrakonsultasjonene går til brukere som trenger tolk eller utvidet vaksineprogram. Bydelen har også mange barn med spesielle behov som trenger ekstrakonsultasjoner. Det er et klart mål og ønske og kunne tilby fullt helsestasjonsprogram.

Skolehelsetjenesten

Hittil i 2014 har skolehelsetjenesten hatt ca. 2000 henvendelser, de fleste fra barn og unge men også fra foresatte og lærere. Skolehelsetjenesten er nå representert ved alle bydelens skoler. Det er sannsynlig å tro at interessen og behovet for å oppsøke skolehelsetjenesten vil holde seg stabilt fremover, også i 2015.

Skolehelsetjenesten er en lovpålagt tjeneste som skal tilby helseundersøkelser, veiledning, rådgivning i forhold til mestring av både fysiske, psykiske og sosiale forhold samt vaksinerings. Skolehelsetjenesten møter alle barn på ulike konsultasjoner gjennom skolealderen og har en sentral rolle i å avdekke og bistå barn og unge med ulike utfordringer, blant annet i fht. omsorgssvikt, kjønnslemlestelse, tvangsekteskap og rusmisbruk.

Det legges til rette for samarbeid mellom skoler i bydelen og skolehelsetjenesten gjennom deltakelse i ulike møter for å nå felles mål for bydelens barn og unge. Fokus på tverrfaglig samarbeid står sentralt.

I 2014 har ansatte i skolehelsetjenesten utarbeidet et undervisningsopplegg basert på Psykologisk Førstehjelp. Dette opplegget vil bli tilbudt elever i 4.klasse som klasseundervisning og temaet er sammenfallende med skolens undervisningsplan. Alle elever i 8. klasse vil i 2015 bli veid og målt etter anbefaling fra Veileder. I tillegg får disse elevene samtidig en samtale med helsesøster og et tilbud om ytterligere oppfølging ved behov.

Elever i 9. klasse vil få gruppeundervisning med fokus på seksuell helse og egne grenser. Det er etablert et samarbeid med Frisklivscentralen om et prosjekt for oppfølging av barn med familier hvor det avdekkes hjelpebehov i forhold til overvekt, feilernæring, underernæring og lite aktivitet.

Psykisk helse er en prioritet. Det er et spesielt fokus på elever med stort fravær som står i fare for å droppe ut når de kommer i høyere trinn. Forebyggende enhet er i ferd med å ansette en psykolog ved hjelp av tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet. Fokuset for denne vil bl.a. være å forebygge frafall og styrke nettverket til barn og unge. Ansatte i skolehelsetjenesten har en åpen dør og har mange møter med barn og unge, videre gjennomføres det målrettede grupper og undervisning for elever etter initiativ fra elever eller lærere.

”Lavterskeltilbud, utviklingsfremmende samtaler”, er videreført ved Bjørnholt videregående skole som et godt integrert tiltak. Hovedmålet er å styrke det psykososiale samtaletilbudet til ungdom som trenger hjelp. Tjenesten er gjort mer tilgjengelig, og det er utviklet varierte samtaletilbud på individ- og gruppenivå. I skoleåret 2013/2014 var det 1653 henvendelser til skolehelsetjenesten, noe som er en liten økning fra skoleåret 2012/2013. 103 elever hadde utviklingsfremmende samtaler. Jentene utgjør ca. 2/3 og guttene ca. 1/3. 1/4 av personene hadde innvandrerbakgrunn. Ca. 25 % av skolens elever

var registrerte brukere av skolehelsetjenesten i skoleåret 2014/2015. Skolehelsetjenesten ved videregående har fra høsten 2014 hatt økt bemanning grunnet tilskudd fra Helsedirektoratet. I 2015 vil dette fortsette og tjenesten vil ha 1,8 helsesøsterstilling på ca. 940 elever. Dette er en økning på 0,8 stilling og bidrar til et vesentlig bedre tilbud til elevene. Spesielt fokus her er også elever som står i fare for å droppe ut av videregående skole. Det arbeides kontinuerlig med samarbeid og rutiner rundt elever som står i fare for å droppe ut, spesielt på ungdomstrinnene og videregående skole. Et mål er at skolehelsetjenesten skal kobles inn der det er mer enn 20% fravær. Klamydiatesting tilbys ved videregående skole, et tilbud som blir brukt i økende grad.

Helsestasjon for ungdom

HFU er åpen 1g pr. uke à 2 timer. Det var 160 besøkende i 2013, i tillegg var det 19 ungdom som var til rustesting og oppfølgingssamtaler knyttet til det. Så langt i 2014 har 162 benyttet tilbudet. Det har vært en synkende antall besøkende de siste årene. Dette kan sees i forbindelse med en styrket skolehelsetjeneste, både i egen bydel og på de fleste andre av Oslos videregående skoler. Det ble i 2013 gjennomført en brukerundersøkelse. Av 45 svar var alle med unntak av 1 svært fornøyd med tilbudet. HFU vil fra medio november 2014 få psykolog tilstede hver onsdag. I 2015 vil HFU ikke ha tilbud om rustesting da dette ble avvirket i 2014.

Utfordringer

Forebyggende arbeid er en langsiktig investering som det er vanskelig å dokumentere effekt av på kort sikt. Satsingen på forebyggende gjenspeiler allikevel at bydelen har tro på at tiltakene både er positive for de som deltar og gir en langsiktig økonomisk gevinst.

Forebyggende enhet har ansvar for tiltak som inkluderer andre tjenester og enheter, noe som stiller krav til samarbeid og koordinering av prioriterte satsinger. Utfordringer er å sikre god implementering, slik at kompetanse og nye arbeidsmåter blir benyttet i de ulike tjenestene og integrert i det daglige arbeidet.

Enheten skal bidra til helhetlig tilnærming til de utfordringer bydelen står overfor på oppvekstområde med fokus på utnyttelse av ressurser og prioritering av oppgaver på en måte som støtter opp det endringsarbeidet som gjøres for å bedre bydelens økonomi.

Enheten har fokus på samarbeidsrutiner mellom tjenestene, rutiner knyttet til drift og sammenslåing av tjenestesteder. I 2014 har helsestasjonene på Bjørndal og Kantarellen flyttet sammen på Holmlia under navnet Søndre Nordstrand helsestasjon. En større helsestasjon ivaretar bedre sikkerheten for ansatte, er mindre sårbar ved sykdom, styrker det faglige miljøet og gir økt fleksibilitet i personalet. I 2015 vil helsestasjon og skolehelsetjenesten organiseres som ett område med en leder. Dette frigjør ressurser til den operative driften i skolehelsetjenesten.

7.2.3.3 Mål, strategier og tiltak

Forebyggende arbeid er en av de viktigste langsiktige investeringer som kan gjøres både i forhold til faglige og menneskelige hensyn, men også ut fra et samfunnsøkonomisk

perspektiv. Ved å legge til rette for godt forebyggende arbeid og tidlig intervensjon gis det muligheter til å snu skjevutvikling før problemene blir omfattende og kostbare. Satsing på Forebyggende enhet og forebyggende arbeid er et viktig verktøy og blir prioritert i denne prosessen. Ved å satse på tidlig innsats, brukerorientering og tilgjengelighet har bydelen langt på vei sikret at det er lagt et godt grunnlag for å forebygge skjevutvikling, gi relevant hjelp på laveste effektive nivå og dermed bidra til å redusere brukeraten i barnevernet. Bydelen kan ved dette i større grad sikre bydelens barn, unge og familier samordnede og helhetlige hjelpetilbud. Bydelen er i gang med et omfattende endringsarbeid som følge av et vesentlig økonomisk merforbruk. Dette til tross foreslås det å kun gjøre begrensede endringer i enhet forebyggende gjennom reduksjon

Bydelens mål

- Legge vekt på tidlig innsats slik at barn, unge og familier i risiko får hjelp så tidlig som mulig
- Tilby foreldrestyrkende tiltak med fokus på foreldrenes deltagelse og ressurser
- Sikre brukerne koordinerte tjenester gjennom tverrfaglig samhandling
- Ha en god og lett tilgjengelig helsestasjon og skolehelsetjeneste
- Sikre at bydelens tjenesteapparat har nødvendig kunnskap om positive helsevalg og formidler dette videre til innbyggerne på en systematisk måte
- Ha en primærhelsetjeneste av høy kvalitet og med tilstrekkelig kapasitet til å dekke befolkningens behov

Strategier og tiltak

For å nå målene vil bydelen:

- yte koordinerte tjenester på riktig nivå til rett tid (LEON-prinsippet)
- utvikle metoder som sikrer brukerens medvirkning, bidrar til egenomsorg og mobiliserer nettverk
- aktivt bruke URO-metodikken for å sikre at barn og unge og familier som er i risiko for skjevutvikling får bistand så tidlig som mulig
- videreutvikle tilbud om foreldrestyrkende tiltak individuelt og/eller i grupper på ulike nivå og i forhold til ulik problematikk
- utvikle gode vedlikeholdsprogrammer for å ivareta og bruke tilegnet kompetanse i forhold til bydelens faglige satsingsområder
- tilby hjemmebesøk til alle nyfødte i løpet av de to første leveukene fra helsestasjonen
- øke vaksinasjonsdekningen i småbarnsgruppene
- utarbeide lokal folkehelseplan, basert på føringene i ny sentral folkehelseplan
- ha et folkehelsearbeid som er godt koordinert der både tjenesteapparat og frivillige aktører blir involvert
- bygge ut elektroniske kommunikasjonsløsninger i bydelen, som kan lette samhandlingen mellom aktørene

7.2.4 Rehabilitering

7.2.4.1 Ansvarsområde

Enhet Rehabilitering - helse har ansvar for:

- Bydelsfysio- og ergoterapeuter
- Avtalefysioterapeuter
- Seniorveileder
- Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering
- Hverdagsrehabiliteringstjenesten (inkluderer innsatsteam, demensteam og prosjekt Hverdagsrehabilitering)

7.2.4.2 Status og utfordringer

Bydelsfysio- og ergoterapeuter

Ergo- og fysioterapitjenesten består av 3,8 årsverk ergoterapeuter og 4,0 årsverk fysioterapeuter. Bydelsfysioterapeutene gir tilbud til barn, og bydelsergoterapeutene gir tilbud til barn og voksne, som trenger behandling, råd og tilrettelegging for selv å kunne utføre daglige gjøremål og andre aktiviteter, samt delta i sosiale sammenhenger. På denne måten blir brukerne mindre avhengige av hjelpeapparatet.

Viktige oppgaver er:

- Tilrettelegging av boliger
- Utprøving og søking på tekniske hjelpemidler til dem som har et varig behov
- Utredning, behandling og trening av motorikk og funksjon for barn som ikke kan få nødvendig oppfølging og behandling andre steder.

Bydelen har utarbeidet en prioriteringsliste med hensyn til hvem som skal motta tjenesten, som sikrer at brukere med akutte behov får nødvendig hjelp til enhver tid. Fra 2015 vil barnefysioterapeutene bli integrert i helsestasjonstjenesten. Ny enhetsstruktur kan også medføre andre endringer internt i organisasjonen. Denne prosessen er i gang og vil bli slutført i begynnelsen av 2015.

Avtalefysioterapeuter

Bydelen har avtale med 11,76 årsverk privatpraktiserende fysioterapeuter som mottar driftstilskudd fra bydelen. Arbeidet avtalefysioterapeutene utfører er en viktig del av helsetjenesten til befolkningen, og det er derfor av stor betydning at disse tjenestene inngår som del av bydelens tjenester på området.

Seniorveileder

Bydelen har en fysioterapeut som fungerer som seniorveileder en dag per uke. Seniorveileder har ansvar for oppsøkende virksomhet hos de som er over 80 år og som ikke mottar tjenester fra kommunen. Bydelen gir også 75-åringene som ønsker det tilbud om hjemmebesøk. Seniorveileder informerer om bydelens og kommunens tilbud, formidler kontakt med ulike instanser og hjelpeapparat ved behov og gir mulighet for samtale, råd eller veiledning for eksempel om hvordan forebygge sykdom og skade.

Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering

Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering består av 1,0 årsverk og ligger for tiden i Enhet rehabilitering – helse. Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering har ansvar for å samordne det totale habiliterings- og rehabiliteringstilbudet til befolkningen i bydelen.

Viktige oppgaver er:

- Systemansvar for individuell plan inkl. saksbehandling
- Oversikt over befolkningens behov for habilitering og rehabilitering, og over habiliterings- og rehabiliteringstilbudet som er tilgjengelig
- Tilrettelegging for opplæring, fagutvikling og kvalitetssikring/-utvikling innen habilitering og rehabilitering
- Sekretærfunksjon for Rådet for funksjonshemmede

Hverdagsrehabiliteringstjenesten

Hverdagsrehabiliteringstjenesten består av innsatsteam, demensteam og prosjekt hverdagsrehabilitering (Hverdagsrehabiliteringsteamet). Tjenesten ledes av prosjektleder for hverdagsrehabilitering og består i tillegg bestå av 8,2 årsverk fordelt på hjemmetrenere, ergoterapeuter, fysioterapeuter og sykepleiere.

Innsatsteamets hovedoppgaver er å ta i mot og trygge brukere i en overgangsfase mellom sykehus/institusjon og hjemmet, tilrettelegge i fht. medisiner og hjelpemidler, avklare hjelpebehov, samt i noen tilfelles gi fysikalsk behandling/trening. Demensteamoppgavene innebærer å utrede demente i samarbeid med fastlegene.

Bydel Søndre Nordstrand er valgt ut til å være en av to pilotbydeler for utforming og utprøving av Oslomodellen for hverdagsrehabilitering. Innføring av hverdagsrehabilitering i Bydel Søndre Nordstrand er en omfattende endring i tankesett og kan sees på som et paradigmeskifte. Det er derfor organisert som et prosjekt: ”Innføring av hverdagsrehabilitering i Bydel Søndre Nordstrand”, med en prosjektperiode til og med 2015. Forprosjektfasen ble avsluttet høsten 2013 og bydelen igangsatte implementering av hverdagsrehabiliteringskonseptet og opprettet et hverdagsrehabiliteringsteam f.o.m. 01.02.2014. Teamets hovedoppgave er å fremme selvhjelpenhet og redusere behovet for pleie- og omsorgstjenester gjennom tidsavgrensede rehabiliteringstiltak i tett samarbeid med Søknadskontoret og Hjemmetjenesten. Bydelen bidrar også i følgeevaluering i regi av Helsedirektoratet.

7.2.4.3 Mål, strategier og tiltak**Bydelens mål**

- Fokuserer på brukernes muligheter, ressurser og mål
- Bidra til at flere eldre og funksjonshemmede skal kunne bo hjemme, mestre egen hverdag, og oppleve flere leveår med god helse og trivsel
- Tilrettelegge for godt tverrfaglig samarbeid internt og i forhold til eksterne aktører med fokus på Individuell plan (IP)
- Avklare og sikre et godt samarbeid mellom 1. og 2. linjetjenesten i tråd med Samhandlingsreformens prinsipper

Strategier og tiltak

For å nå målene vil bydelen

- sikre operasjonisering av strategisk kompetanseplan
- øke innsatsen på forebygging og rehabilitering og alltid vurdere tiltak på laveste nivåer i tiltakstrappen (som seniorveileder, tilrettelegging i hjemmet, ergo- og fysioterapi og hverdagsrehabilitering) først (LEON-prinsippet)
- ha en koordinerende enhet som har ansvar for at tjenestene samarbeider og gir den hjelpen det er behov for. Individuell plan skal vurderes for personer med behov for koordinerte og helhetlige tjenester, også personer med demens
- innføre "hjelp til selvhjelp" prinsipper i helse- og omsorgstjenesten
- være pilotbydel i Oslo i innføring av hverdagsrehabilitering
- i samarbeid med fastlegen gi tilbud om tidlig utredning ved mistanke om demenssykdom
- bidra til å effektivisere tildelingen av hjelpemidler i samarbeid med Helseetaten, Hjelpemiddelteknisk enhet og NAV Hjelpemiddelsentral Oslo og Akershus
- bistå med å søke hjelpemidler som kan bedre funksjon og tilrettelegge for at velferdsteknologi skal være en integrert del av tjenestetilbudet
- bidra til at elektronisk dokumentasjon og meldingsutveksling skal være standard i tjenesteproduksjon og samhandling i helse- og omsorgstjenesten, og e-link skal benyttes i større grad
- integrere arbeidet avtalefysioterapeutene utfører i den øvrige helsetjenesten

7.2.5 Merknader til driftsbudsjettet

- Det er avsatt kr. 620 000 til frivillighetsmidler.
- Tilskudd til BUSH (Barne- og ungdomssenteret på Holmlia) er satt til 3,280 mill. Beløpet omfatter prisregulert tilskudd på samme nivå som 2014. Det forutsettes at senteret har junior- og ungdomstilbud på ettermiddags- og kveldstid tilsvarende plantall for 2012/2013/2014 i hht. avtale. Det forutsettes også at bydelsutvalgets krav til drift og organisering følges opp.
- Det er avsatt en videreføring fra 2014 på kr. 160.000 til Bjørndal I.F. som tilskudd til frivillig, forebyggende barne- og ungdomsarbeid.

8 FUNKSJONSOMRÅDE 3: PLEIE OG OMSORG

Funksjonsområdets samlede budsjettall for 2015, sammenholdt med regnskap 2013 og Dok 3 2014 er som følger:

(Beløp i 1000 kr)

FO 3, Pleie og omsorg	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	210 489	198 921	207 671
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	176 242	167 029	178 225
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	95 837	110 403	116 733
Overføringsutgift	1 454	1 171	1 778
Utgift	484 022	477 524	504 407
Salgsinntekter	-18 314	-19 240	-21 592
Refusjoner	-48 423	-46 755	-48 193
Overføringsinntekt	-47 139	-50 875	-51 370
Inntekt	-113 876	-116 870	-121 155
Sum Funksjonsområde	370 146	360 654	383 252

Ansvarsområde

Funksjonsområde 3 omfatter aktivisering og servicetilbud til eldre og funksjonshemmede, habilitering og rehabilitering, pleie og omsorgstjenester som praktisk bistand, hjemmesykepleie og annen hjelp til hjemmeboende, bo- og institusjonstilbud, samt transport for mennesker med funksjonsnedsettelse.

Resultatenhetene innen funksjonsområde FO 3 Pleie og omsorg har utarbeidet felles enhetsovergripende mål og tiltak for 2015 i tillegg til enhetenes egne:

Felles mål FO 3:

- Alle brukere med behov for koordinerte og helhetlige tjenester skal vurderes med hensyn på utarbeidelse av individuell plan (IP)
- Følge opp den årlige brannkontrollen hos brukere som mottar tjenester innen helse og omsorg
- Utarbeide individuelle målsettinger som skal dokumenteres i Geric og evalueres i samarbeid med brukeren/pårørende
- Bydelens helse- og omsorgstjenester bruker velferdsteknologi aktivt for å sikre gode tjenester for sine brukere
- Bydel Søndre Nordstrand fremstår som en attraktiv arbeidsplass med god kultur for læring og et godt fagmiljø
- Ansatte innenfor helse – og omsorgstjenestene har tilstrekkelig kompetanse for å yte tjenester tilpasset Samhandlingsreformens utfordringer og prinsippet om hjelp til selvhjelp

- Bydelen har en ledelse og organisasjonskultur som legger grunnlaget for kvalitativt gode tjenester og godt omdømme
- Implementere strategiske kompetanseplan (2014-2017) for å sikre samspill mellom brukernes behov og tjenesteyternes kompetanse
- Følge opp mål og strategier i Strategisk plan 2012-2015
- Sikre tverrfaglig samarbeid innenfor helse- og omsorgsområdene

Felles strategier og tiltak:

- IP-koordinator skal sikre at alle brukere som har koordinerte og sammensatte tjenester får tilbud om individuell plan
- Videreutvikle samarbeidet mellom enhetene i helse- og omsorgstjenestene for å sikre optimal ressursutnyttelse innenfor gitte rammer og god kvalitet på tjenestene
- IKT-verktøy benyttes i bydelens helse- og omsorgstjenester bla gjennom bruk av velferdsteknologi
- Beholde og rekruttere fagpersonell slik at andelen ansatte med fagutdanning fortsatt er minimum 70% i 2014
- Ønsket kompetanse vektlegges i ansettelsesprosessen
- Ønsket formal og realkompetanse tilføres og utvikles hos ansatte i helse- og omsorgstjenestene
- Tilføre ansatte nødvendig spisskompetanse til å håndtere brukernes behov. Prinsippet ihht Hverdagsrehabilitering vektlegges i opplæring
- Tydelig ledelse med fokus på åpenhet, tillit og myndiggjorte medarbeidere
- Tjenestestedene jobber aktivt med å følge opp de ulike målene i strategisk plan og implementere dette i egen tjeneste

8.1 Søknadskontoret

8.1.1 Budsjettspesifikasjon

KOSTRA-funksjoner for søknadskontoret:

- 234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse
- 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon
- 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende
- 261 Institusjonslokaler
- 733 Transport (ordninger) for funksjonshemmede

Oversikten nedenfor viser budsjett for resultatenheten **Søknadskontoret**

(Beløp i 1000 kr)

Søknadskontoret	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	33 901	34 113	33 672
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	158 626	154 581	162 858
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	98 683	113 606	121 727
Overføringsutgift	353	341	216
Utgift	291 562	302 641	318 473
Salgsinntekter	-18 922	-19 465	-22 013
Refusjoner	-2 681	-2 139	-1 736
Overføringsinntekt	-46 781	-50 875	-50 875
Inntekt	-68 384	-72 479	-74 624
Sum resultatenhet	223 179	230 162	243 849

8.1.2 Ansvarsområde

Bydelen er organisert etter en bestiller/utfører-modell.

Søknadskontoret har bestillerfunksjonen for funksjonsområde 3 og har ansvar for å:

- saksbehandle og fatte vedtak i forhold til søknader om pleie- og omsorgstjenester, samt TT
- saksbehandle klager og fremlegge disse for riktig klageinstans
- inngå og følge opp kontrakter vedrørende eksterne kjøp/salg av tjenester
- analysere behovet for endring og initiere nye eller endrede tjenestetilbud i bydelen
- beregne egenandeler og vederlag for tjenestene og følge opp inntektene
- ansette og følge opp avlastere og støttekontakter
- føre tilsyn med leverandørene
- rapportering
- fatte vedtak og kontraktsfeste AKS (etter skoletidstilbud) for barn og unge over 12 år

- kontraktsinngåelse og oppfølging av VTA (varig tilrettelagt arbeid)

Innen funksjonsområde 3 har bydelen følgende utførertjenester:

- Hjemmesykepleie og praktisk bistand
- Avlastningsbolig for barn og voksne
- Botilbud for mennesker med funksjonsnedsettelse. I tillegg ytes tjenester for hjemmeboende med diagnose psykisk lidelse og funksjonsnedsettelse
- Dagtilbud for funksjonshemmede
- Omsorgsboliger på Kantarellen
- Samlokaliserte botilbud for mennesker med psykiske lidelser

Dessuten kjøper bydelen tjenester i et vesentlig omfang fra etater, andre bydeler og private leverandører.

8.1.3 Status og utfordringer

Bestillerfunksjonen for funksjonsområde 3 ivaretas av søknadskontoret. En løpende utfordring for kontoret er å oppnå samsvar mellom de faglige vurderinger som gjøres, de vedtak som fattes og effektiv utnyttelse av de ressurser som er til disposisjon innenfor tildelte budsjettrammer. For å lykkes i dette arbeidet kreves det et godt samarbeid med så vel bydelens egne utførertjenester, som private utførere, både på system- og individnivå. Dette fordrer at kontoret har god saksbehandlerkompetanse og fokus på effektiv utnyttelse av tilgjengelige ressurser.

Hovedutfordringen for 2015 blir, som tidligere år, å fortsette arbeidet med å harmonisere vedtaksnivået på alle tjenesteområder, med det nivået bydelsbudsjettet gir rom for. Samtidig blir det viktig å styrke samarbeidet mellom søknadskontoret og de forskjellige utførerne, for sammen, innen de økonomiske rammer som foreligger, å sikre et kvalitetsnivå innen de rammer lovverket setter. Bydelens budsjett forutsetter fokus på frivillighet og velferdsteknologi som verktøy, samt utvikling av nye tjenesteområder innen psykisk helse og funksjonshemmede.

For å møte disse utfordringene vil søknadskontoret i 2015 arbeide med å:

- løpende styrke kompetansen på saks- og klagesaksbehandling
- videreutvikle arbeidet med standarder og kvalitetsrutiner, herunder også sikre gode kontrollrutiner og mer korrekt bruk av fagsystemer
- videreutvikle kvalitetssystemet for å sikre lik og riktig saksbehandling, utmåling og tildeling av tjenester
- sikre fokus på rapportering av avvik fra kvalitetsrutiner og prosedyrer
- videreutvikle gode samhandlingsstrukturer på system og individnivå med private leverandører og bydelens egne tjenester
- kartlegge områder der bydelens tjenester grenser opp mot alternative frivillige og forebyggende tilbud som allerede eksisterer, og videreutvikle tilbud som sikrer bedre integrering i bydelens samfunn

Hjemmetjenester

Bydelen er blant de laveste i Oslo på vedtak pr bruker ift hjemmesykepleie. Vedtak for praktisk bistand pr bruker er imidlertid blant de øverste i Oslo. Bydelen er pilot i kommunens satsing på hverdagsrehabilitering, et prosjekt som skal bidra til å gjøre bydelens beboere i stand til å klare seg selv lengre hjemme. Det er trolig at hverdagsrehabilitering vil få effekt for mottakere av praktisk bistand, slik at flere kan klare seg med mindre tjenester fra bydelen og bli mer selvhjulpne.

Samhandlingsreformen har medført at informasjonen fra sykehuset til bydelen rundt brukerne er blitt dårligere. Oslo Universitetssykehus satsing på elektronisk rapportering fra 20.10.2014 vil forhåpentligvis avhjelpe denne situasjonen noe. Tett samarbeid mellom søknadskontoret og hjemmetjenestene er imidlertid viktig for å sikre riktig vedtaksnivå hurtigst mulig.

Bydelen har pr august 2014 75 brukere som har valgt privat leverandør av praktisk bistand, og 15 brukere som har benyttet brukervalg på hjemmesykepleie. Disse vedtakene utgjør henholdsvis 21,5% og 14,3% av total vedtaksmengde og er omtrent uendret sett ift 2013. Bydelen ser imidlertid at behovet for hjemmesykepleie tatt til funksjonshemmede barn er økende hvilket vil få effekt for budsjett 2015.

Tabell 8: Oversikt over vedtakstid, beregnet tid og snittid i hjemmetjenesten

Hjemmetjeneste:	Resultat 2010	Resultat sept 2011	Resultat sept 2012	Resultat sept 2013	Resultat sept 2014
Praktisk bistand, sum antall brukere	392	392	399	414	391
Vedtaksstid per mnd - tot	2 941	2 844	2 497	2 843	2706
Gj.snitt vedtakstimer per bruker per mnd.	7,5	7,3	6,3	6,9	6,9
Hjemmesykepleie, sum antall brukere	275	296	353	414	360
Vedtaksstid per mnd tot.	4 178	3 639	3 207	3 647	4167
Gj.snitt vedtakstimer per bruker per mnd.	15,2	12,3	9,1	10,4	11,6

Sykehjems- og aldershjems plasser

Bydelen har relativt høy andel brukere under 80 år med langtidsvedtak. I 2015 budsjetteres det med gjennomsnittlig 110 sykehjemsplasser, mens det t.o.m. oktober inneværende år er benyttet et gjennomsnitt på 109,6 plasser. Dette er et merforbruk på ca 2 plasser sett opp mot måltall for 2014. Det er ventet at arbeidet med bl.a. hverdagsrehabilitering skal kompensere noe for behov for institusjonsplass.

Bydelens tildelingsprofil baserer seg på LEON-prinsippet. Dette betyr at vedtak skal fattes på laveste effektive omsorgsnivå vurdert ut fra brukerens behov. Etersom innvilget sykehjemsplass er et av de mest omfattende pleie- og omsorgstilbudene bydelen disponerer, tilstrebes det at alle andre tiltak skal være vurdert/utprøvd før plass tildeles.

I tillegg til faste plasser i institusjon, kjøper også bydelen korttids plasser ved Ryenhjemmet og rehabiliteringsplasser ved Kingosgate via Sykehjemsetaten. Plassene

benyttes til utskrivningsklare fra sykehus som vurderes å være i behov av et tidsavgrenset heldøgns pleie- og omsorgstilbud etter utskriving, samt avlastning og stabilisering/vurdering av hjemmeboende.

Det foreligger fra byrådet et forslag til nytt system for finansiering av sykehjemsplasser for brukere med langtidsvedtak. Dagens system innebærer at bydelene betaler ulik pris for forskjellige typer langtidsplasser ut fra det behovet bydelen mener bruker har.

Byrådet foreslår i nytt system at bydelene skal betale en fast pris for langtidsplasser uavhengig av typer plass. Dette vil medføre en økt gjennomsnittskostnad pr sykehjemsplass, sikre lik tildelingspraksis, samt gi bydelene en større forutsigbarhet i budsjettering av sykehjemskostnader. Bydelen vet ikke per november 2014 om dette vil få effekt for budsjett 2015.

Tabell 9: Oversikt over bruk av vektete sykehjemsplasser

Sykehjemsplasser	Resultat 2010	September 2011	September 2012	September 2013	September 2013
Sykehjemsplasser i snitt herav:	100	100	108	104	109,6
Somatisk	52	48	55	53	67
Demens	24	26	26	23	22
Forsterket 1,35, 1,70 og Villa Enerhaugen	8	9	8	6	4,6
Korttidsplass	14	14	15	14	10
Korttid-vurderingsplass utover an block	2	0	2	4	9
Aldershjem	2	1	0	1	1
Intermediær	1,86	2,07	2,17	2,17	nedlagt

Brukerstyrt personlig assistent (BPA)

BPA er en ordning hvor brukere får innvilget vedtak på et bestemt timeantall hjelp, men styrer tiden og bruken av hjelpen selv i samarbeid med sine assistenter. Antall brukere som mottar BPA per september 2014 er 22. Antall vedtakstimer er marginalt lavere enn i 2013 i snitt. Tjenesten vil bli rettighetsfestet i 2015, uten at bydelen vet hvordan dette vil påvirke tjenesteomfanget for 2015. Søknadskontoret har gjennomført en kompetanseheving av tjenesten gjennom kursing av alle saksbehandlere i 2013 og 2014, samt trolig i 2015, for å sikre riktig bruk av denne tjenesten.

Omsorgboliger

Omsorgsboligene på Kantarellen er svært populære og mange ønsker å flytte dit. Det er moderat utflytting fra disse boligene gjennom året, noe som begrenser hvor mange som kan motta dette tilbudet. Bydelen ser behov for flere boliger av denne typen. Bydelen har ikke eget tilbud om omsorg+.

Omsorgslønn

Tildeling av vedtak på omsorgslønn har vært lett synkende i 2014. Utfordringen fremover er å legge tjenestenivået for omsorgslønn på et nivå som både sikrer at den enkelte brukers behov ivaretas samtidig som de økonomiske rammer bydelen har til disposisjon overholdes.

Trygghetsalarm

Bystyret har vedtatt at trygghetsalarmer skal tildeles alle som har fylt 75 år og som selv ønsker det. Søkere under denne aldersgrensen tilbys alarm etter en individuell behovsvurdering. Antall alarmer er i 2014 på samme nivå som i 2013. Det budsjetteres ikke med økning på disse tjenestene.

Avlastingstiltak for familier med funksjonshemmede barn

Bydelen har eget avlastningstilbud for funksjonshemmede barn ved Grensestien avlastningsbolig og for funksjonshemmede voksne ved Solhaug bosenter. I tillegg kjøpes det plasser hos private leverandører, samt at 78 personer i snitt tilbys individuell avlastning i hjemmet. Søndre Nordstrand har byens største populasjon prosentvis under 18 år, målt mot befolkningsandel. Dette bidrar til et stort og økende behov for avlastning av denne type. Det arbeides med å finne nye avlastningstiltak i bydelen.

Støttekontakt

Bydelen har 93 voksne og 37 barn med vedtak om støttekontakt. Bydelen har vedtatt at utførerdelene av denne tjenesten skal overføres enhet Forbygging, frivillighet og folkehelse. Dette gjøres for å styrke brukers tilknytning til etablerte miljøer og sikre rett bruk av tjenesten.

Aktivitetsskolen (AKS)

AKS er et etter-skoletidstilbud til barn. Bydelen finansierer dette dersom barn over 12 år med funksjonshemming er i behov av et slikt tilbud. AKS-plasser kjøpes på de skolene som tilbyr dette. Samtidig kjøpes det plasser hos private leverandører av denne tjenesten. Foruten dette har bydelen også et eget AKS-tilbud i regi av Hallagerbakken aktivitetssenter. Tjenesten er resursskrevende for bydelen og i liten grad påvirkningsbar ift kostnadsnivå og tildeling.

Varig tilrettelagt arbeid (VTA)

Søknadskontoret overtok pr 01.01.2011 et økonomisk delansvar for brukere som er tildelt arbeidsplass ved tilrettelagte bedrifter. Det er NAV som tildeler tjenesten. Pr september 2014 har bydelen 42 brukere i tilrettelagte bedrifter.

Dagtilbud/dagsenter for eldre

Bydelen kjøper 17 dagsenterplasser for brukere over 67 år. I tillegg kjøpes det 6 plasser til fysisk funksjonshemmede. Alle de 23 plassene er på Kantarellen, og det er noe ventetid på disse plassene.

Bydelen har ikke eget dagtilbud for personer med demens. Dette er en gruppe brukere som kun i begrenset grad kan nyttiggjøre seg det ordinære dagsentertilbudet, og med en

stor økning i eldrebefolkningen, vil andelen eldre med demens etter hvert kunne bli omfattende. Bydelen arbeider med å utvikle tilbud til hjemmeboende med demens.

Det tilbys også dagtilbud for personer med funksjonshemning. Pr september 2014 er 15 personer i bydelens eget dagtilbud og 31 mottar kjøpte tjenester. Bydelen vil ha som strategi for 2015 og årene som kommer, å opprette dagtilbud til flest mulig med boligtilbud i bydelens egen regi. Oslo kommune arbeider for å gi brukere fritt brukervalg på denne tjenesten. Det er uvisst hvilken påvirkning dette kan få for bydelens kostnadsnivå i 2015.

Transportordningen (TT)

Antall brukere av ordningen er per september 2014 831. Saksbehandlerne på søknadskontoret samarbeider med andre bydeler for å tilstrebe en noenlunde lik praksis i tildelingen innenfor rammen av sentrale retningslinjer og i henhold til forskrift for TT-transport. Bydelen har mange brukere med behov for tilrettelagt transport og dette er kostnadskrevende med dagens kontrakter.

Det er videre noe usikkerhet rundt hvilket kostnadsbilde TT-tjenesten vil utgjøre for 2015. NAV har pr september 2014 overtatt finansiering og gjennomføring av arbeidsreiser for arbeidsføre. Dette er det tatt høyde for i budsjettering av TT-kostnader for 2015.

Seniorsenter

Prinsdal seniorsenter er privat og får driftstøtte fra bydelen. Driftsstøtten foreslås videreført i 2014, justert for lønns- og prisstigning. Senteret sender ut program til alle personer over 62 år som bor i bydelen. Det er daglig mellom 40-60 personer innom senteret. Det er ikke kapasitet verken på kjøkkenet eller i lokalene for øvrig til større økning i antall brukere. Aktivitetene som tilbys er godt besøkt. Bydelen samarbeider med seniorsenteret for å utvikle et dagtilbud for hjemmeboende demente.

Anskaffelser

Søknadskontoret bruker hoveddelen av sitt budsjett på å kjøpe ulike pleie- og omsorgstjenester til befolkningen. Alle nye kjøp og re-anskaffelser skal gjøres i tråd med lov og forskrift om offentlige anskaffelser og systematisk kontroll av anskaffelser skal gjennomføres. Bydelens enhet for bestilling og anskaffelser er en særskilt viktig part i dette arbeidet og enheten gjennomfører de fleste anskaffelser og tilsyn i samarbeid med søknadskontoret.

8.1.4 Mål, strategier og tiltak

Bydelens mål

- Når personer trenger hjelp, skal brukernes muligheter, ressurser og mål fokuseres
- Ha en optimal fordeling av egenproduksjon versus tjenestekjøp
- Justere tiltaks/vedtaksnivå i forhold til Oslo-snittet
- Benytte personalressursene på en effektiv måte

- Styrke samarbeidet med eksterne aktører, spesielt 2. linjen for å avgrense bydelens ansvarsområde
- Sikre effektiv utnyttelse av eget tjenestetilbud

Strategier og tiltak

For å nå målene vil bydelen:

- bidra til at hver enkelt bruker får utnyttet og videreutviklet sitt potensial til å bli/være mest mulig selvhjulpen
- utvikle metoder som sikrer brukerens medvirkning og bidrar til egenomsorg
- mobilisere brukernes nettverk gjennom hjelp til selvhjelp
- tilrettelegge for godt tverrfaglig samarbeid internt og i forhold til eksterne aktører med fokus på Individuell plan (IP)
- avklare og sikre et godt samarbeid mellom 1. og 2. linjetjenesten i tråd med Samhandlingsreformens prinsipper
- tilstrebe å øke antall samhandlingsarenaer mellom aktørene i helsetjenesten
- gjennomgå vedtak og tildelingspraksis på tjenesteområdene for å tilpasse aktivitetsnivået i henhold til økonomisk handlingsplan
- samarbeide med innsatsteamet og utførerertjenesten, slik at brukerne sikres et tilbud på lavest mulig effektivt omsorgsnivå (LEON-prinsippet), også innen psykisk helse
- bidra til at samtlige av bydelens anskaffelser gjennomføres etter lov og forskrift om offentlige anskaffelser
- føre kontroll med og ha systematisk oppfølging av kontraktene
- implementere bydelens reviderte internkontrollsystem, samt sikre god og riktig arbeidsflyt gjennom skriftliggjøring av retningslinjer og prosedyrer
- gi brukertilpassede og spesialiserte pleie- og omsorgstjenester, som ivaretar valgfrihet og brukermedvirkning
- ha fokus på nærværarbeid og dermed redusere sykefravær
- ha fokus på systematisk HMS-arbeid

8.2 Tjenester til hjemmeboende

8.2.1 Budsjettspesifikasjon

KOSTRA-funksjoner for Tjenester til hjemmeboende:

254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende

Oversikten nedenfor viser budsjett for resultatenheten **Tjenester til hjemmeboende**

(Beløp i 1000 kr)

Tjenester til hjemmeboende	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	47 289	43 679	44 030
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	8 619	5 626	6 003
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	326	362	230
Overføringsutgift	424	295	295
Utgift	56 658	49 962	50 558
Salgsinntekter	-64	-85	-124
Refusjoner	-37 130	-28 944	-30 333
Overføringsinntekt	-80	0	-495
Inntekt	-37 274	-29 029	-30 952
Sum resultatenhet	19 384	20 933	19 606

8.2.2 Hjemmetjenesten

8.2.2.1 Ansvarsområde

Hjemmetjenester er den kommunale utførertjeneste som utøver hjemmesykepleie og praktisk bistand samt natt- tjenester etter vedtak fattet av Søknadskontoret.

Hjemmetjenester yter tjenester til hjemmeboende personer i henhold til Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.

Fra 1.1.2014 er det ansatt en kreftkoordinator. Stillingen er finansiert i samarbeid med Kreftforeningen og er et lavterskeltilbud for kreftsyke i vår bydel. Per 30.9.2014 har 85 kreftsyke fått oppfølging av kreftkoordinator.

Praktisk bistand

Praktisk bistand yter tjenester etter brukervalgsordningen. I tillegg til rengjøring utfører hjemmehjelpere enklere pleie- og omsorgsoppgaver. Tjenesten ytes på dag, kveld, helg og helligdager. Praktisk bistand er samordnet med hjemmesykepleien på kveld, helg og helligdager.

Da praktisk bistand også omfatter oppgaver, blant annet knyttet til ernæring og personlig stell, er det behov for økt kompetanse blant hjemmehjelperne. 3,5 årsverk av 13,5 årsverk er derfor omhjemlet til helsefagarbeiderstillinger.

Hjemmesykepleien og natt-tjenesten

Hjemmesykepleien yter tjenester etter brukervalgsordningen. Tjenesten ytes på dag, kveld, helg og helligdager. Natt-tjenesten er unntatt fra brukervalgsordningen.

8.2.2.2 Status og utfordringer

Hjemmesykepleien har 246 aktive brukere pr. 30.09.2014. Tildelt tjeneste utgjør 2362 timer i måned, fordelt på 6219 besøk. Antall brukere under 67 år er ca. 33,33 %.

Praktisk bistand har 284 aktive brukere pr. 30.09.2014. Tildelt tjeneste utgjør 1883 timer per måned, fordelt på 3564 besøk. Antall brukere under 67 år er ca. 28-30 %.

Natt-tjenesten har 34 brukere pr. 30.09.2014. Tildelt tjeneste utgjør 911 timer per måned.

Antall utskrivningsklare pasienter har økt betydelig siden samhandlingsreformen ble innført 1.1.2012. Dette har medført at utskrivningsklare pasienter med større behov for helsetjeneste enn tidligere blir sendt hjem. Bydel Søndre Nordstrand har per september 2014 ingen personer som har ligget på sykehus etter at de er UK-meldt til bydelen. Dette er krevende utfordringer også for hjemmetjenesten, med hensyn til både å ha riktig kompetanse og personell på plass til rett tid for å møte brukernes behov. Reformen har medført at hjemmetjenesten har større behov for bred og styrket faglig kompetanse for å ta imot brukere med ulike og sammensatte behov. Det kreves også et tettere samarbeid med Søknadskontor, fastleger og bydelens innsatsteam og innsats-/hverdagsrehabiliteringsteam.

Demens sykdom og kognitiv svikt har sine utfordringer. Ca. 40% av tjenestenes brukere faller innunder disse brukergruppene (med og uten diagnose). Antatt økning i brukergruppene er ca. 30 % hvert år. Bruk av velferdsteknologi, hjelpemidler og stimulanse- aktivitet og avlastning for pårørende kan være med å kvalitetssikre omsorgen rundt brukere med demens sykdom og kognitiv svikt.

For å kvalitetssikre en bedre helse, arbeider tjenestene systematisk ved å følge tett opp brukeres mediske tilstand, blant annet gjennom systematisk ernæringsarbeid og hensiktsmessig medisinerings. Dette trenger en kontinuerlig kompetanseheving blant ansatte og krever et tett samarbeid med fastlegene og pårørende.

Behovsstyrt bemanning (BOB) ble igangsatt fra 2011 og det jobbes stadig med utvikling av tjenesten for å møte kravet. BOB er et kompetansestyringssystem som det vil bli arbeidet videre med i 2014. Ordningen innebærer et økt fokus på kvalitet, brukermedvirkning og at brukerne får en fast person å forholde seg til.

8.2.2.3 Mål, strategier og tiltak

Hjemmetjenester skal bidra til å møte målet om at flere eldre og personer med nedsatt funksjonsevne skal kunne leve selvstendig, holde seg friske og bo hjemme.

Hjemmetjenester skal vurdere vedtak kontinuerlig etter LEON prinsippet, slik at tjenestene blir gitt på riktig nivå i rett tid. Tjenestene skal leveres med god kvalitet med fokus på brukeres behov, verdighet og integritet (selvstendighet).

Bydelens mål

- Ivareta brukernes mål og ressurser til aktiv deltakelse i eget liv
- Opplæring og implementering av hverdagsmestering for så vel brukere som ansatte
- Sikre at de økonomiske rammebetingelsene for tjenestene er styrende for aktiviteten
- Ha en hjemmetjeneste hvor fleksibilitet i bruk av ressursene skal bidra til en effektiv drift
- Sikre at hjemmeboende får tjenester i tråd med lover og regler og Søknadskontorets vedtak
- Sikre at brukere med sammensatte helseutfordringer får tilbud om Individuell plan, og deltar aktivt i ansvarsgruppe
- Øke tryggheten i egne hjem med tanke på brannsikkerhet hos eldre brukere
- Sikre fagutvikling og kompetanseheving hos ansatte, slik at ansatte føler seg trygge i møte med brukere herunder fokus på gode norskkunnskaper
- Sikre at personer som mottar flere tjenester skal oppleve at disse er koordinerte og helhetlige
- Forebygge vold i nære relasjoner
- Etablere forpliktende samarbeidsforum innen booppfølging mellom NAV, Enhet barnevern og Enhet tjenester til hjemmeboende

Strategier og tiltak

For å nå målene vil bydelen:

- yte tjenester slik at hver enkelt bruker får utnyttet og videreutviklet sine ressurser til å bli mest mulig selvhjulpen
- arbeide for et tett og godt samarbeid mellom hjemmetjenester og Søknadskontoret, fastleger og pårørende ved revurdering og evaluering av vedtak til brukerne etter LEON-prinsippet (laveste effektive omsorgsnivå)
- tilrettelegge for godt tverrfaglig samarbeid internt og i forhold til eksterne aktører med fokus på Individuell plan (IP)
- sikre dokumentasjon og opplysninger hos brukere med demens sykdom og kognitivsvikt iht samarbeid med demesteam og fastlege
- gjennomføre opplæring i GERICA for å sikre riktig journalføring og dokumentasjon
- utføre opplæring og kartlegging innen legemidlerhåndtering, ernæring og prosedyrer
- tett oppfølging av internkontrollsystemet
- gjennomføre brannvern sjekk årlig hos alle brukere etter vedtak

- sikre kompetanseheving gjennom lederfokus på å arrangere internundervisning og skape møtearenaer
- tilrettelegge tjenestene slik at bruker og pårørende aktivt kan delta i utarbeidelsen av brukermål og hvordan tjenestene skal utføres for å gi riktig tjeneste etter brukers behov
- sikre at behovstyrt bemanning (BOB) fungerer etter intensjonen
- arbeide aktivt med plan og opplæring for forebygging og håndtering av vold i nære relasjoner
- arbeide systematisk med nærværarbeid
- arbeide systematisk med HMS-arbeid i samarbeid med lokale tillitsvalgte og verneombud

8.2.3 Psykisk helse

8.2.3.1 Ansvarsområde

Bydelens ansvar og utfordringer med hensyn til å ivareta behovene til mennesker med psykiske lidelser er betydelige. Den statlige opptrappingsplanen for psykisk helse og Oslos handlingsplan for psykisk helsearbeid 2004 – 2008 ble avsluttet i 2008. Handlingsplan for psykisk helsearbeid i Oslo (2015-2018) er nå under utarbeidelse og det vil i denne forbindelse bli laget en ny lokal handlingsplan for Bydel Søndre Nordstrand. Ansvars- og satsingsområdene vil der bli tydeligere beskrevet.

8.2.3.2 Status og utfordringer

Det psykiske helsearbeidet i bydelen er integrert i de fleste av bydelens tjenester, som helse - og omsorg, familiesenter, helsestasjon og skolehelsetjenesten, boligseksjonen og VIA kvalifiseringscenter. Bydelen opprettet i 2007 en egen Enhet psykisk helse, og som i dag består av psykisk helseteam, Broa aktivitetshus, Vilje viser vei, 3 døgnbemannede boliger og 4 ubemannede bokollektiv med noe booppfølging for beboerne. Fra 2015 vil de tre døgnbemannede boligene legges inn under Enhet boliger med bemanning, mens de resterende tjenestene legges under Enhet tjenester til hjemmeboende. Tjenestene innen psykisk helse har tverrfaglig sammensatte stillinger som driver individuell oppfølging og gruppeaktiviteter til brukere med psykiske helseplager.

Pr. oktober 2014 har psykisk helseteam 196 brukere med vedtak på individuell oppfølging, Broa aktivitetshus registrert ca 90 brukere og Vilje viser vei 23 deltakere. Det bor 8 personer i ubemannede bokollektiv. Psykisk helseteam har flere gruppeaktiviteter blant annet fotballgruppe, bassengtrim og KID-kurs (depresjonsmestrings-kurs), hvor flere av deltakerne ikke har vedtak og ikke tas med i beregningen over antall brukere.

Psykisk helsetjeneste har følgende utfordringer:

- det er behov for mer kompetanse på arbeidet med psykisk syke med flyktning/innvandrerbakgrunn og med rusproblemer. De psykiske helsetjenestene ser en økning i individuell oppfølging fra denne brukergruppen

- sikre tilstrekkelig brukermedvirkning
- riktig kompetanse hos personalet
- tilstrekkelig booppfølging
- utnytte ledig bokapasitet ved botilbudene
- nok egnede støttekontakter
- samhandlingsreformen for psykisk helse

Det er utarbeidet en samarbeidsavtale mellom Oslo kommune og helseforetakene om psykisk helsearbeid, og bydelen har inngått en samarbeidsavtale med DPS og Helse Sør-Øst. Bydelen rapporterer på øremerkede midler både gjennom økonomiske rapporter og kvalitative rapporter.

8.2.3.3 Mål, strategier og tiltak

Bydelens mål

- Liv, helse, miljø og materielle verdier skal være vernet mot brann og eksplosjon
- Kvalitetsprosedyrene som er utarbeidet blir implementert ved tjenestestedene
- Ha fokus på deltakelse i arbeid og andre aktive tiltak fremfor passive ytelser
- Brukernes muligheter, ressurser og mål skal fokuseres for å fremme deltakelse og likeverd
- Sikre at de økonomiske rammebetingelsene for tjenesten er styrende for aktiviteten
- Sikre brukermedvirkning og gjennomføre brukerundersøkelser
- Ha samarbeid og dialog med spesialisthelsetjenesten
- Foreta individuell kartlegging av brukere med tung rus- og psykiatriproblematikk med bistansbehov for å mestre og beholde sine boforhold
- Innføre velferdsteknologi for å forebygge og fremme god helse, samt øke effektiviteten ved tjenestestedene

Strategier og tiltak

For å nå målene vil bydelen:

- på hvert tjenestested skal kvalitetsprosedyrer som er i hht Kvalitetsforskriften implementeres og videreutvikles for å sikre gode tjenester
- bidra til at flere kommer i arbeid gjennom å ha fokus på effektive kvalifiseringstiltak basert på brukernes utgangspunkt og behov
- tjenestestedene jobber aktivt med å sette tydelige mål for å ivareta og utvikle brukernes ressurser
- yte koordinerte tjenester på riktig nivå til rett tid (LEON-prinsippet)
- gjennom tjenesteapparatet bidra til at hver enkelt bruker får utnyttet og videreutviklet sitt potensial til å bli/være mest mulig selvhjulp
- mobilisere brukernes nettverk gjennom hjelp til selvhjelp
- fokus på ansvarliggjøring av brukerne samt effektivisering av tjenesten ved å legge til rette for velferdsteknologi. Bruk av informasjonsverktøy (bl.a. nettbrett)
- tilrettelegge for godt tverrfaglig samarbeid internt og i forhold til eksterne aktører med bruk av Individuell plan (IP)

- legge forholdene til rette og være pådriver for økt fysisk aktivitet og sunn livsstil
- sikre at enhetens tjenester har nødvendig kunnskap om positive helsevalg og formidler dette videre til tjenestemottakerne
- intensivere samarbeidet med spesialisthelsetjenesten for å utvikle gode og brukertilpassede tjenester
- samarbeide aktivt med Enhet søknadskontor for å redusere kjøp av tjenester fra eksterne leverandører der dette vil være faglig og økonomisk hensiktsmessig
- samarbeide med Enhet søknadskontor, for optimal utnyttelse av kapasiteten i tjenestenes bo-, oppfølging- og aktivitetstilbud
- ha fokus på nærværarbeid for å redusere sykefraværet

8.3 *Boliger med bemanning*

8.3.1 Budsjettspesifikasjon

KOSTRA-funksjoner for enhet **Boliger med bemanning**:

253	Helse- og omsorgstjenester i institusjon
254	Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende
261	Institusjonslokaler
265	Kommunalt disponerte boliger

Oversikten nedenfor viser budsjett for resultatenheten **Boliger med bemanning**

(Beløp i 1000 kr)

Boliger med bemanning	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	118 944	119 397	114 127
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	4 145	5 099	5 023
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	679	679	747
Overføringsutgift	664	538	538
Utgift	124 432	125 713	120 435
Salgsinntekter	-959	-1 139	-1 214
Refusjoner	-6 843	-805	-805
Overføringsinntekt	-126	0	0
Inntekt	-7 927	-1 944	-2 019
Sum resultatenhets	116 505	123 769	118 416

8.3.2 Funksjonshemmede

8.3.2.1 Ansvarsområde

Tjenestene i Enhet funksjonshemmede ytes i henhold til Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Enhet funksjonshemmede er en utfører tjeneste og all tjenesteutøving baserer seg på vedtak fattet av Enhet søknadskontor.

8.3.2.2 Status og utfordringer

Enhet funksjonshemmede ble i 2010 samlet til en egen enhet. Enheten består av administrasjon funksjonshemmede, seks botilbud, ett avlastningstilbud og ett dag- og aktivitetstilbud. Ett av botilbudene gir i tillegg avlastning til tre familier med hjemmeboende voksne funksjonshemmede familiemedlemmer.

Bjørn Bondes vei bosenter gir botilbud for 7 mennesker med funksjonsnedsettelse og ulik grad av bistandsbehov. Beboerne har tidligere enten hatt botilbud i andre bydeler, hatt avlastningsopphold hos private leverandører eller ved bydelens egen avlastningsbolig eller bodd hjemme hos foreldrene. Tjenestestedet har 21,24 årsverk.

Solhaug bosenter har ti beboere. Tjenestestedet gir i tillegg avlastning til familier med funksjonshemmede eldre barn over 18 år. I dag er det tre familier som benytter avlastningstilbud ved Solhaug bosenter. Tjenestestedet har 24,34 årsverk.

Furulia omsorgsboliger gir botilbud til 15 beboere med ulik grad av funksjonsnedsettelse og bistandsbehov. Omsorgsboligen er i et ordinært borettslag med egen personalbase hvor brukerne har selvstendige leiligheter. Tjenestestedet har 21,98 årsverk.

Vestskrenten bosenter gir botilbud til 3 beboere, samt til 9 hjemmeboende som bor i tilrettelagte leiligheter i nærheten. Tjenestestedet har 9,34 årsverk.

Nordskrenten bosenter gir botilbud til 5 beboere med funksjonsnedsettelse og varierende grad av bistandsbehov. Tjenestestedet har 11,73 årsverk.

Sponstuveien bosenter gir botilbud til 4 beboere med funksjonsnedsettelse og omfattende bistandsbehov. Tjenestestedet har 13,73 årsverk.

Grensestien avlastningstilbud gir avlastning til 13 familier med yngre funksjonshemmede under 18 år. Grensestien har plass til 4 brukere pr. døgn og har i år fått nye brukere overført fra eksterne leverandører. Tjenestestedet har 13,28 årsverk.

Hallagerbakken aktivitetssenter tilbyr dag- og aktivitetstilbud til 16 funksjonshemmede brukere. I 2013 ble åpningstiden utvidet til kl.17.00. I 2014 er det tre familier med hjemmeboende, voksne funksjonshemmede barn som på denne måten får mulighet til overholde ordinær arbeidstid. Denne tjenesten har tidligere vært organisert av Enhet fritid ved Låven fritidsklubb.

Tjenestestedet har 11,5 årsverk.

Bydelen drifter selv stillingen som orkesterleder for bandet Moonshine som har seks medlemmer. Moonshine har ukentlige øvinger og underholder på ulike arrangementer i og utenfor bydelen.

I bydelen er det etablert et fritidstilbud for funksjonshemmede hver tirsdag i regi av Frivillighetssentralen. Tilbudet ved tirsdagsklubben benyttes i stor grad av bydelens funksjonshemmede, men også av brukere fra andre bydeler. Noen av enhetens brukere benytter seg av et musikktilbud i regi av Voksenopplæringen ved Skullerud voksenopplæring. Enhetens funksjonshemmede benytter også fritidstilbud i andre bydeler som for eksempel Frysja fritidsklubb, diskotekkvelder ved Åsen voksenopplæringscenter og rullestoldans ved Furuset skole.

Enhet funksjonshemmede har utfordringer knyttet til rekruttering av fagpersonell, spesielt vernepleiere. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester kap. 9, rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt, krever godt kvalifisert personell. Forsvarlig håndtering av medisiner til brukergruppen krever personell som, i kraft av sin formelle bakgrunn, kan utføre denne typen oppgaver. Enheten har innført BOB (Behovsstyrt bemanning), som er et kompetansestyringssystem som bidrar til å sikre kvalitet i tjenesten.

Boenheter, dagsenter- og avlastningsplasser i enheten regi

Tabell 10: Oversikt over boliger mm til mennesker med nedsatt funksjonsevne i bydelen

Navn og type bolig	Antall beboere
Solhaug bosenter	10 beboere
Furulia omsorgsboliger	15 beboere
Sponstuveien bosenter	4 beboere
Vestskrenten bosenter (inkl Dyretråkket og andre)	12 beboere
Nordskrenten bosenter	5 beboere
Bjørn Bondesvei bosenter	7 beboere
Totalt antall boenheter	53 boenheter

Navn på bydelens dagsenter- og avlastningstilbud	Antall brukere
Hallagerbakken aktivitetssenter	16 brukere
ESO-tilbud	3 brukere
Grensestien avlastningsbolig	13 brukere på totalt 4 plasser
Solhaug bosenter	3 avlastningsbrukere
Totalt	35 brukere av bydelens dagsenter- og avlastningstilbud

8.3.2.3 Mål, strategier og tiltak

Bydelens mål

- liv, helse, miljø og materielle verdier skal være vernet mot brann og eksplosjon. Prosedyrer og rutiner ift brannsikkerhet følges opp ved tjenestestedene
- Tjenester og botilbud til funksjonshemmede skal være individuelt tilrettelagte, tilstrekkelige og av god kvalitet
- Bidra til å fremme deltagelse og likestilling for mennesker med funksjonshemminger
- Tilrettelegge slik at den enkelte i størst mulig grad kan bevare sin selvstendighet
- Differensiert tjenestetilbud, tilpasset den enkelte brukers behov hvor medbestemmelse og valgfrihet skal være i fokus

- Kvalitetsprosedyrene som er utarbeidet blir implementert og videreutviklet ved tjenestestedene for å sikre gode tjenester
- Brukernes muligheter, ressurser og mål skal fokuseres på for å fremme deltagelse og likeverd
- Sikre at de økonomiske rammebetingelsene for tjenesten er styrende for aktiviteten
- Sikre brukermedvirkning og gjennomføre brukerundersøkelser
- Ha samarbeid og dialog med spesialisthelsetjenesten
- Innføre velferdsteknologi for å forebygge og fremme god helse, samt øke effektiviteten i enheten

Strategier og tiltak

For å nå målene vil bydelen:

- redusere utvikling og konsekvenser av brann i brukers hjem ved årlige brannkontroller samt gjennomføre risikovurdering av brukers funksjonsnivå ift brann i bydelens botilbud
- på hvert tjenestested skal enhetens kvalitetsprosedyrer som er i hht Kvalitetsforskriften implementeres
- prosedyrer og rutiner ift forvaltning av brukers økonomiske midler følges opp ved tjenestestedene
- bidra aktivt med å videreutvikle tilbud til det beste for brukerne og mobilisere brukernes nettverk gjennom hjelp til selvhjelp
- tjenestestedene jobber aktivt med å sette tydelige mål for å ivareta og utvikle brukernes ressurser
- når personer trenger hjelp er fokus på brukernes muligheter, ressurser og mål.
- yte tjenester som er individuelt tilpasset, ivaretar valgfrihet og som bidrar til økt egenomsorg og brukermedvirkning
- tjenesteyterne har fokus på brukers ernærings situasjon og legger forholdene til rette for økt fysisk aktivitet og sunn livsstil
- sikre at de økonomiske rammebetingelsene for tjenesten er styrende for aktiviteten

- yte koordinerte tjenester på riktig nivå til rett tid (LEON-prinsippet)
- samarbeide med enhet Søknadskontor, for optimal utnyttelse av kapasiteten i enhetens bo-, avlastnings- og dagtilbud
- tilrettelegge for godt tverrfaglig samarbeid internt og i forhold til eksterne aktører med bruk av Individuell plan (IP)
- sikre at enhetens tjenester har nødvendig kunnskap om positive helsevalg og formidler dette videre til tjenestemottakerne
- sikre at enhetens ansatte har tilfredsstillende fagkompetanse og gode norskkunnskaper
- ha kontinuerlig opplæring av ansatte i bruk av Gericca på alle tjenestesteder.
- intensivere samarbeidet med spesialisthelsetjenesten for å utvikle gode og brukertilpassede tjenester
- samarbeide aktivt med Enhet Søknadskontor for å redusere kjøp av tjenester fra eksterne leverandører der dette vil være faglig og økonomisk hensiktsmessig
- fokus på ansvarliggjøring av brukerne samt effektivisering av tjenesten ved å legge til rette for velferdsteknologi.
- ha fokus på nærværarbeid for å redusere sykefraværet
- arbeide systematisk og ha fokus på helse- miljø og sikkerhet

8.3.3 Boliger Psykisk helse

8.3.3.1 Ansvarsområde

Bydelenes ansvar og utfordringer med hensyn til å ivareta behovene til mennesker med psykiske lidelser er betydelige. Den statlige opptrappingsplanen for psykisk helse og Oslos handlingsplan for psykisk helsearbeid 2004 – 2008 ble avsluttet i 2008. Handlingsplan for psykisk helsearbeid i Oslo (2015-2018) er nå under utarbeidelse og det vil i denne forbindelse bli laget en ny lokal handlingsplan for Bydel Søndre Nordstrand. Ansvars- og satsingsområdene vil der bli tydeligere beskrevet.

8.3.3.2 Status og utfordringer

Bydelen opprettet i 2007 en egen Enhet psykisk helse, og som i dag består av psykisk helseteam, Broa aktivitetshus, Vilje viser vei, 3 døgnbemannede boliger og 4 ubemannede bokollektiv med noe booppfølging for beboerne. Fra 2015 vil de tre døgnbemannede boligene legges inn under Enhet boliger med bemanning.

Det bor til sammen 29 personer i botilbud med døgnbemanning i bydelens regi. Disse er fordelt på Hauketoveien (14 plasser), Bjørndal gård (10 plasser) og Holmlia bokollektiv (5 plasser). Hauketoveien og Bjørndal gård vil fra 2015 øke med 2 plasser ved hvert tjenestested. Hauketoveien gir også forsterket oppfølging av en hjemmeboende bruker. I tillegg kjøper bydelen det 18 institusjonsplasser.

Ett av målene i den statlige opptrappingsplanen for psykisk helse var å sørge for at mennesker med psykiske lidelser tilbys bolig og tjenester på 1.linjenivå. Mange av

brukerne har omfattende behov for bistand for å mestre et liv i egen bolig. Å fremskaffe boliger, både samlokaliserte boliger og ordinære kommunale boliger har vært, og er en av de store utfordringene for bydelen. Spesialisthelsetjenesten etterspør stadig flere boliger i bydelen og det synes som om brukerguppen trenger mer spesialiserte og omfattende tjenester nå enn for noen få år tilbake. Dette kan ha sammenheng med at spesialisthelsetjenesten bygger ned sine tilbud og overfører stadig flere brukere til 1. linjenivå. Det har vært gjennomført forhandlinger i enkeltsaker mellom spesialisthelsetjenesten og bydelen om en mer langsiktig deling av faglig ansvar og utgifter, basert på sammenhengen mellom brukers behov for behandling, oppfølging i årene fremover og behovet for bistand til å klare hverdagens utfordringer.

Boligene innen psykisk helse har følgende utfordringer:

- Behov for mer kompetanse på arbeidet med psykisk syke med flyktning/innvandrerbakgrunn og med rusproblemer
- Sikre tilstrekkelig brukermedvirkning
- Riktig kompetanse hos personalet
- Tilbakeføre brukere fra spesialisthelsetjenesten og andre kommuner/bydeler
- Utnytte ledig bokapasitet ved botilbudene
- Samhandlingsreformen for psykisk helse

Det er utarbeidet en samarbeidsavtale mellom Oslo kommune og helseforetakene om psykisk helsearbeid, og bydelen har inngått en samarbeidsavtale med DPS og Helse Sør-Øst. Bydelen rapporterer på øremerkede midler både gjennom økonomiske rapporter og kvalitative rapporter.

8.3.3.3 Mål, strategier og tiltak

Bydelens mål

- Liv, helse, miljø og materielle verdier skal være vernet mot brann og eksplosjon
- Kvalitetsprosedyrene som er utarbeidet blir implementert ved tjenestestedene
- Ha fokus på deltakelse i arbeid og andre aktive tiltak fremfor passive ytelser
- Brukernes muligheter, ressurser og mål skal fokuseres for å fremme deltakelse og likeverd
- Sikre at de økonomiske rammebetingelsene for tjenesten er styrende for aktiviteten
- Sikre brukermedvirkning og gjennomføre brukerundersøkelser
- Ha samarbeid og dialog med spesialisthelsetjenesten
- Innføre velferdsteknologi for å forebygge og fremme god helse, samt øke effektiviteten ved tjenestestedene

Strategier og tiltak

For å nå målene vil bydelen:

- sikre at prosedyrer og rutiner ift brannsikkerhet følges opp ved tjenestestedene
- på hvert tjenestested skal kvalitetsprosedyrer som er i hht Kvalitetsforskriften implementeres og videreutvikles for å sikre gode tjenester

- prosedyrer og rutiner ift forvaltning av brukers økonomiske midler utarbeidet i 2013 følges opp ved tjenestestedene
- tjenestestedene jobber aktivt med å sette tydelige mål for å ivareta og utvikle brukernes ressurser
- yte koordinerte tjenester på riktig nivå til rett tid (LEON-prinsippet)
- gjennom tjenesteapparatet bidra til at hver enkelt bruker får utnyttet og videreutviklet sitt potensial til å bli/være mest mulig selvhjulpen
- mobilisere brukernes nettverk gjennom hjelp til selvhjelp
- fokus på ansvarliggjøring av brukerne samt effektivisering av tjenesten ved å legge til rette for velferdsteknologi.
- tilrettelegge for godt tverrfaglig samarbeid internt og i forhold til eksterne aktører med bruk av Individuell plan (IP)
- legge forholdene til rette og være pådriver for økt fysisk aktivitet og sunn livsstil
- sikre at enhetens tjenester har nødvendig kunnskap om positive helsevalg og formidler dette videre til tjenestemottakerne
- intensivere samarbeidet med spesialisthelsetjenesten for å utvikle gode og brukertilpassede tjenester
- sammen med Enhet søknadskontor bidra til effektiv tilbakeflytting av brukere fra spesialisthelsetjenesten og andre tjenester til enhetens egne botilbud
- samarbeide aktivt med enhet Søknadskontor for å redusere kjøp av tjenester fra eksterne leverandører der dette vil være faglig og økonomisk hensiktsmessig
- samarbeide med Enhet søknadskontor, for optimal utnyttelse av kapasiteten i tjenestenes bo- , oppfølging- og aktivitetstilbud
- ha fokus på nærværarbeid for å redusere sykefraværet
- arbeide systematisk og ha fokus på helse- miljø og sikkerhet

9 FUNKSJONSOMRÅDE 4: ØKONOMISK SOSIALHJELP OG KVALIFISERINGSORDNINGEN

Funksjonsområdets samlede budsjettall for 2015, sammenholdt med regnskap 2013 og Dok 3 2014 er som følger:

(Beløp i 1000 kr)

FO 4, Økonomisk sosialhjelp	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	29 572	28 061	29 323
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	1 470	11 228	8 468
Overføringsutgift	79 693	75 870	86 638
Finansutgifter og finanstransaksjoner	2 509	0	0
Utgift	113 243	115 159	124 429
Salgsinntekter	-2	0	0
Refusjoner	-4 800	-3 509	-4 400
Overføringsinntekt	-308	0	-400
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-957	-600	-600
Inntekt	-6 067	-4 109	-5 400
Sum Funksjonsområde	107 176	111 050	119 029

9.1 Økonomisk sosialhjelp

9.1.1 Budsjettspesifikasjon

KOSTRA-funksjoner for økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsordningen

- 281 Økonomisk sosialhjelp
- 276 Kvalifiseringsordningen

Oversikten nedenfor viser budsjett for resultatenheten **Økonomisk sosialhjelp**

(Beløp i 1000 kr)

Økonomisk sosialhjelp	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	29 387	28 061	28 816
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	1 078	11 228	8 468
Overføringsutgift	79 685	75 870	86 638
Finansutgifter og finanstransaksjoner	2 509	0	0
Utgift	112 660	115 159	123 922
Salgsinntekter	-2	0	0
Refusjoner	-4 819	-3 509	-4 400
Overføringsinntekt	-308	0	-400
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-957	-600	-600
Inntekt	-6 086	-4 109	-5 400
Sum resultatenhete	106 575	111 050	118 522

9.1.2 Ansvarsområde

Økonomisk sosialhjelp

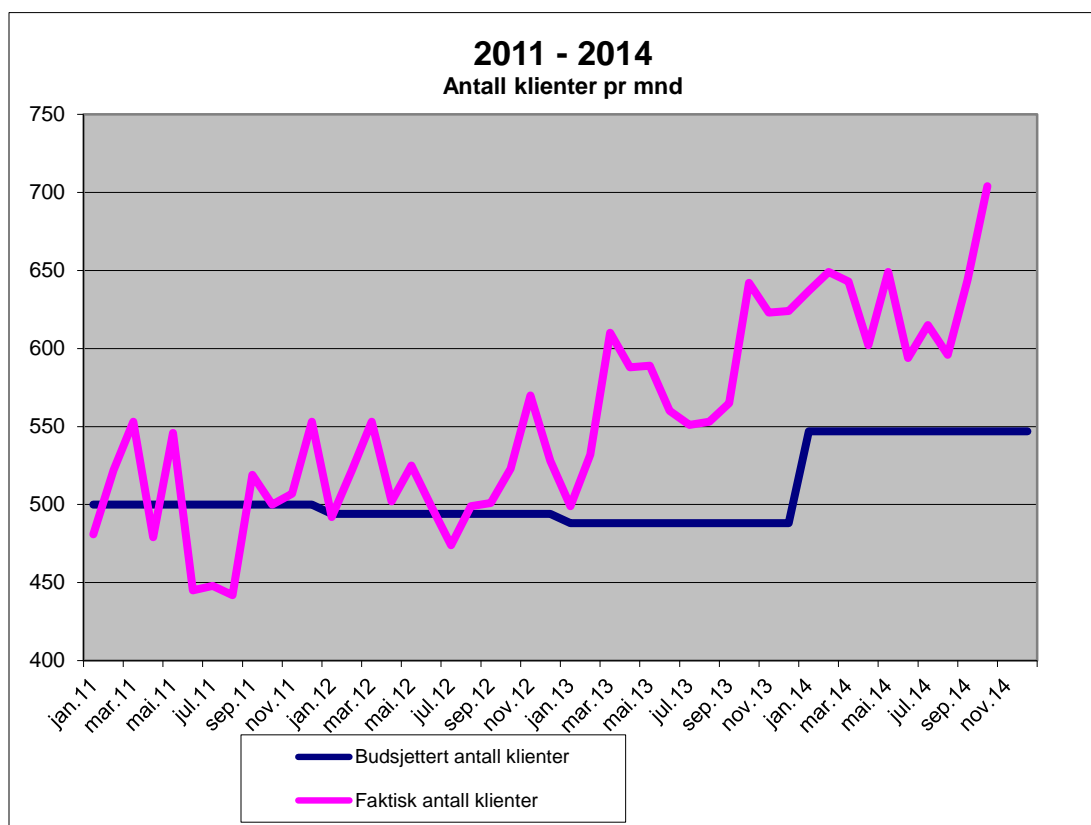
Sosialtjenesten har forvaltningsansvar etter Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen §18, §19. Økonomisk sosialhjelp er en behovsprøvet ytelse for personer som ikke kan sørge for livsopphold på annen måte. Ytelsen er midlertidig og gis når alle andre muligheter er prøvd og skal ses i sammenheng med andre tiltak som kan fremme overgang til arbeid og aktiv deltakelse.

Kvalifiseringsprogrammet

Sosialtjenesten har forvaltningsansvar etter Lov om sosiale tjenester i arbeids og velferdsforvaltningen § 29, § 30, § 31. Kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad er et aktivt, arbeidsrettet tiltak for personer med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og med ingen eller svært begrensede ytelser i folketrygden. Gjennom tett oppfølging og et individuelt tilpasset program skal tiltaket legge til rette for at flere kommer ut i arbeid og aktivitet.

9.1.3 Status og utfordringer

Sosialhjelp

Gjennomsnittlig antall klienter med økonomisk støtte per måned økte fra 516 klienter i 2012 til 576 klienter i 2013. I perioden 01.01 til 31.10.14 har gjennomsnittlig antall klienter økt til 633 dvs. en økning på 57 klienter. Av figuren ovenfor ser man at utvikling i 2014 har vært klart stigende og betydelig over budsjett.

Gjennomsnittlig brutto utbetalt beløp er stabilt for samme periode. Pr 31.12.13 var det kr 11 996 mens det pr.31.10.14 er kr 12 092.

Økningen i gjennomsnittlig antall klienter fra mars 2013 anses å ha sammenheng med økt ledighet og at mange av sosialtjenestens brukere har for dårlig norskkunnskaper til å kunne nyttiggjøre seg arbeidsrettede tiltak. Videre har tjenesten pr. 31.09 fått 24 nye brukere som skyldes stans i arbeidsavklaringspenger.

Måltallene for 2015 er basert på at bydelen vil oppnå effekt av de tiltakene som er iverksatt for at flere av sosialtjenestens klienter blir selvhjulpne; jobbsjansen, yrkesrettet norskopplæring, tett tverrfaglig oppfølging av ungdommer og flere kommunalt disponerte boliger.

Kvalifiseringsprogrammet

Kvalifiseringsprogrammet har i 2014 et gjennomsnittlig måltall på 138 deltakere per måned. Det legges opp til å videreføre dette måltallet i 2015. Per 30.09.13 var snittet så langt i 2014 på 134 deltakere. Resultater per 30.09.13 er at 19 deltakere har gått over i ordinært arbeid (inkludert 1 med tidsbegrenset lønnstilskudd), og 3 deltakere har fått innvilget arbeidsavklaringspenger.

Kvalifiseringsprogrammet har en varierende strøm av søknader, og har for perioden 01.01 – 30.09.14 mottatt 107 søknader. Den største utfordringen er å øke nettotilgangen i forhold til antall deltakere som både planmessig avslutter programmet og som uplanlagt avslutter av ulike årsaker. Videre kan det være tidkrevende å kartlegge nye søkere til programmet da flere forhold er uavklart. Det avholdes fast rodegjennomgang av alle sosialklienter månedlig. Videre informeres det jevnlig om inntak og inntakskriterier i avdelingsmøter i NAV-kontoret. Samarbeid og informasjonsflyt rundt søkere til kvalifiseringsprogrammet, samt fokus på å heve kompetansen på hvem som er målgruppen i programmet hos den enkelte veileder, vil ha et fortsatt fokus i 2015.

Sosialtjenestens utfordringer i 2015

Det blir en stor utfordring å innfri de innsparringskrav som stilles til tjenesten. Utviklingen på arbeidsmarkedet vil også ha stor innvirkning på utbetalingene av økonomisk sosialhjelp i 2015. I oktober 2014 hadde Bydel Søndre Nordstrand 5,5 % ledighet mot gjennomsnitt i Oslo på 3,4%. På samme tidspunkt i 2013 var tallene henholdsvis 5,1% og 3,5%.

Det skal iverksettes tiltak som går på samordningskontroll. Tiltaket skal bidra til at brukerne ikke får dupliserte ytelser. Det forventes å ha enn innsparingseffekt på kr 200 000,-.

9.1.4 Mål, strategier og tiltak**Bydelens mål**

- Ha fokus på deltakelse i arbeid og andre aktive tiltak fremfor passive ytelser
- Redusere bruk av sosialhjelp som livsgrunnlag og langtidsytelse for målgruppen
- Bidra til at unge raskt kommer i arbeid eller annen aktivitet
- Etablere forpliktende samarbeidsforum innen booppfølging mellom NAV, Enhet barnevern og Enhet tjenester til hjemmeboende

Strategier og tiltak**For å nå målene vil bydelen:**

- ha fokus på effektive kvalifiseringstiltak basert på brukernes utgangspunkt og behov
- ha fortsatt fokus på boligfremskaffelse, ved å bistå med råd og veiledning i fremskaffelses- og kontraktinngåelsesperioden ved leie av boliger på det private markedet

- yte booppfølging til de som trenger bistand for å mestre egen bosituasjon
- sørge for at unge raskt tilbys opplæring og sysselsettingsrettet aktivitet
- yte koordinerte tjenester på riktig nivå til rett tid (LEON-prinsippet)
- mobilisere brukernes nettverk gjennom hjelp til selvhjelp
- tilrettelegge for godt tverrfaglig samarbeid internt og i forhold til eksterne aktører med fokus på Individuell plan (IP)
- tilby kvalifiseringsprogram med individuell oppfølging og tiltak tilpasset den enkelte med særskilt fokus på barnefamilier
- tilby yrkesrettet norskopplæringstiltak
- gi råd, veiledning og kvalifisert økonomisk rådgivning med sikte på å gjøre den enkelte mest mulig selvhjulpen
- stille vilkår ved tildeling av økonomisk sosialhjelp
- redusere saksbehandlingstiden

Vedlegg: Økonomiske tabeller

Vedlegg 1 – Obligatoriske nøkkeltall

Vedlegg 2 – Obligatoriske måltall

Vedlegg 3 – Budsjettpremisser

Vedlegg 4 – Tallbudsjett for bydelen totalt

Vedlegg 5 – Tallbudsjett pr funksjonsområde

Vedlegg 6 – Tallbudsjett pr kostra

Vedlegg 7 – Tallbudsjett pr resultatenhet

Vedlegg 1 – Obligatoriske nøkkeltall for Bydel Søndre Nordstrand

Obligatoriske nøkkeltall under FO 1 og FO 4

Nøkkeltall i bydelsbudsjett for FO1/FO4 Sosialtjenesten m.v	Oslo 2011	Oslo 2012	Oslo 2013	Bydelen 2011	Bydelen 2012	Bydelen 2013	Kildegrunnlag for bydelene
Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp	17 948	17 317	17 750	1 325	1 333	1 442	Kostra/Oslo-statistikken
Antall deltakere i kvalifiseringsprogram pr 31.12. 1)	2 671	2 698	2 677	213	240	231	Questback /Års-statistikken for bydelene
Antall deltakere i introduksjonsordning pr 31.12. 1)	963	1 004	1 055	61	72	76	Årsstatistikken for bydelene
Andel sosialhjelpsmottakere 25-66 år i forhold til innbyggere 25-66 år 2)	4,1	3,9	3,9	5,5	5,5	5,8	Kostra/Oslo-statistikken
Andel sosialhjelpsmottakere 18-24 år i forhold til innbyggere 18-24 år 3)	3,9	3,8	4,0	5,3	5,2	6,2	Kostra/Oslo-statistikken
Gjennomsnittlig brutto utbetalt stønad til sosialhjelp pr mottaker (bidrag + lån)	51 888	52 741	56 975	48 846	52 594	57 939	Kostra/Oslo-statistikken
Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp (måneder)	5,8	5,7	5,9	5,5	5,6	5,7	Kostra/Oslo-statistikken
Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp - mottakere 18-24 år	4,8	4,8	5,0	4,6	4,4	4,7	Kostra/Oslo-statistikken
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde 4)	53,4	53,2	53,0	48,1	48,3	50,1	Kostra/Oslo-statistikken
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer.	46,2	45,6	46,8	41,9	44,2	45,5	Kostra/Oslo-statistikken

Tall fra Kostra/Oslostatistikken: Tallene for hele Oslo er basert på en spesialbestilling fra SSB/Kostra for å fjerne dobbelttelling av mottakere. De offisielle KOTSRA-tallene har for høye brukerrater, for kort stønadsperiode

og for lave enhetskostnader for Oslo som helhet, fordi mottakere som flytter mellom bydeler blir telt flere ganger

1) Nøkkeltallet er endret fra antall pr 31.12. til antall i løpet av året. Verdiene for 2011 og 2012 er endret tilsvarende.

2) Sosialhjelpsmottakere 25-66 år pr år delt på antall innbyggere 25-66 år pr 1.1. året etter

3) Sosialhjelpsmottakere 18-24 år pr år delt på antall innbyggere 18-24 år pr 1.1. året etter

4) Andelen for Oslo 2012 er justert ned fra 54,4 ifht korrigeringer i SSB

Obligatoriske nøkkeltall under FO 2A

Nøkkeltall for: Funksjonsområde 2A – Barnehager	Resultat Oslo 2012	Resultat Oslo 2012	Resultat Oslo 2013	Bydelen 2011	Bydelen 2012	Bydelen 2013	Kildegrunnlag
Foreldres tilfredshet med utvikling og læring i barnehagen	-	4,9	5,0	-	4,9	4,8	Brakerundersøkelsen
Foreldres tilfredshet med barnets trivsel og trygghet i barnehagen	-	5,3	5,3	-	5,2	5,2	Brakerundersøkelsen
Foreldres tilfredshet med barnehagens ute- og innemiljø	-	4,8	4,9	-	4,6	4,5	Brakerundersøkelsen
Andel barn 1-5 år fra språklige/kulturelle minoriteter med barnehageplass *	69,5 %	71,6 %	73,3 %	76 %	80 %	82 %	KOSTRA-bydel nivå 3
Andel av barna som skolen mottar informasjonsskjema fra barnehagen om**	-	84,0 %	92,0%	-	78 %	88,5 %	Bydel
Andel ansatte i alt i barnehagene med barnehagelærerutdanning	28,7 %	30,4 %	30,5%	28 %	30 %	31 %	KOSTRA-bydel nivå 3
Andel ansatte i alt i barnehagene med annen pedagogisk utdanning	9,0 %	8,1 %	6,8%	7 %	8 %	8 %	KOSTRA-bydel nivå 3
Andel styrere/pedagogiske ledere med barnehagelærerutdanning	73,4 %	76,1 %	79,0%	68 %	74 %	77 %	KOSTRA-bydel nivå 3
Andel styrere/pedagogiske ledere med annen pedagogisk utdanning	14,4 %	13,0 %	11,5%	11 %	11 %	11 %	KOSTRA-bydel nivå 3
Antall timer direkte hjelp til førskolebarn etter opplæringsloven § 5-7 pr. uke	10 296	10 206	10 670	865	1 075	1 111	Bydelsstatistikken
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	161 621	156 967	172 087	100 678	106 839	119 085	KOSTRA-bydel nivå 3
Utbygging							
Andel barn 1-2 år med barnehageplass (dekningsgrad)	74,1 %	74,4 %	74,1%	51,1 %	51,0 %	51,9 %	KOSTRA-bydel nivå 2
Andel barn 3-5 år med barnehageplass (dekningsgrad)	93,1 %	93,4 %	93,1%	89,7 %	87,4 %	86,4 %	KOSTRA-bydel nivå 2
Antall barn 1-2 år med barnehageplass	13 527	13 414	13 358	610	599	601	KOSTRA-bydel nivå 3
Antall barn 3-5 år med barnehageplass	21 697	22 305	22 647	1534	1533	1516	KOSTRA-bydel nivå 3

* Barn med barnehageplass fra språklige og kulturelle minoriteter/Barn 1-5 år med innvandrerbakgrunn

** Barn fra kommunale barnehager

Obligatoriske nøkkeltall under FO 2B

Nøkkeltall i bydelsbudsjett for FO2B Oppvekst	Oslo 2011	Oslo 2012	Oslo 2013	Søndre Nordstrand 2011	Søndre Nordstrand 2012	Søndre Nordstrand 2013	Kildegrunnlag
Barnevern							
Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år - barneverntjenesten	10 416	10 679	11 528	17 596	17 782	20 349	Kostra-bydel nivå 2
Andel barn med barneverntiltak i forhold til innbyggere 0-17 år	4,6	4,4	4,7	8,4	7,9	8,4	Kostra-bydel nivå 2
Antall barn i tiltak i familien i løpet av året *	3 952	3 793	3 974	655	600	639	Kostra-bydel nivå 3
Antall barn i tiltak utenfor familien i løpet av året *	1 661	1 667	1 859	196	194	200	Kostra-bydel nivå 3
Antall barn i tiltak i familien pr 31.12	2 682	2 622	2 458	434	410	397	Årsstatistikk Tabell 2-4-1-A1
Antall barn i tiltak utenfor familien pr 31.12	1 276	1 297	1 396	155	158	159	Årsstatistikk Tabell 2-4-1-A1
Netto driftsutgifter (f. 244, 251 og 252) pr barn i barnevernet	151 650	158 514	162 281	161 115	169 041	177 086	Kostra-bydel nivå 2
Brutto driftsutgifter pr barn (f. 244)	40 554	45 651	48 451	35 688	41 491	46 542	Kostra-bydel nivå 2
Brutto driftsutgifter pr barn i opprinnelig familie (f. 251)	34 759	30 547	35 424	28 705	25 588	31 221	Kostra-bydel nivå 2
Brutto driftsutgifter pr barn utenfor opprinnelig familie (f. 252)	521 340	549 835	533 456	628 985	641 835	666 165	Kostra-bydel nivå 2
Andel barn med tiltak i familien av alle barn i tiltak i løpet av året **	70	69	68	77	76	76	Kostra-bydel nivå 3 - beregn.
Antall oppholdsdøgn i barnevernsinstitusjoner***	103 991	115 699	64 227	18 638	18 029	7 574	Årsstatistikk Tabell 2-4-2-B1
Gjennomsnittlig oppholdsdøgn pr barn i barnevernsinstitusjon	182	194	158	227	244	172	Årsstatistikk Tabell 2-4-2-B1
Andel barn med hjelpetiltak som har gyldig tiltaksplan per 31.12.	95 %	96 %	93 %	88 %	96 %	85 %	Årsstatistikk Tabell 2-4-1-B
Antall gjennomførte tilsynsbesøk pr fosterbarn under 18 år hvor Oslo har plasseringsansvaret	3,0	3,0	3,0	3,6	3,6	3,0	Årsstatistikk bydelene
Antall ubehandlede undersøkelser per 31.12	1 039	1 038	1 066	112	139	131	Årsstatistikk Tabell 2-3-A
Helsestasjon- og skolehelse-tjeneste							
Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelse pr innbygger 0-20 år (f. 232)	2 115	2 076	2 290	1 605	1 602	1 719	Kostra-bydel nivå 2
Årsverk i alt pr 10 000 innbyggere 0-20 år (f. 232)****	29,0	27,6	31,1	22,8	19,7	1)	Kostra-bydel nivå 3
Tilbud til barn og unge							
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge pr innbygger 6-20 år *****	2 136	2 190	2 425	2 745	2 912	3 047	Kostra-bydel nivå 2

Nøkkeltallene over for Oslo = bydelene totalt

*Grunnet feil i datagrunnlaget til to bydeler for 2013, er antall barn uten plasseringstiltak i ca. 100 for lavt og antall med plasseringstiltak ca. 100 for høyt.

** Feil i datagrunnlaget gjør at resultatene for 2013er for lavt

***Begrenset til de typer institusjoner som er omfattet av forskrift om godkjenning. Nytt, og mer korrekt grunnlag f.o.m. 2013

**** Teller/nevner på Kostra bydel - nivå 3 Kommunehelsetjeneste og Behovsprofil . Antall årsverk per år/innbyggere 0-20 år

***** Teller/nevner på Kostra bydel - nivå 3 Kulturtilbud. Netto driftsutgifter aktivitetstilbud barn og unge (f. 231)/innbyggere 6-20 år

1) Har foreløpig ikke fått tall for helsestasjons- og skolehelsetjenesten for 2013 fra SSB på bydelsnivå

Obligatoriske nøkkeltall under FO 3

Nøkkeltall for FO3 - Pleie- og omsorg	Oslo 2011	Oslo 2012	Oslo 2013	Resultat Søndre Nordstrand 2011	Resultat Søndre Nordstrand 2012	Resultat Søndre Nordstrand 2013	Kildegrunnlag for bydelene
Andel personer 80+ pr 31.12	3,7	3,6	3,5	1,6	1,6	1,7	UKE, kriteriebef.
Netto driftsutgifter pleie og omsorg pr innbygger (Oslo tot. inkl. etater mm) 1)	12 487	12 279	13 349	xxx	xxx	xxx	Kostra, nivå 3/ Årsstat.
Netto driftsutgifter pleie og omsorg pr innbygger (Oslogjennomsnitt kun for bydelene) 1)	10 600	10 868	11 443	8 589	8 254	9 398	Kostra, nivå 3/ Årsstat.
Netto driftsutgifter pr. mottaker av pleie- og omsorgstjenester (Oslo totalt inkl etater mm) 1)	353 941	354 218	396 902	xxx	xxx	xxx	Kostra, nivå 3/ Årsstat.
Netto driftsutgifter pr. mottaker av pleie- og omsorgstjenester (Oslogjennomsnitt kun for bydelene)1)	300 505	313 577	342 290	387 176	354 746	420 643	Kostra, nivå 3/ Årsstat.
Netto driftsutgifter pr. hjemmetjeneste-mottaker (Oslo totalt inkl etater mm) 1)	192 660	189 230	218 307	xxx	xxx	xxx	Kostra, nivå 3/ Årsstat.
Netto driftsutgifter pr. hjemmetjeneste-mottaker (Oslogjennomsnitt kun for bydelene)1)	175 569	187 317	216 016	296 467	257 593	317 372	Kostra, nivå 3/ Årsstat.
Andel egne innbyggere 80 år og over som mottar hjemmetjenester 2)	34,7	33,8	33,2	33,3	32,8	29,7	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 66 år og under som mottar hjemmetjenester 2)	1,0	1,0	1,0	1,1	1,2	1,1	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 67 - 79 år som mottar hjemmetjenester 2)	7,8	7,5	7,1	5,4	5,5	5,8	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 80-89 år som mottar hjemmetjenester 2)	31,5	30,4	29,8	30,3	29,7	26,7	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 90 år og over som mottar hjemmetjenester 2)	46,4	46,3	45,3	47,9	46,7	46,2	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 80 år og over som bor i institusjon 3)	16,0	16,3	16,3	11,8	11,4	11,6	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 67 - 79 år som bor i institusjon 3)	2,0	2,0	1,9	1,1	1,2	1,0	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 80 - 89 år som bor i institusjon 3)	11,1	11,3	11,2	7,3	7,3	9,2	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 90 år og over som bor i institusjon 3)	34,2	34,5	34,0	34,4	29,9	24,7	Årsstatistikk

Andel sykehjemsbeboere på tidsbegrenset opphold 4)	12,7	13,9	12,1	15,5	17,6	15,2	Årsstatistikk
Saksbehandlingstid 5) for søknad om institusjonsplass 3)	18,0	11,8	12,3	25	20	21	Årsstatistikk
Saksbehandlingstid 5) for søknad om praktisk bistand	23,3	20,7	23,8	44	20	17	Årsstatistikk
Saksbehandlingstid 5) for søknad om hjemmesykepleie	9,3	7,6	7,5	25	18	14	Årsstatistikk
Iverksettingstid 5) for søknad om praktisk bistand	8,6	8,7	8,0	9	12	11	Årsstatistikk
Iverksettingstid 5) for søknad om hjemmesykepleie	3,1	3,6	2,2	7	8	3	Årsstatistikk

* Resultatene for hver enkelt bydel er ferdig utfylt i regnearkene som ligger i filen som sendes bydelene på e-post.

1) Netto driftsutgifter, Kostra nivå 3-, Rapporteres kun ved årsslutt pr 31.12

2) Praktisk bistand og hjemmesykepleie (jfr. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav a og b). Hjemmesykepleie skal også omfatte tjenester innenfor kategorien psykisk helsearbeid. I henhold til loven omfatter praktisk bistand: Hjemmehjelp, husmorvikar og annen hjelpevirksomhet i hjemmet, herunder miljøarbeid, opplæring i dagliglivets gjøremål, boveiledning og brukerstyrt personlig assistent.

3) Sykehjem, aldershjem og andre boformer med heldøgns omsorg og pleie som er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd bokstav c, dvs. boformer der det kan kreves vederlag for opphold i institusjon.

4) Sykehjem, hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven

5) Gjennomsnittlig saksbehandlingstid og iverksettingstid for perioden hele året

Vedlegg 2 – Obligatoriske måltall for Bydel Søndre Nordstrand

Obligatoriske måltall under FO 1 og FO 4

Funksjonsområde 1 og 4 Sosialtjenesten med mer (VST)	Måltall 2013	Resultat 2013	Måltall 2014	Måltall 2015
Finansiering til kjøp av boliger - andelen søknader behandlet innen 1 måned	80 %	86 %	80 %	90 %
Søknad om kommunal bolig - andelen søknader behandlet innen 3 måneder	95 %	95 %	95 %	95 %
Andel positive vedtak for kommunal bolig effektivert innen 6 måneder	80 %	82 %	80 %	85 %
Antall personer i døgnovernattningssteder uten kvalitetsavtale (pr 31.12.)	0	38	0	0
Antall personer i døgnovernatting med opphold over 3 måneder (pr 31.12)	0	33	0	0
Økonomisk sosialhjelp - andel søknader behandlet innen to uker	95 %	84 %	95 %	95 %

Obligatoriske måltall under FO 2A

Obligatoriske - sentrale måltall i SAK 1 og bydelsbudsjettet

Måltall for: FO 2A – Barnehager – sentrale måltall	Måltall 2013	Resultat 2013	Måltall 2014	Måltall 2015
Foreldreundersøkelse; Foreldres generelle tilfredshet*	5,2	5,2	5,2	5,3

* Skala fra 1-6, hvor 6 er høyeste verdi.

Måltall for: FO 2A – Barnehager – lokale måltall	Måltall 2013	Resultat 2013	Måltall 2014	Måltall 2015
Foreldreundersøkelse; Foreldres generelle tilfredshet*	5,2	4,9	5,2	5,3

* Skala fra 1-6, hvor 6 er høyeste verdi.

Obligatoriske måltall under FO 2B Oppvekst – Sentrale måltall

Måltall for FO 2B - Oppvekst – Barnevern	Måltall 2013	Resultat 2013	Måltall 2014	Måltall 2015
Andel avsluttede undersøkelser innen 3 mnd.	100 %	95%	100 %	100 %
Antall gjennomførte tilsynsbesøk per fosterbarn under 18 år hvor Oslo har tilsynsansvaret	4	2,8	4	4
Antall gjennomførte oppfølgingsbesøk per fosterbarn	4	2,7	4	4
Andel barn i hjelpetiltak med gyldig tiltaksplan per 31.12	100 %	93%	100 %	100 %
Helsestasjon og skolehelsetjeneste				
Vaksinasjonsdekning 16-åring	xxx	Ikke målt	Ikke målt	95%

Obligatoriske måltall under FO 2B Oppvekst – Lokale måltall

Måltall for FO 2B - Oppvekst – Barnevern	Måltall 2013	Resultat 2013	Måltall 2014	Måltall 2015
Andel avsluttede undersøkelse innen 3 mnd.	100 %	80,57%	100 %	100 %
Antall gjennomførte tilsynsbesøk per fosterbarn under 18 år hvor Oslo har tilsynsansvaret	4	3,70	4	4
Antall gjennomførte oppfølgingsbesøk per fosterbarn	4	3,37	4	4
Andel barn i hjelpetiltak med gyldig tiltaksplan per 31.12	100 %	83,22	100 %	100 %

Egne bydelsdefinerte måltall for barnevernet

	I	II	III	IV	IV	V	VII
Måltall for FO 2B - Oppvekst – Barnevern	Resultat 2012	Resultat 2013	Måltall 2014	Status 1. tertial 2014	Status 2. tertial 2014	Års-progn. 2014	Måltall 2015
Antall meldinger	634	596	588	175	184	588	594
Antall henlagte meldinger	123	91	118	41	54	137	148
Andel henlagte meldinger	19,4%	15,26%	20%	23,5%	28,6	23,3	20%
Andel avsluttede undersøkelse innen 3 mnd	79,3%	80,57%	100%	86%	78,67%	90%	100%
Andel avsluttede undersøkelse innen 6 mnd	98,8%	98,47%	100%	100%	98,47%	100%	100%
Andel tiltaksplaner	95,6%	83,22	95%	71,1%	77,0%	85%	95%
Andel omsorgsplaner	98,7%	98,84	100%	97,7%	98,8%	100%	100%
Antall barn i tiltak pr 31.12	564	556	565	572	522	553	548
Antall barn i tiltak i familien pr 31.12	409	397	417	411	367	399	391
Antall barn i tiltak utenfor familien pr 31.12	155	159	148	161	155	154	157
Antall akutt plasseringer i perioden 01 - 12	32	33	35	15	7	30	30

Obligatoriske måltall under FO 3**Obligatoriske sentrale måltall i Sak 1 og bydelsbudsjettene**

Måltall for: FO 3 Pleie- og omsorg	Måltall 2013	Resultat 2013	Måltall 2014	Måltall 2015
Andel av bydelenes årsverk i pleie og omsorg med relevant fagutdanning 1), 2)	66 %	69 %	70 %	80 %
Brukertilfredshet i hjemmetjenesten - andel fornøyde brukere av hjemmesykepleie	xxx	ikke målt	>80%	>80%
Brukertilfredshet i hjemmetjenesten - andel fornøyde brukere av praktisk bistand	xxx	ikke målt	>80%	>80%

1) Kilde: Kostra, kvalitetsindikator pleie og omsorg

2) Nytt måltall. Kildegrunnlag endret til Kostra.

Mål og resulater omfatter Oslo kommune totalt, dvs både bydelene og Sykehjemsetaten.

3) Nytt måltall i 2014

Obligatoriske lokale måltall i bydelsbudsjettene *

Måltall i bydelsbudsjettene – FO 3 Pleie og omsorg	Måltall 2013	Resultat 2013	Måltall 2014	Måltall 2015
Andel innbyggere 66 år og under år som mottar hjemmetjenester 2)	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Andel innbyggere 67-79 år som mottar hjemmetjenester per 31.12 2)	6,0 %	6,4 %	6,0 %	7,0 %
Andel innbyggere 80-89 år som mottar hjemmetjenester per 31.12 2)	30,0 %	28,3 %	30,0 %	26,0 %
Andel innbyggere 90 år og over som mottar hjemmetjenester per 31.12 2)	54,0 %	40,2 %	50,0 %	43,0 %
Andel innbyggere 67-79 år som er beboere i institusjon per 31.12 1)	1,5 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %
Andel innbyggere 80-89 år som er beboere i institusjon per 31.12 1)	8,0 %	10,0 %	7,5 %	8,7 %
Andel innbyggere 90 år og over som er beboere i institusjon per 31.12 1)	32,0 %	21,5 %	30,0 %	29,2 %
Andel sykehjemsbeboere på tidsbegrenset opphold i sykehjem 3)	12,0 %	15,0 %	16,0 %	15,3 %
Antall boenheter Omsorg+ for innbyggere over 65 år 4)	-	-	-	-
Direkte tid hos bruker (nærværstid) - hjemmesykepleien 5)	53,0 %	-	53,0 %	53,0 %
Direkte tid hos bruker (nærværstid) - praktisk bistand 5)	62,0 %	-	62,0 %	62,0 %
Andel utførte timer av planlagte timer (reell planlagt tid/ressurstid) 6)	87,0 %	94,0%	87,0 %	85,0 %
Andel utførte av vedtatte timer hjemmetjenesten 7)	80,0 %	82,0%	80,0 %	80,0 %

* Bydelene vil bli bedt om å rapportere på måltallene i årsmelding for 2014.

1) Sykehjem, aldershjem og andre boformer med heldøgns omsorg og pleie som er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-3 første ledd nr. 6 bokstav c, dvs. boformer der det kan kreves vederlag for opphold i institusjon.

2) Praktisk bistand og hjemmesykepleie (jfr. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav a og b). Hjemmesykepleie skal også omfatte tjenester innenfor kategorien psykisk helsearbeid. I henhold til loven omfatter praktisk bistand: Hjemmehjelp, husmorvikar og annen hjelpevirksomhet i hjemmet, herunder miljøarbeid, opplæring i dagliglivets gjøremål, boveiledning og brukerstyrt personlig assistent.

3) Sykehjem som er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven §3-2 første ledd bokstav c. (Måltallet er endret f.o.m. 2011 fra alle institusjonsbeboere til kun sykehjemsbeboere.)

4) Boliger innenfor Omsorg+ konseptet, dvs. minimum 50 samlokaliserte boliger med heldøgns vaktjeneste, aktivitetssenter og middagsservering syv dager i uken (Byrådssak 243/09 Omsorg+ - organisering og innhold).

5) Direkte tid hos bruker. Utført tid i brukers hjem med vedtak og uten vedtak ved akutt behov, ringetilsyn, legemiddelhåndtering ihht vedtak, andre tjenester for/sammen med bruker grunnet akutt hjelpebehov hos bruker.

6) Planlagte timer utgjør summen av de tiltakstimer som de det er aktuelt å gjennomføre når det er korrigeret som følge av at brukeren er på sykehus, kortidsopphold på sykehjem eller av andre grunner ikke tas med.

7) Med vedtakstimer menes det antall timer som mottaker er tildelt gjennom enkeltvedtak (Iplos tid). Med utførte vedtakstimer menes antall utførte timer av disse.

Vedlegg 4 - Tallbudsjett 2015 for Bydel Søndre Nordstrand totalt (beløp i 1000 kr.)

Funksjonsområde (FO)		Regnskap 2013	Dok 3 2014	Forslag 2015
FO 1	Helse, sosial og nærmiljø	116 369	148 076	110 040
FO 2A	Barnehager	318 684	306 193	314 522
FO 2B	Oppvekst	249 071	214 905	220 459
FO 3	Pleie og omsorg	370 146	360 654	383 252
	Sum drift	1 054 271	1 029 828	1 028 270
FO 4	Økonomisk sosialhjelp/Kvalifiseringsprogram	107 176	111 050	119 029
	Sum drift og økonomisk sosialhjelp	1 161 448	1 140 878	1 147 299
KOSTRA funksjoner				
100	Politisk styring	814	1 474	1 824
120	Administrasjon	5 861	38 872	16 132
130	Administrasjonslokaler	3 405	4 166	4 095
180	Diverse fellesutgifter	127	15 860	215
190	Interne serviceenheter	-0	3 241	53
233	Annet forebyggende helsearbeid	12 282	8 754	3 213
241	Diagnose, behandling, rehabilitering	12 786	16 168	16 869
242	Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	46 637	45 116	47 768
243	Tilbud til personer med rusproblemer	8 007	5 676	6 392
265	Kommunalt disponerte boliger	2 567	512	273
273	Kommunale sysselsettingstiltak	9 911	2 195	5 450
275	Introduksjonsordningen	11 720	3 376	4 744
283	Bistand til etablering og opprettholdelse av egen	2 468	2 608	2 458
335	Rekreasjoner i tettsted	20	-	-
385	Andre kulturakt. og tilskudd til andres kulturbygg	110	58	554
860	Motpost avskrivninger	-347	-	-
FO 1	Helse, sosial og nærmiljø	116 369	148 076	110 040
201	Førskole	254 464	248 771	255 069
211	Styrket tilbud til førskolebarn	33 413	26 027	25 719
221	Førskolelokaler og skyss	30 807	31 395	33 734
FO 2A	Barnehager	318 684	306 193	314 522
231	Aktivitetstilbud barn og unge	25 008	20 070	18 749
232	Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjenest.	20 056	19 531	21 588
244	Barneverntjeneste	53 483	52 238	51 934
251	Barneverntiltak i familien	19 493	17 212	14 984
252	Barneverntiltak utenfor familien	131 031	105 854	113 201
FO 2B	Oppvekst	249 071	214 905	220 456
234	Aktivisering og servicetj. overf. eldre og funksj	50 876	42 915	45 756
253	Pleie, omsorg, hjelp og rehab i inst.	78 896	82 598	89 808
254	Kjernetj. knyttet til pl.,oms,hjelp til hj.b.	218 666	214 497	229 616
261	Institusjonslokaler	270	133	137
733	Transport (ordninger) for funksjonshemmede	21 439	20 511	17 935
FO 3	Pleie og omsorg	370 146	360 654	383 252
276	Kvalifiseringsprogram	30 496	32 683	30 878
281	Økonomisk sosialhjelp	76 680	78 367	87 644
FO 4	Øk. Sosialhjelp og Kvalifiseringsordning	107 176	111 050	118 522
	Sum alle funksjoner	1 161 448	1 140 878	1 147 299

Tallbudsjett 2015 for hele bydelen

(Beløp I 1000 kr)

	Artsgrupper	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Forslag 2015
1	Lønn og sosiale utgifter	704 495	699 494	671 758
2	Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	309 494	318 671	311 741
3	Kjøp av tj. som erstatter egenprod	263 829	263 187	296 096
4	Overføringsutgift	113 854	102 813	112 551
5	Finansutgifter og finanstransaksjoner	2 856	0	0
	Utgift	1 394 528	1 384 165	1 392 146
6	Salgsinntekter	-57 189	-68 698	-73 302
7	Refusjoner	-118 213	-122 964	-118 041
8	Overføringsinntekt	-56 368	-51 025	-52 904
9	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-1 311	-600	-600
	Inntekt	-233 081	-243 287	-244 847
	Netto driftsbudsjett	1 161 448	1 140 878	1 147 299

Vedlegg 5 – Tallbudsjett pr funksjonsområde

(Beløp i 1000 kr)

FO 1, Helse sosial og nærmiljø	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	98 806	123 137	97 093
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	32 369	58 495	43 724
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	12 276	13 788	15 802
Overføringsutgift	3 635	2 977	2 543
Utgift	147 085	198 397	159 162
Salgsinntekter	-7 442	-10 328	-11 399
Refusjoner	-18 926	-39 993	-36 839
Overføringsinntekt	-3 994	0	-884
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-354	0	0
Inntekt	-30 716	-50 321	-49 122
Sum Funksjonsområde	116 369	148 076	110 040

FO 2A, Barnehager	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	251 457	242 878	228 946
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	31 973	22 725	30 697
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	88 951	96 190	106 276
Overføringsutgift	2 601	2 072	2 072
Finansutgifter og finanstransaksjoner	34	0	0
Utgift	375 015	363 865	367 991
Salgsinntekter	-28 872	-36 646	-37 242
Refusjoner	-26 950	-21 026	-16 227
Overføringsinntekt	-509	0	0
Inntekt	-56 331	-57 672	-53 469
Sum Funksjonsområde	318 684	306 193	314 522

FO 2B, Oppvekst	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	114 172	106 497	109 436
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	67 211	59 194	50 827
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	66 765	42 806	57 285
Overføringsutgift	26 472	20 723	19 520
Finansutgifter og finanstransaksjoner	313	0	0
Utgift	274 934	229 220	237 068
Salgsinntekter	-2 559	-2 484	-3 069
Refusjoner	-18 886	-11 681	-13 293
Overføringsinntekt	-4 417	-150	-250
Inntekt	-25 862	-14 315	-16 612
Sum Funksjonsområde	249 071	214 905	220 456

FO 3, Pleie og omsorg	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	210 489	198 921	207 671
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	176 242	167 029	178 225
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	95 837	110 403	116 733
Overføringsutgift	1 454	1 171	1 778
Utgift	484 022	477 524	504 407
Salgsinntekter	-18 314	-19 240	-21 592
Refusjoner	-48 423	-46 755	-48 193
Overføringsinntekt	-47 139	-50 875	-51 370
Inntekt	-113 876	-116 870	-121 155
Sum Funksjonsområde	370 146	360 654	383 252

FO 4, Økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsordning	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	29 572	28 061	29 323
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	1 470	11 228	8 468
Overføringsutgift	79 693	75 870	86 638
Finansutgifter og finanstransaksjoner	2 509	0	0
Utgift	113 243	115 159	124 429
Salgsinntekter	-2	0	0
Refusjoner	-4 800	-3 509	-4 400
Overføringsinntekt	-308	0	-400
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-957	-600	-600
Inntekt	-6 067	-4 109	-5 400
Sum Funksjonsområde	107 176	111 050	119 029

Sum alle funksjonsområder	1 161 448	1 140 878	1 147 299
----------------------------------	------------------	------------------	------------------

Vedlegg 6 – Tallbudsjett pr kostra

(Beløp i 1000 kr)

100 Politisk styring	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	1 860	1 444	1 809
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	60	30	90
Overføringsutgift	2	5	5
Utgift	1 922	1 479	1 904
Refusjoner	-1 108	-5	-80
Overføringsinntekt	0	0	0
Inntekt	-1 108	-5	-80
Netto driftsbudsjett	814	1 474	1 824

120 Administrasjon	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	3 222	27 289	5 690
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	2 530	12 367	11 211
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	0	0	0
Overføringsutgift	351	906	291
Utgift	6 103	40 562	17 192
Salgsinntekter	-30	-24	-24
Refusjoner	-211	-1 666	-1 036
Overføringsinntekt	-1	0	0
Inntekt	-242	-1 690	-1 060
Netto driftsbudsjett	5 861	38 872	16 132

130 Administrasjonslokaler	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	501	0	0
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	3 390	4 166	4 264
Overføringsutgift	683	490	490
Utgift	4 574	4 656	4 754
Salgsinntekter	-17	0	0
Refusjoner	-1 153	-490	-659
Inntekt	-1 170	-490	-659
Netto driftsbudsjett	3 405	4 166	4 095

180 Diverse fellesutgifter	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	120	96	103
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	7	15 764	112
Overføringsutgift	0	0	0
Utgift	127	15 860	215
Refusjoner	0	0	0
Inntekt	0	0	0
Netto driftsbudsjett	127	15 860	215

190 Interne serviceenheter	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	0	13 172	10 570
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	0	1 472	778
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	0	0	0
Overføringsutgift	0	172	49
Utgift	0	14 816	11 397
Salgsinntekter	0	-236	-220
Refusjoner	0	-11 339	-11 124
Overføringsinntekt	0	0	0
Inntekt	0	-11 575	-11 344
Netto driftsbudsjett	0	3 241	53

201 Førskole	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	211 554	212 289	197 941
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	15 926	8 661	16 843
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	69 796	74 936	84 567
Overføringsutgift	1 406	1 234	1 234
Finansutgifter og finanstransaksjoner	34	0	0
Utgift	298 715	297 120	300 585
Salgsinntekter	-28 586	-36 646	-37 242
Refusjoner	-15 171	-11 703	-7 767
Overføringsinntekt	-495	0	0
Inntekt	-44 252	-48 349	-45 009
Netto driftsbudsjett	254 464	248 771	255 576

211 Styrket tilbud til førskolebarn	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	31 322	30 589	29 875
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	3 098	1 886	1 844
Kjøp av tj. Som erstatter egenprod	1 330	1 032	1 062
Overføringsutgift	-49	21	21
Utgift	35 710	33 528	32 802
Salgsinntekter	-9	0	0
Refusjoner	-2 288	-7 501	-7 083
Inntekt	-2 297	-7 501	-7 083
Netto driftsbudsjett	33 413	26 027	25 719

221 Førskolelokaler og skyss	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	8 571	0	1 637
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	12 949	12 178	12 010
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	17 825	20 222	20 647
Overføringsutgift	1 245	817	817
Finansutgifter og finanstransaksjoner	0	0	0
Utgift	40 590	33 217	35 111
Salgsinntekter	-277	0	0
Refusjoner	-9 491	-1 822	-1 377
Overføringsinntekt	-14	0	
Inntekt	-9 782	-1 822	-1 377
Netto driftsbudsjett	30 807	31 395	33 734

231 Aktivitetstilbud barn og unge	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	20 461	16 192	16 119
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	8 921	3 458	3 478
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	4 353	5 026	4 835
Overføringsutgift	5 011	362	367
Finansutgifter og finanstransaksjoner	313	0	0
Utgift	39 059	25 038	24 799
Salgsinntekter	-2 443	-2 484	-3 069
Refusjoner	-7 827	-2 484	-2 881
Overføringsinntekt	-3 779	0	-100
Inntekt	-14 050	-4 968	-6 050
Netto driftsbudsjett	25 008	20 070	18 749

232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	17 785	14 647	15 026
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	5 311	5 094	6 387
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	947	525	797
Overføringsutgift	103	136	136
Utgift	24 146	20 402	22 346
Salgsinntekter	-15	0	0
Refusjoner	-3 437	-721	-608
Overføringsinntekt	-638	-150	-150
Inntekt	-4 090	-871	-758
Netto driftsbudsjett	20 056	19 531	21 588

233 Annet forebyggende helsearbeid	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	14 690	9 887	2 944
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	1 478	1 383	634
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	0	0	0
Overføringsutgift	158	15	10
Utgift	16 326	11 285	3 588
Salgsinntekter	-36	-40	0
Refusjoner	-2 932	-2 491	-375
Overføringsinntekt	-1 075	0	0
Inntekt	-4 043	-2 531	-375
Netto driftsbudsjett	12 282	8 754	3 213

234 Aktivisering og servicetj. overf. eldre og personer med funksjonsnedsettelse	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	20 040	14 291	14 301
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	13 828	10 773	15 223
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	20 969	20 531	18 310
Overføringsutgift	311	247	245
Utgift	55 148	45 842	48 079
Salgsinntekter	-642	-532	-409
Refusjoner	-3 630	-2 395	-1 914
Overføringsinntekt	0	0	0
Inntekt	-4 272	-2 927	-2 323
Netto driftsbudsjett	50 876	42 915	45 756

241 Diagnose, behandling, re-/habilitering	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	11 746	13 998	15 084
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	2 153	1 828	2 986
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	4 870	5 033	5 187
Overføringsutgift	167	33	33
Utgift	18 936	20 892	23 290
Salgsinntekter	-200	-513	-243
Refusjoner	-3 573	-4 211	-5 495
Overføringsinntekt	-2 378	0	-683
Inntekt	-6 150	-4 724	-6 421
Netto driftsbudsjett	12 786	16 168	16 869

242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	42 523	39 421	41 225
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	7 900	7 589	8 947
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	0	0	0
Overføringsutgift	1 105	315	324
Utgift	51 528	47 325	50 496
Salgsinntekter	-27	0	0
Refusjoner	-4 827	-2 209	-2 527
Overføringsinntekt	-30	0	-201
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-7	0	0
Inntekt	-4 891	-2 209	2 728
Netto driftsbudsjett	46 637	45 116	47 768

243 Tilbud til personer med rusproblemer	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	2 759	0	0
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	5 246	5 596	5 840
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	287	413	816
Overføringsutgift	2	0	0
Utgift	8 294	6 009	6 656
Salgsinntekter	-1	0	0
Refusjoner	-47	-333	-264
Overføringsinntekt	-240	0	0
Inntekt	-288	-333	-264
Netto driftsbudsjett	8 007	5 676	6 392

244 Barneverntjeneste	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	46 774	44 013	46 354
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	9 392	9 417	7 987
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	0	0	0
Overføringsutgift	2 303	278	278
Utgift	58 469	53 708	54 619
Salgsinntekter	-37	0	0
Refusjoner	-4 938	-1 470	2 685
Overføringsinntekt	0	0	0
Inntekt	-4 986	-1 470	-2 685
Netto driftsbudsjett	53 483	52 238	51 934

251 Barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	7 142	5 826	5 685
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	2 398	971	997
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	2 039	2 683	2 251
Overføringsutgift	8 397	8 145	6 731
Utgift	19 977	17 625	15 664
Salgsinntekter	-10	0	0
Refusjoner	-474	-413	-680
Inntekt	-484	-413	-680
Netto driftsbudsjett	19 493	17 212	14 984

252 Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	22 010	25 819	26 252
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	41 189	40 254	31 978
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	59 425	34 572	49 402
Overføringsutgift	10 658	11 802	12 008
Utgift	133 283	112 447	119 640
Salgsinntekter	-53	0	0
Refusjoner	-2 199	-6 593	-6 439
Inntekt	-2 252	-6 593	-6 439
Netto driftsbudsjett	131 031	105 854	113 201

253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	12 679	14 391	16 938
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	82 082	81 576	87 659
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	17 019	21 542	23 227
Overføringsutgift	338	387	262
Utgift	112 118	117 896	128 086
Salgsinntekter	-15 954	-16 305	-18 559
Refusjoner	-1 457	-3 222	-3 948
Overføringsinntekt	-15 811	-15 771	-15 771
Inntekt	-33 222	-35 298	-38 278
Netto driftsbudsjett	78 896	82 598	89 808

254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	177 696	170 239	176 432
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	59 204	53 290	56 617
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	57 559	68 042	75 196
Overføringsutgift	783	537	1 271
Utgift	295 242	292 108	309 516
Salgsinntekter	-1 710	-2 403	-2 624
Refusjoner	-43 538	-41 571	-41 677
Overføringsinntekt	-31 328	-35 104	-35 599
Inntekt	-76 576	-79 078	-79 900
Netto driftsbudsjett	218 666	213 030	229 616

261 Institusjonslokaler	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	73	0	0
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	204	140	137
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	0	0	0
Overføringsutgift	15	0	0
Utgift	292	140	137
Salgsinntekter	-7	0	0
Refusjoner	-15	-7	0
Inntekt	-22	-7	0
Netto driftsbudsjett	270	133	137

265 Kommunalt disponerte boliger	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	942	0	0
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	5 678	5 429	6 669
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	3 689	4 098	3 828
Overføringsutgift	829	586	586
Utgift	11 138	10 113	11 083
Salgsinntekter	-6 394	-8 831	-10 224
Refusjoner	-2 177	-770	-586
Overføringsinntekt	0	0	0
Inntekt	-8 571	-9 601	-10 810
Netto driftsbudsjett	2 567	512	273

273 Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	5 804	4 887	5 458
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	3 092	2 737	1 678
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	3 430	4 244	5 971
Overføringsutgift	175	117	117
Utgift	12 501	11 985	13 224
Salgsinntekter	-552	-529	-529
Refusjoner	-2 037	-9 261	-7 245
Overføringsinntekt	0	0	0
Inntekt	-2 589	-9 790	-7 774
Netto driftsbudsjett	9 911	2 195	5 450

275 Introduksjonsordningen	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	12 073	10 356	11 671
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	636	0	381
Overføringsutgift	22	0	0
Utgift	12 731	10 356	12 052
Salgsinntekter	-18	0	0
Refusjoner	-724	-6 980	-7 308
Overføringsinntekt	-269		0
Inntekt	-1 011	-6 980	-7 308
Netto driftsbudsjett	11 720	3 376	4 744

276 Kvalifiseringsordningen	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	29 572	28 061	29 323
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	1 470	4 622	2 062
Overføringsutgift	266	0	0
Utgift	31 307	32 683	31 385
Salgsinntekter	-1	0	0
Refusjoner	-810	0	0
Inntekt	-811	0	0
Netto driftsbudsjett	30 496	32 683	31 385

281 Økonomisk sosialhjelp	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	0	6 606	6 406
Overføringsutgift	79 427	75 870	86 638
Finansutgifter og finanstransaksjoner	2 509	0	0
Utgift	81 936	82 476	93 044
Refusjoner	-3 990	-3 509	-4 400
Overføringsinntekt	-308	0	-400
Finansinntekter og finanstransaksjoner	- 957	-600	-600
Inntekt	-5 256	-4 109	-5 400
Netto driftsbudsjett	76 680	78 367	87 644

283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	2 566	2 587	2 539
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	0	21	21
Overføringsutgift	0	18	18
Utgift	2 566	2 626	2 578
Salgsinntekter	-1	0	0
Refusjoner	-97	-18	-120
Inntekt	-98	-18	-120
Netto driftsbudsjett	2 468	2 608	2 458

335 Rekreasjon i tettsted	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Overføringsutgift	20	0	0
Utgift	20	0	0
Netto driftsbudsjett	20	0	0

385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	198	113	113
Overføringsutgift	121	120	620
Utgift	319	233	733
Salgsinntekter	-167	-155	-159
Refusjoner	-42	-20	-20
Inntekt	-209	-175	-179
Netto driftsbudsjett	110	58	554

733 Transport (ordninger) for funksjonshemmede	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	20 925	21 250	18 589
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	290	288	0
Overføringsutgift	7	0	0
Utgift	21 221	21 538	18 589
Salgsinntekter	0	0	0
Refusjoner	218	-1 027	-654
Inntekt	218	-1 027	-654
Netto driftsbudsjett	21 439	20 511	17 935

860 Motpost avskrivninger	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Finansinntekter og finanstransaksjoner	- 347	0	0
Inntekt	-347	0	0
Netto driftsbudsjett	-347	0	0

Sum alle kostra	1 161 448	1 140 878	1 147 299
------------------------	------------------	------------------	------------------

Vedlegg 7 – Tallbudsjett pr resultatenheter

(Beløp i 1000 kr)

Enhet bydelsutvalg og administrasjon	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	55 672	66 053	59 710
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	29 339	46 282	33 487
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	1 083	1 427	1 291
Overføringsutgift	2 824	1 880	2 180
Finansutgifter og finanstransaksjoner	0	0	0
Utgift	88 918	115 642	96 668
Salgsinntekter	-926	-603	-1 092
Refusjoner	-16 906	-14 231	-15 281
Overføringsinntekt	-1 330	0	0
Finansinntekter og finanstransaksjoner	0	0	0
Inntekt	-19 161	-14 834	-16 373
Sum resultatenheter	69 757	100 808	80 295

Enhet barnehager	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	235 349	233 212	216 462
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	25 348	21 391	27 851
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	88 625	96 190	106 276
Overføringsutgift	1 828	2 131	2 131
Finansutgifter og finanstransaksjoner	34	0	0
Utgift	351 184	352 924	352 720
Salgsinntekter	-28 593	-36 646	-37 242
Refusjoner	19 028	-11 277	-11 277
Overføringsinntekt	-40	0	0
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-34	0	0
Inntekt	-47 695	-47 923	-48 519
Sum resultatenheter	303 489	305 001	304 201

Enhet forebygging, frivillighet og folkehelse	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	55 022	49 358	47 351
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	11 133	10 494	10 264
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	9 726	9 904	10 341
Overføringsutgift	3 364	581	584
Finansutgifter og finanstransaksjoner	228	0	0
Utgift	76 473	70 337	68 740
Salgsinntekter	-2 567	-2 623	-3 212
Refusjoner	-13 247	-6 613	-5 019
Overføringsinntekt	-4 391	-150	-1 134
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-228	0	0
Inntekt	-20 433	-9 386	-9 365
Sum resultatenhet	56 040	60 951	59 375

Enhet barnevern	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	72 633	74 039	75 637
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	50 940	47 321	39 014
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	61 465	37 255	51 653
Overføringsutgift	21 326	20 225	19 017
Utgift	206 363	178 840	185 321
Salgsinntekter	-87	0	0
Refusjoner	-7 709	-5 694	-2 001
Overføringsinntekt	0	0	0
Inntekt	-7 796	-5 694	-2 001
Sum resultatenhet	198 567	173 146	183 320

Enhet samfunn og helse	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	7 422	4 038	4 016
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	1 162	62	1 231
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	444	457	478
Overføringsutgift	131	10	10
Utgift	9 158	4 567	5 735
Salgsinntekter	-71	-374	-100
Refusjoner	-3 077	-2 763	-2 481
Overføringsinntekt	-2 371	0	0
Inntekt	-5 519	-3 137	-2 581
Sum resultatenhet	3 639	1 430	3 154

Enhet tjenester til hjemmeboende	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	47 289	43 679	44 030
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	8 619	5 626	6 003
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	326	362	230
Overføringsutgift	424	295	295
Utgift	56 658	49 962	50 558
Salgsinntekter	-64	-85	-124
Refusjoner	-37 130	-28 944	-30 333
Overføringsinntekt	-80	0	-495
Inntekt	-37 274	-29 029	-30 952
Sum resultatenehet	19 384	20 933	19 606

Enhet boliger med bemanning	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	118 944	119 397	114 127
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	4 145	5 099	5 023
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	679	679	747
Overføringsutgift	664	538	538
Utgift	124 432	125 713	120 435
Salgsinntekter	-959	-1 139	-1 214
Refusjoner	-6 843	-805	-805
Overføringsinntekt	-126	0	0
Inntekt	-7 927	-1 944	-2 019
Sum resultatenehet	116 505	123 769	118 416

Enhet søknadskontoret	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjettforslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	33 901	34 113	33 672
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	158 626	154 581	162 858
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	98 683	113 606	121 727
Overføringsutgift	353	341	216
Utgift	291 562	302 641	318 473
Salgsinntekter	-18 922	-19 465	-22 013
Refusjoner	-2 681	-2 139	-1 736
Overføringsinntekt	-46 781	-50 875	-50 875
Inntekt	-68 384	-72 479	-74 624
Sum resultatenehet	223 179	230 162	243 849

Enhet NAV-sosialtjenesten	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	51 138	46 785	47 903
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	16 142	16 587	17 542
Kjøp av tj. som erstatter egenprod	2 798	3 307	3 353
Overføringsutgift	1 415	942	942
Utgift	71 493	67 621	69 740
Salgsinntekter	-4 998	-7 763	-8 305
Refusjoner	-6 457	-16 150	-13 563
Overføringsinntekt	-490	0	0
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-7	0	0
Inntekt	-11 952	-23 913	-21 868
Sum resultatenehet	59 540	43 708	47 872

Enhet NAV-økonomisk sosialhjelp	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	29 387	28 061	28 816
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	1 078	11 228	8 468
Overføringsutgift	79 685	75 870	86 638
Finansutgifter og finanstransaksjoner	2 509	0	0
Utgift	112 660	115 159	123 922
Salgsinntekter	-2	0	0
Refusjoner	-4 819	-3 509	-4 400
Overføringsinntekt	-308	0	-400
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-957	-600	-600
Inntekt	-6 086	-4 109	-5 400
Sum resultatenehet	106 575	111 050	118 522

Oslo Sør	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Lønn og sosiale utgifter	738	759	745
Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	2 962	0	0
Kjøp av tj. som erstatter egenprod.	0	0	0
Overføringsutgift	1 840	0	0
Finansutgifter og finanstransaksjoner	85	0	0
Utgift	5 626	759	745
Refusjoner	-319	-760	-745
Overføringsinntekt	-450	0	0
Finansinntekter og finanstransaksjoner	-85	0	0
Inntekt	-854	-760	-745
Sum resultatenehet	4 772	-1	0

Saldering	Regnskap 2013	Dok 3 2014	Budsjett- forslag 2015
Refusjoner	0	-30 079	-31 311
Inntekt	0	-30 079	-31 311
Sum resultatenhet	0	-30 079	-31 311

Sum alle resultatenheter	1 161 448	1 140 878	1 147 299
---------------------------------	------------------	------------------	------------------